నమ్మలేని నిజాలు

మతి మరుపు
ఆరోగ్యానికి మందు
అదొక వరం.

దొంగ కుక్కలు
పేదబువ్వపై దాడి
ఖులా దర్వాజా.

స్థానిక వైరం
పడమర చదువులు
తూర్పుకు దండం.

పాషాణ రాత్రి
బాధల కాళరాత్రి
కథల దారి.

దోపిడి సొమ్ము
తరాలకు ఖజానా
గొప్ప దొరలు

- రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website2:www.netinijam.com2 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 E-mail : netinijam93@gmail.com

శ్రీనిజాలు

మోతీలాల్ ఆమరణకు
దిగిరాని సర్కార్ !
చలో టీ పీ సీ ఎస్సి
ధర్నాకే ఖరార్ !.

నిరసన గళా లెత్తినా
ఏమిటి రేవంతన్నా ?
నిరుద్యోగులపై ప్రేమ
లేదా రవ్వంతన్నా ?

- కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

హైదరాబాద్ గురువారం 4-7-2024 NETI NIZAM Telugu Daily, RNI No.52865/93· Postal No. HQ/SD/258/2024-2026 సంపుటి :30 సంచిక:262 పేజీలు:6 వెల: రూ.1/-

పర్యావరణ పరిరక్షణ అందరి బాధ్యత.. మంత్రి శ్రీధర్ బాబు

-ప్రతి ఒక్కరూ మొక్కలు నాటాలి

కరీంనగర్, జులై 3 : పర్యావరణ పరిరక్షణ ప్రతిఒక్కరి బాధ్యత అని రాష్ట్ర

ఐటి, పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి దుద్దిళ్ల శ్రీధర్ బాబు తెలిపారు. బుధవారం పెద్దపల్లి జిల్లా పెద్దకల్వలలోని ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల ఆవరణలో మొక్కలు నాటి వనమహోత్సవ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. అనంతరం మాట్లాడుతూ ఊరూరా ఉద్యమంలా మొక్కలు నాటి పచ్చదనాన్ని పెంపొందించాలని పిలుపునిచ్చారు.

రోజురోజుకు కాలుష్యం పెరిగిపోతుందని, మొక్కల పెంపకంతో కాలుష్య నియంత్రణ సాధ్యమవుతుందన్నారు. ప్రతి ఒక్కరూ తప్పనిసరిగా మొక్కలు నాటి, వాటి సంరక్షణ బాధ్యత తీసుకోవాలన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో పెద్దపల్లి ఎమ్మెల్యే విజయ రమణారావు, కలెక్టర్ కోయ శ్రీహర్ష, అదనపు కలెక్టర్ అరుణశ్రీ, అధికారులు, ప్రజాప్రతినిధులు, కాంగ్రెస్ నాయకులు, కార్యకర్తలు పాల్గొన్నారు

సుధా మూర్తి ప్రసంగంపై ప్రధాని మోదీ ప్రశంసలు..

న్యూఢిల్లీ, జులై 3 : రాజ్యసభ ఎంపీ సుధామూర్తిపై ప్రధాని మోదీ ప్రశంసలు కురిపించారు. రాష్ట్రపతి ప్రసంగానికి ధన్యవాద తీర్మానంపై ఆయన మాట్లాడుతూ.. సుధామూర్తి తన ప్రసంగంలో స్త్రీల ఆరోగ్య సమస్యల గురించి చర్చించినట్లు వెల్లడించారు.

మహిళల ఆరోగ్యం గురించి నవివరంగా మాట్లాడిన సుధామూర్తికి థ్యాంక్స్ చెబుతున్నానని ఆయన అన్నారు. ఆ సమయంలో సుధామూర్తి లేచి నిలబడి ప్రధానికి నమస్కరించారు. తల్లుల గురించి కూడా సుధా మూర్తి భావోద్వేగంగా ప్రసంగించినట్లు మోదీ తెలిపారు. సుధామూర్తి తన ప్రసంగంలో మాట్లాడుతూ.. తల్లి చనిపోయినప్పుడు ఆస్పత్రిలో ఒకరి మరణంగా నమోదు చేస్తారని, కానీ ఓ కుటుంబానికి ఆ తల్లి ఎప్పటికీ దూరమైనట్లే అని పేర్కొన్నారు.

మొక్కలు పెంచండి.. కాలుష్యాన్ని అరికట్టండి

- మంత్రులు కొండా సురేఖ, పొంగులేటి పిలుపు

-మొక్కలు నాటిన అమాత్యులు

-మనం వందేళ్లు బతకాలంటే మొక్కలు పెంచాల్సిందే

-మొక్కలు నరకడం పాపం.. అది మన జీవితాలకు శాపం

-ఒక్కొక్కరూ అయిదు మొక్కలైనా నాటండి

-మంత్రులు కొండా సురేఖ, పొంగులేటి పిలుపు

ఖమ్మం, జులై 3 :కాలుష్యం నివారణకు మొక్కలను పెంచటమే మార్గమని మంత్రులు కొండా సురేఖ, పొంగులేటి శ్రీనివాస రెడ్డి అన్నారు. నేడు ఖమ్మం జిల్లా సత్తుపల్లి జరిగిన వన మహోత్సవ కార్యక్రమంలో ఈ ఇద్దరు అమాత్యులు పాల్గొని మొక్కలు నాటారు..

అనంతరం కొండా సురేఖ మాట్లాడుతూ.. గతంలో పెద్ద పెద్ద వృక్షాలు ఉండేవి, చల్లని నీడను ఇచ్చే చెట్లు ఇప్పుడు కనిపించటం లేదన్నారు. భవిష్యత్తు ముందు తరాలకు మంచి జరగాలి అంటే ఇప్పుడు నుండే మొక్కలు నాటాలని పిలుపునిచ్చారు. అశోక చక్రవర్తి భవిష్యత్తు గురించి ఆలోచించి మొక్కలు నాటారన్నారు. అవే మొక్కలు రోడ్లకు ఇరువైపులా ఉన్నాయన్నారు. డిపార్టమెంట్ కాక ఇళ్ళలో కూడా మొక్కలు నాటే బాధ్యత మీ అందరిపై ఉందన్నారు. గతంలో పందిర్లకు తీగలు మొక్కలు ఉండేవి? ఇప్పుడు చూద్దామన్న కనిపించటం లేదన్నారు. వాడ ఊరు బాగుండాలని లక్ష్యంతో అందరు మొక్కలు నాటాలన్నారు. ప్రజలను భాగస్వామ్యం చెయటం కోసమే మొక్కలు నాటే కార్యక్రమం చెపట్టామన్నారు. ఊర్లలో కోతుల బెడద చాలా ఉందని తెలిపారు. అడవుల నుండి కోతులు ఊర్లలోకి రాకుండా ఫారెస్ట్ అధికారులు చూసుకోవాలన్నారు. అడవిలో దొరికే ఫలాలను కోతులకు అందేలా చూడాలని తెలిపారు. సత్తుపల్లి అదర్శవంతగా ఉండాలన్నారు. కాలుష్యం నివారణ చెయ్యాలన్న మొక్కలను పెంచటమే ఒకే ఒక్క మార్గమని తెలిపారు. ప్రతి ఒక్కరు మొక్కను నాటాటమే లక్ష్యంగా భావించి మొక్కలు నాటి లక్ష్యన్ని చెరుకోవాలని తెలిపారు. రాబోయే రోజుల్లో వృక్షాలను పెంచి,కాలుష్య నివారణ చెపడతాని కొరుకుంటున్నామన్నారు.

వందేళ్లు మనం బతకాలంటే మొక్కలు పంచాల్సిందే ..

మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాసరెడ్డి మాట్లాడుతూ.. ప్రజల్లో అవగాహన కల్పించే విధంగా అనేక స్వచ్ఛంద పనుల్లో సత్తుపల్లి ఎమ్మెల్యే దంపతులు భాగం అవుతున్నారని తెలిపారు. మనిషి మనుగడ కలగాలి అంటే చెట్లను పెంచాలన్నారు. గతంలో పెద్దలు 100 సంవత్సరాలు బతికారు అంటే చెట్లే కారణం అన్నారు. ప్రతి నిత్యం మనిషి జీవితంలో చెట్లతో అవసరం ఉంటుందన్నారు. జ్ఞానం పెంపోదించుకోవాలన్న పచ్చని చెట్ల కిందకు వెళితే ప్రశాంతంగా ఉంటుందని తెలిపారు. చెట్లను నరకటం మహాపాపం అన్నారు. చెట్లను పెంచాలనే ఉద్దేశ్యంతో అవగాహన కార్యక్రమాలు జరుపుతున్నామని తెలిపారు. ఒక్కొక్క వ్యక్తి ఐదు నుండి పది మొక్కలు పెంచితే వన మహోత్సవ కార్యక్రమం విజయవంతం అవుతుందని తెలిపారు.

మెటీరియల్ ట్రైనింగ్ మిషన్ కింద పడి కార్మికుడి మృతి

హైదరాబాద్, జులై 3 : బాచుపల్లి సూర్య గ్లోబల్ మోడల్ స్కూల్ వద్ద డాల్ఫిన్ నిర్మాణ సంస్థలో జరిగిన ప్రమాదం కారణంగా ఓ కార్మికుడు మృతిచెందగా, మరో కార్మికుడు తీవ్రంగా గాయపడి ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నాడు.

డాల్ఫిన్ నిర్మాణ కంపెనీలో మెటీరియల్ ట్రైనింగ్ మెషిన్ మెయిన్ లైన్‌పై పడిపోవడం, విద్యుత్ వైర్లు తెగిపోవడంతో డాల్ఫిన్ నిర్మాణం వల్ల పవర్ సప్లై పూర్తిగా దెబ్బతింది.

మెయిన్ లైన్ పనులు పునరుద్దణ కార్యక్రమం జరుగుతుంది.. సమాచారం తెలుసుకున్న పోలీసులు ప్రమాద ఘటనపై వివరాలు సేకరిస్తున్నారు.

మంత్రి పొంగులేటి.. పొలంబాట

హైదరాబాద్, జులై 3 :ఉరుకుల పరుగుల జీవితం, నిత్యం ఎక్కడో ఓ మారుమూల గ్రామంలో సమావేశాలు.. ఇక సెక్రటేరియట్‌కు వెళితే సంబంధిత శాఖపై అధికారులతో సమీక్షలు, రాష్ట్ర మంత్రులు క్షణం తీరిక లేకుండా గడుపుతున్నారు. అయితే, ఆ బాధ్యతల నుంచి కాస్త చిల్ అయ్యేందుకు మంత్రులు దైవ దర్శనాలు, ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలకు హాజరు అవుతుంటారు. కానీ, మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాస్‌రెడ్డి రూటు మాత్రం సపరేటు.

బుధవారం ఉదయం ఆయన ఖమ్మం జిల్లా కల్లూరు మండలం, నారాయణపురం గ్రామంలో ఉన్న తన వ్యవసాయ క్షేత్రంలో కాస్త చిల్ అయ్యారు. ఏకంగా లుంగీ కట్టి తన వ్యవసాయ క్షేత్రంలో కలియ తిరిగారు. ఈ క్రమంలోనే తన పక్క పొలంలో ఉన్న రైతులతో మాట్లాడి వారి కష్ట సుఖాలను తెలుసుకున్నారు. మహిళలతోనూ సరదాగా ముచ్చటించారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో రైతుల పరిస్థితి ఎలా ఉందనే విషయంపై ఆరా తీశారు. అయితే, అందుకు సంబంధించిన ఫొటోలను మంత్రి స్వయంగా ట్విట్టర్‌లో షేర్ చేయగా.. ప్రస్తుతం అవి కాస్త నెట్టింట్లో వైరల్ అవుతున్నాయి.

బీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్సీ కవిత జ్యుడీషియల్ కస్టడీ పొడిగింపు

న్యూఢిల్లీ, జులై 3 :బీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్సీ కవిత జ్యుడిషియల్ కస్టడీ పొడిగించారు. ఢిల్లీ లిక్కర్ పాలసీ మనీ లాండరింగ్ కేసులో జులై 25వ తేదీ వరకు కవిత, మనీష్ సిసోడియా కస్టడీ పొడిగిస్తున్నట్‌అలు రౌస్ అవెన్యూ కోర్టు వెల్లడించింది.

ఈడీ కేసులో నేటితో బీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్సీ కవిత, ఢిల్లీ మాజీ ఉపముఖ్యమంత్రి మనీష్ సిసోడియా జ్యూడిషిల్ కస్టడీ ముగిసింది. వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా కవిత, మనీష్ సిసోడియాను కోర్టు ముందు అధికారులు హాజరు పరిచారు. తదుపరి విచారణ జూలై 25వ తేదీకి వాయిదా వేసింది కోర్టు. జ్యూడీషియల్ కస్టడీలో భాగంగా గత మూడు నెలల నుంచి కవిత తీహార్ జైల్లో ఉంటున్నారు.ఢిల్లీ మద్యం విధానం కేసులో కస్టడీలో ఉన్న ఎమ్మెల్సీ కల్వకుంట్ల కవిత బెయిల్ పిటిషన్‌ను ఢిల్లీ హైకోర్టు రెండు రోజుల క్రితం తిరస్కరించిన సంగతి తెలిసిందే. సీబీఐ, ఈడీ నమోదు చేసిన కేసుల్లో ఊరట ఇవ్వాలని, బెయిల్ మంజూరు చేయాలని కవిత దాఖలు చేసిన రెండు పిటిషన్లను న్యాయస్థానం తిరస్కరించింది. సీబీఐ, ఈడీ వాదనలతో న్యాయస్థానం ఏకీభవిస్తూ బెయిల్‌ను ఇవ్వలేమని చెప్పింది. హైకోర్టు బెయిల్ తిరస్కరించిన నేపథ్యంలో కవిత సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించే అవకాశం ఉన్నది.

మంత్రి శ్రీధర్ బాబుతో నోకియా జర్మనీ ప్రతినిధి బృందం భేటీ

హైదరాబాద్, జులై 3 :సచివాలయంలో తెలంగాణా ఐటీ శాఖ మంత్రి శ్రీధర్ బాబు, రామగుండం ఎమ్మెల్యే రాజ్ ఠాకూర్ తో నోకియా జర్మనీ ప్రతినిధి బృందం మర్యాదపూర్వకంగా భేటీ అయ్యింది. ఈ భేటీలో రామగుండం ఎమ్మెల్యే రాజ్ ఠాకూర్, ఎల్లారెడ్డి ఎమ్మెల్యే మదన్ మోహన్ పాల్గొన్నారు. 5జీ నెట్వర్క్ ని మరింత అభివృద్ధి చేసి పూర్తిగా అన్ని రంగాలకు అందించాలని కంపెనీ ప్రతినిధులను మంత్రి కోరారు.

విద్యార్థులకు నాణ్యమైన, మెరుగైన విద్య అందించాలనే సంకల్పంతో క్వాడ్ జెన్ కంపెనీ వాళ్ళతో కలిసి ప్రతి పాఠశాలలో ఐడబ్ల్యూబీ ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు కంపెనీ ప్రతినిధులు వెల్లడించారు. విద్యార్థులకు 20వేల లోపు ల్యాప్ టాప్స్ అందించే బృహత్తరమైన కార్యక్రమం చేపడుతున్నామని కంపెనీ ప్రతినిధులు తెలిపారు.

ఈ భేటీలో నోకియా గ్లోబల్ హెడ్ మార్టిన్, సేల్స్ హెడ్ మ్యాన్క్, గ్లోబల్ డైరెక్టర్ వెంకట్, పద్మజ, రాజేష్, సీఎస్ రావ్, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఏఈఈ (సివిల్) ఉద్యోగుల జాబితా ప్రకటించండి- టీజీపీఎస్సీ చైర్మన్ తో కేటీఆర్

-ఇటీవల కేటీఆర్ ను కలిసిన పరీక్ష రాసిన అభ్యర్థులు

-దీనిపై టీజీపీఎస్సీ చైర్మన్ మహేందర్ రెడ్డికి కేటీఆర్ ఫోన్ కాల్

-22 నెలలైనా ఫైనల్ లిస్ట్ విడుదల చేయరా అంటూ ప్రశ్న

-తక్షణం వారికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలంటూ డిమాండ్

హైదరాబాద్, జులై 3 :బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు నిర్వహించిన ఏఈఈ (సివిల్) పరీక్షకు 1180 పోస్టులకు సంబంధించి అభ్యర్థుల ఎంపిక జాబితాను ప్రకటించటంలో కాంగ్రెస్ సర్కార్ నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తోందన్నారు భారత రాష్ట్ర సమితి వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్. ఇప్పటి వరకు ఉద్యోగాలకు ఎన్నికైన వారి జాబితాను వెల్లడించకుండా ఆలస్యం చేస్తుందన్నారు. ఈ పరీక్ష రాసిన అభ్యర్థులు భారత రాష్ట్ర సమితి వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్ ను ఇవాళ నందినగర్ లోని కేటీఆర్ ఇంట్లో కలిశారు. ఈ జాబితాను వెంటనే ప్రకటించేలా ప్రభుత్వంపైన ఒత్తిడి తీసుకురావాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. ఈ నేపథ్యంలో కేటీఆర్ టీజీపీఎస్సీ చైర్మన్ మహేందర్ రెడ్డికి ఫోన్ చేసి మాట్లాడారు..

దాదాపు 22నెలల కిందే ఈ పరీక్షకు సంబంధించిన నోటిఫికేషన్ విడుదలై, ఎగ్జామ్, సర్టిఫికెట్ వెరిఫికేషన్ కూడా గతేడాది సెప్టెంబర్ నాటికే పూర్తైందని ఆయనకు తెలిపారు. అభ్యర్థుల తుది జాబితా విడుదల చేయాల్సి ఉండగా ఎన్నికల కోడ్ కారణంగా నిలిచిపోయిందని గుర్తు చేశారు.. కానీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏర్పడి ఏడు నెలలు గడుస్తున్నా.. ఇప్పటి వరకు ఈ తుది జాబితాను విడుదల చేయటం లేదని, దీంతో అభ్యర్థులు తీవ్ర గందరగోళంలో ఉన్నారని చైర్మన్ దృష్టికి తెచ్చారు. వెంటనే టీజీపీఎస్సీ ఛైర్మన్ మహేందర్ రెడ్డికి ఫోన్ చేసి మాట్లాడారు. వెంటనే ఎంపికైన అభ్యర్థుల జాబితాను విడుదల చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు.

ఇక తనను కలసిన అభ్యర్థులతో కేటీఆర్ మాట్లాడుతూ.. తప్పకుండా అండగా ఉంటానని వారికి భరోసా ఇచ్చారు.

పూణెలో జికా వైరస్ కలకలం.. అన్ని రాష్ట్రాలకు కేంద్రం అడ్వైజరీ

న్యూఢిల్లీ, జులై 3 : మహారాష్ట్రలోని పూణె లో జికా వైరస్ కలకలం సృష్టిస్తోంది. ఇప్పటి వరకు ఆరు కేసులు నమోదయ్యాయి. ఈ వైరస్ బారినపడినవారిలో ఇద్దరు గర్భవతులు కూడా ఉన్నారు. దీంతో కేంద్ర ప్రభుత్వం అప్రమత్తమైంది. మహారాష్ట్రలో జికా వైరస్ కేసుల దృష్ట్యా అన్ని రాష్ట్రాలకు అడ్వైజరీ జారీ చేసింది

ముఖ్యంగా గర్భిని స్త్రీలకు వైరస్ పరీక్షలు నిర్వహించాలని అన్ని రాష్ట్రాలను కేంద్రం ఆదేశించింది. పాజిటివ్ తేలిన తల్లుల పిండాల పెరుగుదలను పర్యవేక్షించడం ద్వారా నిరంతరం అప్రమత్తంగా ఉండాలని కోరింది. ఇంటి ఆవరణలో ఏడిస్ దోమలు లేకుండా చూసేందుకు నోడల్ అధికారిని గుర్తించి చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించింది. నివాస ప్రాంతాలు, కార్యాలయాలు, పాఠశాలలు, నిర్మాణ స్థలాలు, సంస్థలు, ఆరోగ్య సౌకర్యాల్లో కీటకాలు లేకుండా నిఘా పెంచాలని, నియంత్రణ కార్యకలాపాలను తీవ్రతరం చేయాలని రాష్ట్రాలను కేంద్రం ఆదేశించింది.కాగా, జులై 1న పూణెలో ఇద్దరు గర్భిణులు సహా ఆరుగురికి జికా వైరస్ పాజిటివ్ తేలిన విషయం తెలిసిందే. నగరంలోని అరంద్వానే ప్రాంతంలో నాలుగు, ముండ్వా ప్రాంతంలో రెండు కేసులు నమోదయ్యాయి. రాష్ట్ర ఆరోగ్యశాఖ తెలిపిన వివరాల ప్రకారం అరంద్వానేలో మొదటి కేసు నమోదయింది. 46 ఏండ్ల డాక్టర్ తొలుత జికా వైరస్ బారిపడ్డారు. అనంతరం అతని కుమార్తె (15)కు వైరస్ సోకినట్లు వైద్య పరీక్షల్లో తేలింది. వీరిద్దరితోపాటు ముండ్వాకు చెందిన ఇద్దరి రిపోర్టులు పాజిటివ్‌గా వచ్చాయి. ఈ నాలుగురితోపాటు అరంద్వానేకు చెందిన ఇద్దరు గర్భిణులకు జికా వైరస్ సోకినట్లు వైద్యులు గుర్తించారు. ప్రస్తుతం వారి ఆరోగ్య పరిస్థితి నిలకడగానే ఉందని వైద్యులు తెలిపారు.జికా వైరస్ సోకిన ఆడ ఎడిస్ దోమకుట్టడం వల్ల వ్యాధి సంక్రమిస్తుంది. ఈ వైరస్‌ను తొలిసారి 1947లో ఉగాండా అడవుల్లోని ఓ కోతిలో గుర్తించారు. ఆ తర్వాత ఆఫ్రికన్ దేశాలతోసహా భారత్, ఇండోనేషియా, మలేషియా, ఫిలిప్పీన్స్, థాయ్‌లాండ్, వియత్నాం లాంటి ఆసియా దేశాలకూ ఈ వ్యాధి వ్యాప్తి చెందింది. ఈ వైరస్ సోకినవారిలో జ్వరం, చర్మంపై దద్దుర్లు, కండరాలు, కీళ్ల నొప్పులు, తలనొప్పి, జీర్ణకోశ సంబంధ సమస్యలు, గొంతు నొప్పి, దగ్గు వంటి లక్షణాలు కనిపిస్తాయి.

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో ప్రజాపాలన - ఎమ్మెల్యే వీర్లపల్లి శంకర్

-నూతన గ్రామపంచాయతీ భవనాన్ని ప్రారంభించిన ఎమ్మెల్యే

రంగారెడ్డి, జులై 3 : ప్రజాపాలన ప్రభుత్వం కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమని ఎమ్మెల్యే వీర్లపల్లి శంకర్ అన్నారు. నూతన గ్రామ పంచాయతీల ఏర్పాటులో భాగంగా కొత్తూరు మండల పరిధిలోని మల్లాపూర్ తండా గ్రామపంచాయతీలో నూతనంగా నిర్మించిన గ్రామపంచాయతీ భవన ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమానికి ముఖ్యఅతిథిగా ఎమ్మెల్యే వీర్లపల్లి శంకర్ హాజరై శిలాఫలకాన్ని ఆవిష్కరించి, రిబ్బన్ కత్తిరించి ప్రారంభించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో ఎంపీపీ మధుసూదన్ రెడ్డి, జడ్పిటిసి శ్రీలత సత్యనారాయణ, మాజీ ఎంపీపీ శివశంకర్ గౌడ్, మండల కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షులు హరినాథ్ రెడ్డి, ఎంపిటీసీలు, మాజీ సర్పంచ్ లు అంబటి ప్రభాకర్, రవి నాయక్, మాజీ ఉప సర్పంచ్ దయానంద్ గుప్తా, దశరథ్ నాయక్, కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు ఇందూరి శ్రీనివాస్, వీరమోని దేవేందర్ ముదిరాజ్, కర్రోళ్ల సురేందర్, గోవింద నాయక్, బోకుల రాజు, శ్రీరాములు, మల్లేష్, గ్రామ ప్రత్యేక అధికారి రవీందర్ రెడ్డి, మండల స్థాయి అధికారులు, కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు పాల్గొన్నారు.

చురక

కాళేశ్వరం జల కళ
కన్నీటితో విలవిల
వర్షనీరు సముద్రానికి
వెళ్లిపోతె సాగు ఎలా
ప్రాజెక్టు కుంగుబాటు
పనులల్లో అవినీతి
ప్రభుత్వం ఎవరిదైనా
ప్రబలిపోతె అధోగతి

-వేల్పుల నారాయణ
9440433475

నేటి కందం- నేటికీ అందం

జనచైతన్యము మీరగ
ఘను లందరు మెచ్చ నమెరికా దేశమ్మో
దినమున మహితోన్నతముగ
గణతంత్రమ్మయ్యె నమెరి కనులు హసింపన్

(4-7-1776 అమెరికా స్వాతంత్ర్య దినం)

-రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

సునందామృతం

తప్త తైలాంబు న్యాయము

తప్త అనగా వేడిచేయబడిన కాచబడిన అని అర్థం.తైలము అనగా నూనె.అంబు అనగా నీరు.

కాగుతున్న నూనెలో నీళ్ళు పడితే భగ్గుమని మండుతుంది. దీనినే మనుషులకు వర్తింప చేస్తూ చెప్పారు మన పెద్దలు.కోపంతో ఊగిపోయే వ్యక్తులకు, దుష్ట గుణాలున్న వారికి, హిత వచనాలు చెవికి ఎక్కవనీ, మంచి మాటలు చెప్పే వారిపై భగ్గుమని మండిపడుతూ, చెప్పే వారికే చెడు చేయాలని చూస్తుంటారనే అర్థంతో ఈ న్యాయము చెప్పబడింది.

కాబట్టి కోపంతో బుసకొట్టే వారిని,దుష్టత్వం ఉన్న వారిని పొరపాటున కూడా కదిలించ వద్దు. అలాంటి వారిని కదిలిస్తే ఏమౌతుందో మారద వెంకయ్య గారి భాస్కర శతక పద్యాన్ని చూద్దాం.

తడవగ రాదు దుష్ట గుణుదత్త మెరుంగ యెవ్వరైన
నా/చెడు గుణమిట్లు వల్లదని చెప్పిన గ్రక్కున గోప
చిత్తుడై/గడుదెగ జూచుగా మరుగ గాగిన తైలము
నీటి బొట్టు పై/బడునెడ నాక్షణం బెగసి భగ్గు మండక
యున్నె భాస్కరా!!'

అనగా దుష్టుల మనసు దుష్టత్వంతో నిండి ఉంటుంది కాబట్టి వారికి దూరంగా ఉండటమే మంచిది.వాళ్ళు దుర్జనులు అని తెలిసిన తర్వాత ఇక నీతులు చెప్పే సాహసం ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ చేయకూడదు.ఎందుకంటే అలాంటి వారికి ఎలాంటి హిత వాక్యాలు చెవికెక్కవు. పైగా చెప్పిన వారికి చెడు చేయాలని చూస్తారు కూడా.

అదెలాగంటే బాగా కాగిన నూనె నీటి బిందువును ఎలాగైతే దహించి వేస్తుందో ఆ విధంగా అన్న మాట.

మన చుట్టూ ఉన్న సమాజంలో కొన్ని సంఘటనలు చూస్తుంటే ఈ న్యాయము అక్షర సత్యం అనిపించక మానదు.

ఆవేశంతో నోటికి వచ్చినట్లు తిట్టుకునే మూర్ఖుల మధ్యలో గానీ, కత్తులు దూసి దాడి చేసుకునే దుర్మార్గుల మధ్యలోకి గానీ వెళ్ళి సామరస్యం కుదర్చబోతే...అలా వెళ్ళిన వాళ్ళ వారితో పిచ్చి మాటలు పడటం, ఒకోసారి గాయాల పాలవ్వడం కూడా చూస్తూ ఉంటాం..

అలాంటి వారిని నిశితంగా గమనించే పెద్ద వాళ్ళు ఇదిగో ఈ "తప్త తైలాంబు న్యాయము''ను ఉదాహరణగా చెప్పారు.

-పురిమళ్ల సునంద
9441815722

నేటి నిజం సాహితీ కెరటాలు

E-mail : netinijam93@gmail.com website: www.netinijam.com

నాగరికత

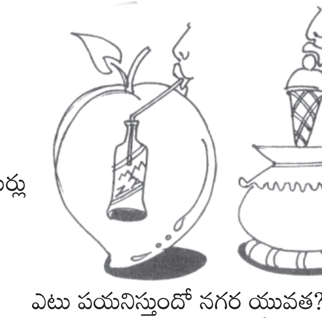

కొత్త కొత్త రుచులతో
నోరూరించే ఫాస్ట్‌ఫుడ్ సెంటర్లు
అయిస్‌క్రీం పార్లర్లూ,
హొటళ్లూ, మోటళ్లూ
ఐమ్యాక్స్‌లూ, మల్టీప్లెక్స్‌లూ
పబ్బులూ, క్లబ్బులూ
సిగరెట్లూ, గుట్కాలూ
చిందులూ, విందులూ
తాగుళ్ళూ, తిరుగుళ్ళూ

ఎటు పయనిస్తుందో నగర యువత?
ఇది ఏ (అ) నాగరికతకి ప్రతీక?

-ఎన్.విజయా కిషన్ రెడ్డి
98488 68085

ఘంటారావం

విరిసేది ఒకే వృక్షానాకైనా
విరుల దారులు వేరే
జన్మించేది ఒకే జననికైనా
జీవనయానాలు వేరే.

నిందలు వేస్తున్నారని
చిందులు వేయకు
ఆశలు అడియాసలైన
మనుషులని మరువకు.

అపరాధభావన లేని
ఆర్జన విధానాలు
అందమెక్కుతున్న
అక్రమ సంపాదనలు

నిరాశ
నిప్పులా కాలేస్తుంది
ఆశ
శ్వాసలా బతికిస్తుంది.

నీ ఆలోచనలే
నిన్ను నడిపిస్తాయి
నీదైన లోకంలోకి
నిన్ను ఆకర్షిస్తాయి

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

తూర్పుగాలి పరిమళం

తూర్పు మల్లారెడ్డి సాహిత్యకార్యకర్తగా అధ్యాపకుడిగా విమర్శకుడిగా పరిశోధకునిగా విస్తరించిన దీక్షాధ్యక్షుడు. కాస్త సంప్రదాయం, మరికాస్త అభ్యుదయం, ఇంకాస్త తెలంగాణ అస్తిత్వం నిలువెల్లావున్న కృషీవలుడు. ఆయన సంభాషణకు, విశ్లేషణకు పదునెక్కువ. భువనగిరికీ, ఏకశిల వాసులకు తనను తాను అంకితం చేసుకున్న మానవీయ మకుటం ఆయన. చిన్ననాటి నుంచి శ్రమైక జీవనం ఆయన నిత్య ప్రవర్తనం. స్నేహశీలి. సౌమ్యుడు. హిపోక్రసీకి ఆమడదూరం ఉండే మల్లారెడ్డితో నాళేశ్వరం శంకరం చేసిన చిరు సంహాషణ ఇది.

మీ బాల్యం, విధ్యాభ్యాసం ఎలా సాగింది?

మాది వికారాబాదు జిల్లా పూడూరు మండలం అంగడిచిట్టంపల్లి గ్రామం. చిన్నప్పుడే రెండు సంవత్సరాల వయసు ఉన్నప్పుడే నాన్న ఎల్లారెడ్డి మరణించాడు. అమ్మ ఆగమ్మ అన్నీ తానై పెంచింది. పూర్తిగా గురువుల ఆదరణతోనే విద్యాభ్యాసం సాగింది. ప్రాథమిక విద్యాభ్యాసం స్వగ్రామంలో ఉన్నత పాఠశాలలో జరిగింది. ఏడవ తరగతిలో మొదటి ర్యాంక్ వచ్చిన కారణంగా సర్వేల్ నల్లగొండ జిల్లా రెసిడెన్సియల్ పాఠశాలలో కొనసాగింది. ఆర్థిక పరిస్థితులు ఏమాత్రం అనుకూలంగా లేనందువల్ల ఉచిత విద్యాభ్యాసం కారణంగా మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా కోడంగల్లులో డి.ఓ.ఎల్, బి.ఓ.ఎల్. పూర్తి చేసి ఎం.ఏ. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో పూర్తి చేసి సర్వ ప్రథముడిగా నిలిచి బంగారు పతకం పొందాను. 1982లో భువనగిరి శ్రీలక్ష్మీ నరసింహస్వామి కళాశాలలో ఉపన్యాసకుడిగా చేరి బోధన చేస్తూనే పార్ట్‌టైంగా కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయంలో 'కాళోజీ నారాయణరావు జీవితం-సాహిత్యం' అనే అంశంపై ఎం.ఫిల్ పొందాను. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం లో 'ఆధునిక తెలుగు కవిత్వంలో తిరుగుబాటు ధోరణులు' అనే అంశంపై పి.హెచ్.డి. చేశాను.

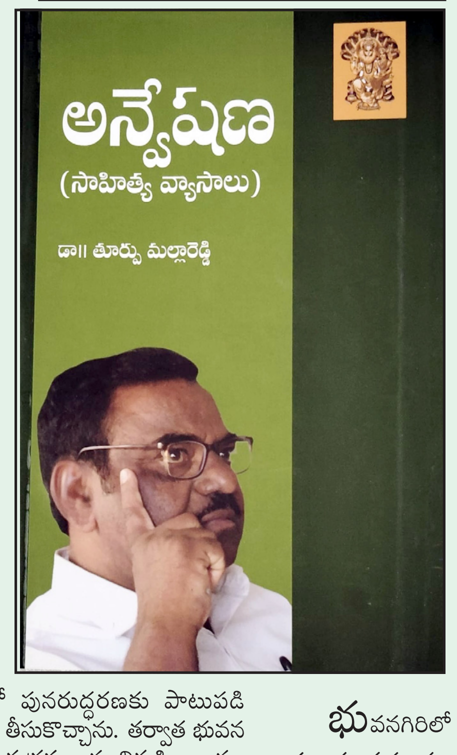

'అన్వేషణ' ఆవిష్కరణ సందర్భంగా...

భువనగిరి డిగ్రీ కళాశాలలో పని చేస్తున్నపుడు ఏమైనా సాహిత్య కృషి చేశారా?

కళాశాలలో ఉపన్యాసకత్వం నిర్వహిస్తూనే సాయంకాలం సమయంలో సాహిత్య కృషి కొనసాగించాను. అప్పటికే భువనగిరిలో బాగా పని చేసిన 'యువ రచయితల సమితి' స్తబ్దంగా ఉంటే స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడైన జైని మల్లయ్యగుప్త సహకారంతో పునరుద్ధరణకు పాటుపడి సాహిత్యాభిమానులను ఆ వేదికపైకి తీసుకొచ్చాను. తర్వాత భువన రచయితల సమితి' ద్వారా కొన్ని కార్యక్రమాలను నిర్వహించాను. మిత్రుడు సామ మల్లారెడ్డి భువనగిరికి రావడంతో ఇద్దరం కలిసి శ్రీనివాసాచారిని కూడా కలుపుకొని జైని మల్లయ్యగుప్త సహకారంతో 'సాహితీ మిత్రమండలి' ఏర్పాటు చేశాం. ప్రతి బుధవారం సాయంకాలం ఒక సాహిత్యాభిమాని ఇంట్లో సాహిత్య సదస్సును నిర్వహిస్తూ తెలుగు భాషాసాహిత్యాలపట్ల అభిరుచిని కలుగజేశాం. 1995లో తెలుగు సాహిత్య సమాలోచనోత్సవాలు గొప్పగా నిర్వహించాం.

తెలంగాణ సాహిత్యోద్యమానికి పాటుపడ్డార?

ప్రత్యేక తెలంగాణ పట్ల కాళోజీపై పరిశోధన చేస్తున్న క్రమంలోనే 1984 నుండే అభిమానం ఏర్పడింది. కాళోజీ రాసిన ప్రత్యేక తెలగాణోద్యమ గేయాలను గూర్చి ఆ మహానుభావునితో రోజుల తరబడి చర్చిస్తున్న క్రమంలో ప్రత్యేక రాష్ట్ర కాంక్ష పట్ల స్పష్టత ఏర్పడింది. గాదె ఇన్నయ్య,సామ మల్లారెడ్డి, శ్రీనివాసాచారి మొదలైన మిత్రులం భువనగిరిలో రాత్రి వేళల్లో చర్చలు జరిపి 'దగాపడ్డ తెలంగాణ' సదస్సు (1997) ఘనంగా నిర్వహించి ప్రత్యేక రాష్ట్ర కాంక్షను బలంగా వినిపించాం. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం ఉద్యమాన్ని అణిచివేయాలనే పట్టుదలతో ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులను సస్పెండ్ చేసింది. మాపై కూడా నిఘా పెట్టారు. అయినా ఉద్యమాన్ని ఆపలేదు. క్రమంగా ఉద్యమం విస్తరించడంలో సభలు- సమావేశాలు నిర్వహించే వాళ్ళం. మిత్రుడు శ్రీనివాసాచారి రాసిన *'తెలంగాణ బిడ్డలారా! దగాపడ్డ తమ్ములారా!'* అనే గేయాన్ని బెల్లి లలిత జనాకర్షంగా పాడేది. మొత్తం మీద ఉద్యమం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా బలపడసాగింది. ఆ క్రమంలో బెల్లి లలిత హత్యకు గురైంది. చక్కటి గాయకురాలిని కోల్పోయాం. 2007 కళాశాలలో *'తెలంగాణ సాహిత్యం- జీవిత చిత్రణం'* అనే సదస్సును నిర్వహించి తెలంగాణ సమాజం నేపథ్యంగా వచ్చిన రచనలు వెలికి తీయవలసిన ఆవశ్యకతను చాటి చెప్పాం. అవకాశం మేరకు తెలంగాణోద్యమకారుల కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్నాను.

కాళోజీ అనగానే మీ పేరు గుర్తుకు వస్తుంది. వారిపై మీ పరిశోధనలో ప్రతిపాదించిన అంశాలు చెప్పండి?

మానవ జీవితాన్ని సమాజాన్ని సూక్ష్మంగా పరిశీలించిన కవి కాళోజీ. బతుకు ఏ సిద్ధాంతపు సూత్రాలకు కట్టుబడదని ఆయన అభిప్రాయం. 'బతుకు పూజనీయం' అనే ఆల్బర్ట్ స్విట్జర్ అభిప్రాయం కాళోజీకి ఇష్టం. ప్రజల సమస్యలను, రాజకీయ, సామాజిక విషయాలను ప్రజల భాషలో ప్రజలకు విన్పించిన ప్రజాకవి కాళోజి. పాలకులపై పాలితుల ధిక్కార సంతకం కాళోజి. ప్రజల తరఫున పాలకులను ప్రశ్నించిన ప్రజావకీలు కాళోజి. ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ తర్వాత తెలం గాణ సమాజానికి, సాహి త్యానికి, భాషకు జరిగిన అన్యాయాలను పసిగట్టి ప్రజలకు తన కవితల ద్వారా వినిపించిన తెలంగాణ రాష్ట్ర స్వాప్నికుడు, దార్శనికుడు కాళోజి. అన్యాయం అంతం ఆయన పంతం. అన్యాయం అంతరిస్తే ఆయన 'గొడవకు ముక్తి ప్రాప్తి. అన్యాయాన్ని ఎదిరించే వాడు ఆయనకు ఆరాధ్యుడు. నిరసనకు, ప్రశ్నకు ఆయన ప్రతిరూపం. అన్ని రంగాలలో ప్రజలభాష వినియోగం కావాలన్నది ఆయన పలుకుబడుల స్వభావానికి ప్రతిరూపం కాళోజి.

మీ సంపాదకత్వంలో 'తెలంగాణ సాహిత్యం-జీవిత చిత్రణం' ఎలా రూపుదిద్దుకుంది?

మలిదశ తెలంగాణోద్యమ సన్నాహక కార్యక్రమాల్లో భాగంగా గాదె ఇన్నయ్య భువనగిరికి వచ్చాడు. అప్పటికే భువనగిరిలో మేం స్థాపించిన 'సాహితీ మిత్రమండలి' కార్యక్రమాలు జనాకర్షకంగా సాగుతున్నాయి. ఇన్నయ్య నేను మిత్రుడు సామ మల్లారెడ్డి తదితరులు కలిసి జరిపిన చర్చల్లో భాగంగా 1997 మార్చి 8,9 తేదీలలో 'దగాపడ్డ తెలంగాణ' పేరుతో తొలిసారిగా పెద్ద ఎత్తున నిర్వహించాం. బహుశ మలిదశ తెలంగాణోద్యమానికి సదస్సు రూపంలో ఊపిరులూదిన మొదటి కార్యక్రమం ఇదేనేమో. అప్పటి నుండి తెలంగాణ సాహిత్యానికున్న ప్రత్యేక నేపథ్యాన్ని తీసుకు రావాలని ప్రయత్నం మొదలుపెట్టాను. కళాశాల మిత్రులు అగ్రెసివ్‌గా పోతున్నానని సూచించారు. నిధుల సమీకరణ అనుకున్నంతగా జరగలేదు. జాతీయ సదస్సు కోసం యు.జీ.సికి అప్లై చేశాను. మంజూరైంది. ఇక ధైర్యంతో జయశంకర్‌సార్, నందిని సిధారెడ్డి, నాళేశ్వరం శంకరం, సుంకిరెడ్డి నారాయణరెడ్డి, కాసుల ప్రతాపరెడ్డి గార్లతో చర్చించి సదస్సు అంశాలను నిర్ణయించి 19 జులై 2007 నాడు కళాశాలలో సదస్సు నిర్వహించి దాన్ని పుస్తక రూపంలో తెచ్చాను. ఆ పుస్తకం మలిదశ తెలంగాణోద్యమంలో తెలంగాణ సాంస్కృతిక, సాహిత్య భూమిక నేపథ్యంలో నిర్వహించే అనేక సదస్సులకు ప్రేరణ నిచ్చింది. 'తెలంగాణ సాహిత్యం-జీవిత చిత్రణం'లో అనేక సాహిత్య ప్రక్రియల పరిణామ వివరాలు, సంస్కృతీపరంగా తెలంగాణ సమాజానికున్న ప్రత్యేకతలు వివరించబడ్డాయి.

జైని మల్లయ్య గుప్తపై గ్రంథం ఎందుకు రాయాలనుకున్నారు? అందులో మీరు పొందుపరిచిన అంశాలు చెప్పండి?

భువనగిరిలో ప్రఖ్యాత స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు జైని మల్లయ్య గుప్తగారు, మత సామరస్య జీవన ఆకాంక్షి. ఉర్దూభాషా పిపాసి. జన చైతన్య కార్యక్రమాలకు హార్థికంగా ఆర్థికంగా చేయూత నందించే చైతన్యశీలి. మా కళాశాల గౌరవ కోశాధికారి. ఆయనపై రాసిన జీవన రేఖలలో క్విట్ ఇండియా ఉద్యమంతో, నిజాం వ్యతిరేక పోరాటంతో రైతాంగ పోరాటంతో ఆంధ్రోద్యమంతో ఆయనకున్న పోరాటం సంబంధాలు, మున్సిపల్ మెంబర్‌గా ఆయన భువనగిరికి చేసిన సేవలను పేర్కొనడం ప్రధానంగా ఉన్న అంశాలు.

'శ్రీరామ శతకం' తోనే కవితాత్మకశక్తి ఎందుకు ఆగిపోయింది?

1982లో ఎం.ఏ. పూర్తికాగానే శ్రీలక్ష్మీ నరసింహస్వామి కళాశాల భువనగిరిలో తెలుగు శాఖలో తాత్కాలిక ఉపన్యాసకుడిగా చేరాను. నెలకు వెయ్యి రూపాయలు అలా పదేళ్ళ పని చేశాను. అస్థిరమైన ఉద్యోగం, ఆర్థికపరమైన ఇబ్బందులు, అప్పుడప్పుడే పిల్లలు పెద్ద చదువులకు ఎదగడం మొదలైన కారణాల వల్ల కవిత్వంవైపు వెళ్ళలేదు. ఒకే ఒక్క శతకంతో ఆగిపోయానుగాని ఇప్పటికే సాహిత్య విమర్శ, వ్యాసాలు రాస్తూనే ఉన్నాను.

'ఆధునిక తెలుగు కవిత్వంలో తిరుగుబాటు ధోరణులు' అన్న మీ సిద్ధాంత గ్రంథంలోని మీదైన దృష్టి, దృక్పథం ఏముందో చెబుతారా?

ఇది 1910-1970 వరకు గల కాలాన్ని పరిమితిగా తీసుకుని పరిశోధించాను. ధోరణి-తిరుగుబాటు-విప్లవం వీటి స్వభావాలను వివరించాను. ఏ కవిత్వమైనా సామాజిక పరిణామ క్రమాలలోనే పరిణామం చెందుతుంది. ఆ సమాజ పరిణామాలు స్వీయ సమాజంలోనివైనా కావచ్చు. ఇతర సమాజాల పరిణామ ప్రభావా లలోనివైనా కావచ్చు. ముఖ్యంగా తెలంగాణ సమాజంలోని పరిణామ క్రమాల నేపథ్యంలో వచ్చిన విషయాల దృక్ప థంలో భాగంగా ఆధునిక తెలుగు కవిత్వంలోని తిరుగుబాటు ధోరణులను మాత్రమే పరిశీలించాను.

ప్రస్తుతం వెలువడుతున్న 'అన్వేషణ' గ్రంథం సాహిత్య వ్యాసాల గ్రంథమని ఎందుకన్నారు? 28 వ్యాసాలు సాహిత్య విమర్శలో భాగం కావా?

అన్వేషణలో 28 వ్యాసాలు న్నాయి. ఇందులో కొన్ని వ్యక్తులపై రాసినవి కూడా ఉన్నాయి. అన్నీ సాహిత్య విమర్శకు సంబంధించినవైతే సాహిత్య విమర్శనా వ్యాసాలు అంటే బాగుంటుంది. కొంత వైవిధ్యం ఉన్న కారణంగా 'అన్వేషణ'ను సాహిత్య వ్యాసాలు అనే పేర్కొన్నాను.

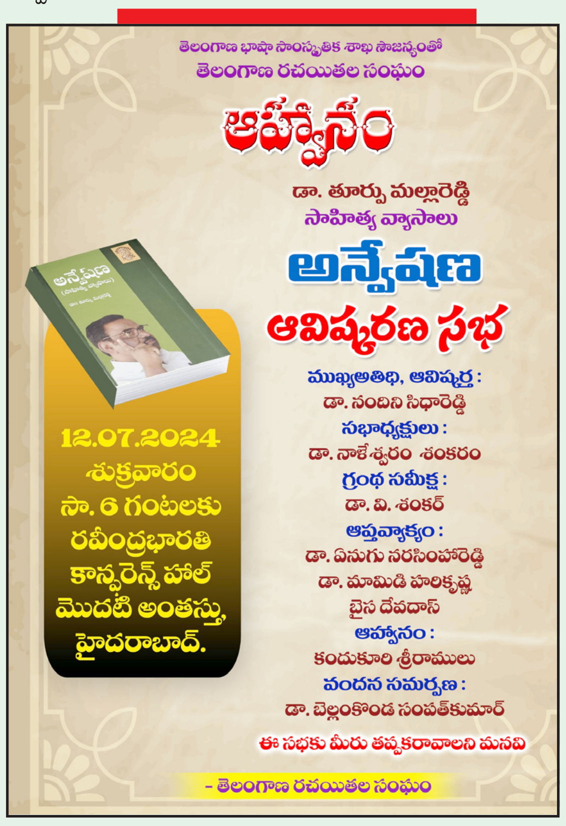

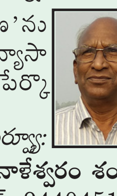

ఇంటర్వ్యూ:
-డా॥ నాళేశ్వరం శంకరం
సెల్: 9440451960

ఏడుకోలల బాయి

ఏమాయె రాజ్యంబులేమైరి రాజులు
ఏమాయె ప్రజకంత లేమిడాయె
రాచరికముబాయె రాజ్యాలుబాయెను
భూస్వామ్యముతొ వారి బలుపుబాయె
జనతంత్రమని కోరి గణతంత్రమును జేర
మన మనమ్మనకేమి మన్ననొచ్చె
సార్వభౌమత్వమ్ము నేరుగాప్రజకున్న
అమలు కాదు జనుల అసలు కోర్కె

ఎన్నిఎన్నికల్ రావాలి జనము గెలువ
ఎప్పుడేరీతి మారునో చెప్పలేము
పంచవర్షాన ప్రతిసారి పర్వదినమె
పంచవర్షనీబుకేరింత పట్టగలమె?

మాయమాటల హోమీల మర్మమెరిగి
గుర్తులేకుండ ఓటెట్ల గుద్దుతావు
ఓరి వెంకన్న! దోస్తుగా ఒర్లుబోతు!
ఒక్కమాటన్న వినవార! తిక్కలోడ!

-డా॥ఏనుగు నరసింహారెడ్డి
8978869183

నవ షట్పదులు

పంటలు ఎల్లెడలా పండితే
ప్రజలందరికీ ప్రమోదమే!
అవినీతులు అనంతగా పెరిగితే
దేశమంతటికీ ప్రమాదమే!
విద్వేషాలు మాని జగమెల్ల మసలితే
విశ్వమంతటికీ వినోదమే!

కవులు, కళాకారుల్ని కించపరిస్తే
కలాలు సైతం కరవాలాలవుతాయి!
అట్టడుగు వర్గాల్ని అవమానిస్తే
అట్టడుగుకే పదవులు జారిపడతాయి!
భూమి కాస్తా కంపించడమైతే
ఆకాశ హర్మ్యాలు కూడ కూలిపోతాయి!

- డా॥వడ్డేపల్లి కృష్ణ
సెల్: 9246541699

పుస్తక సమీక్ష

వినండి శ్రావ్య మాట..సంతసముగ...

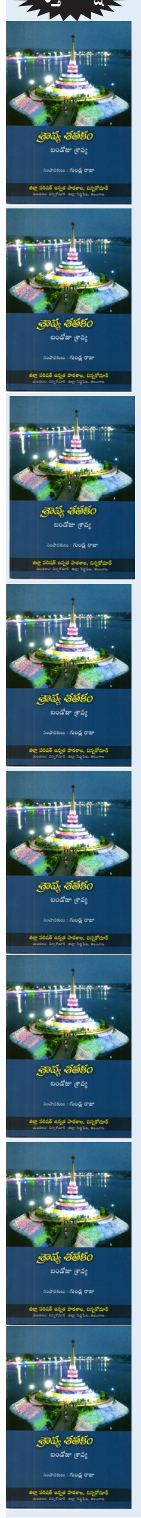

పిల్లల్లో దాగి ఉన్న అంతర్గత శక్తులను బయటకు రప్పించి విద్యార్థులలో సృజనాత్మక శక్తిని పెంపొందించే ఉపాధ్యాయులకు నిలువెత్తు సాక్ష్యంలా నిలుస్తాడు గుండ్ల రాజు. వీరు సిద్ధిపేట జిల్లాలోని జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల చిన్నకోడూరులో భాషోపాధ్యాయులుగా పనిచేస్తూ విద్యార్థులలో భాషపట్ల మక్కువను పెంపొందిస్తున్నారు. వీరి శిక్షణలో చిరంజీవి పిట్ల కావ్య **"కావ్యమాల శతకం"** తదుపరి అదే పాఠశాల నుండి బండోజ శ్రావ్య రాసిన శ్రావ్య శతకం వెలువడడం భాషోపాధ్యాయులుగా వారు చేస్తున్న కృషికి నిదర్శనం.

బండోజు శ్రావ్య 10వ తరగతి చదువుతున్న సమయంలోనే పద్యాలు రాయడం మొదలుపెట్టి శ్రావ్య శతకం పేర ఒక శతకాన్ని మన ముందుంచిన బాల సాహితీ మూర్తికి ముందుగా అభినందనలు. శ్రావ్య రాసిన ఆటవెలది, సీస పద్యాలు **"కరుణించి కాపాడు భద్రకాళి", "అక్షర కాంతులు" ,"అమృతవర్షిని" ,"ఆకుపచ్చని ఆశలతో"** తదితర పుస్తకాలలో ప్రచురించబడడం అభినందనీయం.

"శ్రావ్య మాట వినుము సంతసముగ" మకుటంతో విభిన్న అంశాలపై 103 పద్యాలతో శ్రావ్య శతకం మన ముందు ఉంచారు. ఈ శతకంలో జన్మనిచ్చిన తల్లిదండ్రులు, చదువు నేర్పిన గురువులు ,ఆశీర్వదించిన దైవాలతో పాటు అనేక సామాజిక సమస్యలను స్పృశించారు. ఆధ్యాత్మిక అంశాలను వివరించారు. నేటి మానవులకు అవసరమైన సందేశాల్ని వినిపించారు. ఒకే అంశంపై కొన్నిచోట్ల రెండు మూడు పద్యాలు మనకు కనిపిస్తాయి.

సృజన కారుడు తన సృజనలో ఏదో ఒకచోట తల్లిదండ్రులను తప్పనిసరిగా స్మరించుకుంటాడు. అదేవిధంగా శ్రావ్య ,తల్లిదండ్రులను గురించి **"కన్నవారి ప్రేమ కలకాలముండురా"**యని తెలుపుతూనే తల్లిదండ్రులను గొప్పగా చూసుకోవాలి, ప్రేమగా చూసుకోవాలి అన్న సందేశాన్ని తన పద్యాలలో చూపించారు. అంతేకాదు అమ్మ ఘనత చెప్పనక్షరములు లేవని తెలిపింది. అమ్మని గురించి చెప్పడానికి నిజానికి అక్షరాలు చాలవు,పదాలు సరిపోవు.వాక్యాలు తూచలేవు.

ఆడపిల్ల పుట్టిందని చిన్న చూపు చూసే ఈ కాలంలో ఆడపిల్లని లక్ష్మియని వివరిస్తూ ఆడబిడ్డ లేని ఐశ్వర్యం ఎందుకని ప్రశ్నించింది. ఆడపిల్ల అంటే అదృష్టలక్ష్మిగా భావించాలని బోధించింది.

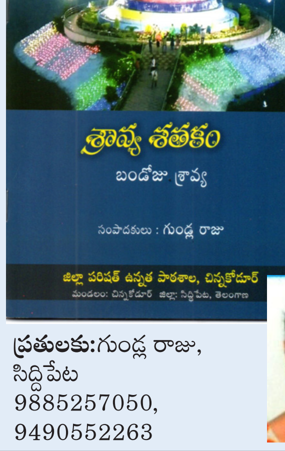

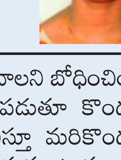

ప్రతులకు:గుండ్ల రాజు,
సిద్దిపేట
9885257050,
9490552263

గతాన్ని గురించి బాధపడుతూ కొందరు ,భవిష్యత్తు గురించి ఆలోచిస్తూ మరికొందరు ప్రస్తుతాన్ని నరకప్రాయం చేసుకుంటారు. అది సమంజసం కాదని వర్తమానాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దుకోవాలని యువతకు సందేశం ఇచ్చింది.

"సెల్లు ఫోను వచ్చి జిందగీనే మార్చే / వింత మనుషులైరి విదితముగను/ బంధములను బాపి బతుకు నాగము చేసే" అంటూ చరవాణి నేటి సమాజంలో మనుషుల మధ్య బంధాలని ఎలా చిన్నాభిన్నం చేసిందో చక్కని పద్యంలో వివరించింది.

"ధనము స్థిరముగాదు తనువు స్థిరము కాదు/సిరిని చూసి నీవు మురవబోకు/ ఒంటరిగను వచ్చి వొంటరై పోదువు" ఈ లోకంలోకి ఒంటరిగా వస్తాము తిరిగి ఒంటరిగా వెళ్తాము. ఈ మధ్యకాలంలో లేనిపోని ఆశలు ,ద్వేషాలు సంపాదనకై మోసాలు . ఇవన్నీ వ్యర్థమని చక్కని తాత్వికతతో కూడిన పద్యం.

మానవులకు అన్నింటికన్నా గొప్పనైన శత్రువు కోపం..కోపం వలన నష్టమే తప్ప మరేమీ ఉండదు. అందుకే **"కోపమిడిచి చూడు గొప్ప నుండు/ కోపగుణము నీదు కొంపనే ముంచురా"** యని గొప్ప మాటని పద్యంలో చక్కగా పొందుపరిచింది.

త్యాగాలకు నిలయం ఉపకారానికి ఆలయం తరువు. అందుకే **"చెట్టు నాటు నీవు చేరువై ఫలమిచ్చు/ చేరదీయు నిన్ను చివరి వరకు/ తల్లివోలె నిన్ను ధరణిలో కాపాడు"** అని చెట్టు మనిషికి ఎంతలా ఉపయోగపడుతుందో ఒక్క మాటలో తెలిపింది. వృక్షాన్ని తల్లితో పోలుస్తూ చెప్పడం బాగుంది.

మనిషికి ఆశ ఉండాలి.కానీ అత్యాశ పనికిరాదు.అత్యాశపడిన బ్రాహ్మణుడు ముసలి పులికి ఆహారమైన విషయం మానందరికి తెలిసిన విషయమే కదా.. అంతులేని యాశ నగ్గిపాలు/ ఆశ యుండవచ్చు నత్యాస వీడరా అని చక్కనైన సుభాషితాన్ని మనకందించింది .

మాటలు మనసులను కలుపుతాయి, మనుషులను విడదీస్తాయి.మాటకున్న శక్తి చాలా గొప్పనైనది. మంచి మాట తోడ మనసు గెలవవచ్చని ,మంచి మాటలకున్న మహిమను మనం ఎప్పుడూ మరవద్దని పద్యంలో సున్నితంగా సూచించినా అది సత్యమన్న విషయాన్ని మనం మరవకూడదన్న అంతర్లీనమైన అర్థాన్ని మనం గ్రహించాలి .

చదువు గురించి, పల్లె గురించి, రైతు గురించి, నీటి గురించి, చెద్దవారితో స్నేహం గురించి, ముప్పు తెస్తున్న ప్లాస్టిక్ వాడకం గురించి ,బ్రతకమ్మ పండుగ, దసరా పండుగ గురించి, యువతని పిచ్చివాళ్ళని చేస్తున్న ఆన్లైన్ పబ్జి గేమ్ గురించి, ఇంటికి దీపమైన ఇల్లాలు గురించి ..ఇంకా అనేక అంశాలను తీసుకొని చదువుకునే వయసులోనే చక్కని వైవిధ్యభరితమైన శ్రావ్య శతకాన్ని అందించిన బండోజు శ్రావ్యని అభినందించి తీరాలి.

కం.అల్లరి చేసే వయసున
యెల్లలు దాటే కవిత్వ హేమమునొసగెన్
వెల్లివిరయవలె శ్రావ్యే
మొల్లగ సాహితి పరిమళ మోదము పెంచన్

జిల్లా పరిషద్ ఉన్నత పాఠశాల హవేలి ఘనపూర్ లో భాషోపాధ్యాయులుగా పనిచేస్తున్న నల్ల అశోక్ గారన్నట్లు శ్రావ్య మరిన్ని కావ్యాలను రచిస్తూ సాహిత్యంలో స్థిరమైన స్థానాన్ని సంపాదిం చుకోవాలని ఆశిద్దాం.

- వైరాగ్యం ప్రభాకర్
90145 59059

ఏమైనా చేస్తాడు

వాడు
ఆకాశం మీద పడుకుని
భూమిని కలగంటాడు
మేఘం పరుపుమీద
వెన్నెల దుప్పటి కప్పుకుని
రాత్రంతంతా పొర్లుతాడు
ఒక చుక్కని దొరకబుచ్చుకుని
పిట్టలా ఎగరేస్తాడు

కాలంతో స్నానం చేసి
అలల నురగలా
తళుక్కున మెరుస్తాడు
నదిలా జీవం ఒంపుకుని
చైతన్యమై ప్రవహిస్తాడు.

రెండు వెలుతురు కాగడాలు
కళ్ళల్లోకి ఒంపుకుని
లోకమంతా ప్రసరిస్తాడు

చీకటి రాజ్యంలో
దీప స్థంభంలా ప్రకాశిస్తాడు.

అడవి కదా
ఊరుకోడు
కార్చిచ్చులా కమ్ముకుని
జనారణ్య ప్రక్షాళనకు
కలాన్ని కరవాలం చేస్తాడు.

కళ్ళులేని సమాజానికి
చూపును యిస్తు
కుళ్ళుతున్న వ్యవస్థను
తూర్పారబట్టు
తానే ఒక నాయకుడిలా
దిక్సూచి అవుతాడు.
కవిగదా
ఏమైనా చేస్తాడు!

-రమణ వెలమకన్ని
సెల్:9866015040

బడిబాట కార్యక్రమం ఆశించిన ఫలితాలు సాధించేనా...!

తెలంగాణ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా బడి బాట కార్యక్రమం ముమ్మరంగా కొనసాగుతుంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలలో విద్యార్థుల సంఖ్య పెంచడమే లక్ష్యంగా విద్యాశాఖ రూపొందించిన బడిబాట కార్యక్రమంలో ఉపాధ్యాయ, ఉపాధ్యయనీయులు పాల్గొని ప్రతి ఇంటి ఇంటికి వెళ్లి బడికి వెళ్లె పిల్లల సంఖ్య తెలుసుకుంటూ స్కూల్ కు వెళ్లని పిల్లలను గుర్తించి వారి తల్లిదండ్రులకు అవగాహన కల్పిస్తూ బాల కార్మిక నిర్మూలనకై కృషి చేస్తున్నారు. రోజు జిల్లాలో ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు, స్వచ్ఛంద సంస్థ సభ్యులు అవగాహన ర్యాలీని అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. టీచర్లు గ్రామాల్లో ఇంటింటికి తిరుగుతూ తమ పిల్లలను ప్రభుత్వ బడులకు పంపాలని కోరుతున్నారు. సర్కార్ పాఠశాలల్లో 1వ తరగతి నుంచి 10 వ తరగతి వరకు ఇంగ్లీష్ మీడియంలో విద్యా బోధన, విశాలమైన తరగతి గదులు, ఆట స్థలం, డిజిటల్ స్మార్ట్ బోర్డ్ , నాణ్యమైన విద్యాబోధన అందిస్తున్నామని వారి తల్లిదండ్రులకు వివరిస్తున్నారు. ప్రొఫెసర్ జయశంకర్ బడిబాట కార్యక్రమం జూన్ 19 వరకు కొనసాగింది. ఈ బడిబాటలో భాగంగా ప్రభుత్వ స్కూళ్లలో విద్యార్థుల సంఖ్యను పెంచడమే ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది కానీ ఇది ఎంత వరకు అమలు అవుతుందో వేచి చూడాలి. పిల్లలు ప్రభుత్వ స్కూళ్లలో చదివితే వచ్చే విద్యా, ఆపై అవకాశాలపై తల్లిదండ్రులకు ఉపాధ్యాయులు వివరించబోతున్నారు కానీ ప్రైవేటు పాఠశాలలకు దీటుగా ఉత్తీర్ణత సాధించలేక పోతున్నారు. బడిబాట కార్యక్రమంలో భాగంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జూన్ 12న స్కూళ్లను పునర్ ప్రారంభించారు.

ఈ కార్యక్రమానికి సరికొత్త విధానం అమలు చేస్తున్నారు. అధికారులు గత ప్రభుత్వం కూడా ప్రభుత్వ బడుల బలోపేతానికి విశేషమైన కృషి చేసింది ప్రస్తుత గవర్నమెంట్ గతం కన్నా మెరుగు పని చేస్తుందని చెప్పుచున్న ఫలితాలు ఎలా ఉంటాయని ముందు ముందు చూడవచ్చు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం బడి బాట ప్రచారాన్ని అమ్మ కమిటీలకే బాగోగులు, బాధ్యతలను అప్పగించారు. ప్రైవేటు మోజు నుంచి తల్లిదండ్రుల్లో మార్పు తెచ్చే ప్రయత్నం చేయనున్నారు సంబంధింత అధికారులు. బడి బాట కార్యక్రమంలో అనేక అంశాలను అధికారులు ప్రచారం చేయనున్నారు

అవి ఏమిటంటే ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు పూర్వవైభవం తీసుకురావడం, విద్యార్థుల నమోదు శాతం పెంచటం లక్ష్యంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బడిబాట కార్యక్రమం నిర్వహిస్తుంది. ఈసారి ప్రభుత్వం వినూత్నంగా ప్రచారం ప్రారంభించింది కానీ ఎంత వరకు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో పిల్లలను జాయిన్ చేస్తారన్నది చర్చ. గవర్నమెంట్ బడులలో నాణ్యమైన విద్యను పిల్లలకు అందించాలని తల్లిదండ్రులను చైతన్యవంతులను చేస్తుంది ప్రభుత్వం. ప్రైవేటు స్కూల్స్ లో చేరితే రూ.50 వేల నుంచి రూ 1.50 లక్షల వరకు ఖర్చవుతుందని, ఇప్పుడు ఆదా చేసే డబ్బును మీ పిల్లల ఉన్నత చదువులకు పొదుపు చేయమంటూ సరికొత్తగా ప్రచారం చేపట్టింది.

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ పాఠశాలలపై ప్రత్యేకంగా దృష్టి సారించింది కానీ దాంట్లో ఎంత వరకు విజయం సాధిస్తుందో చూడాలి. ప్రైవేటుపై మోజు తగ్గించేందుకు గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా తల్లిదండ్రుల్లో మార్పు తీసుకురావాలని ప్రయత్నాలు ప్రారంభించింది. రాష్ట్రమంతటా ప్రతి పాఠశాలలో అమ్మ ఆదర్శ పాఠశాల కమిటీలను ఏర్పాటు చేసింది. వీటి అధ్వర్యంలో అన్ని పాఠశాలలను కొత్త హంగులతో తీర్చిదిద్దుతోంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఇంగ్లీష్, తెలుగు మీడియంలో విద్యాబోధనతోపాటు విద్యార్థులకు ఉచితంగా పాఠ్య పుస్తకాలు, దుస్తులు, మధ్యాహ్న భోజనం అందిస్తోంది. ఈ విద్యా సంవత్సరంలో విద్యార్థులకు ఒక జత షూస్‌ను ఉచితంగా అందిస్తోంది ప్రభుత్వం. బడి ఈడు పిల్లలను, బడిమానేసిన విద్యారులను ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చేర్పించేందుకు అమ్మ ఆదర్శ కమిటీలతోపాటు, విద్యా శాఖాధికారులు, హెడ్మాస్టర్లు, యువజన సంఘాలు, ప్రజా ప్రతినిధులు ఇందులో పాల్గొంటారు. ఇదే బడిబాట సందర్భంగా ప్రైవేటు స్కూళ్లపై మోజు తగ్గించి ప్రభుత్వ పాఠశాలల పునర్వ వైభవానికి కృషి చేసేలా విస్తృత ప్రచారం చేపట్టాలని, తల్లిదండ్రుల్లో మార్పు తెచ్చేందుకు ప్రయత్నం జరగాలని ముఖ్యమంత్రి విద్యాశాఖ అధికారులకు, జిల్లా కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు జారీ చేశారు. పాఠశాలల బాగోగులు, బాధ్యతలను అమ్మ కమిటీలకు అప్పగించిన ప్రభుత్వం ఈ విద్యా సంవత్సరంలో ఆశించిన స్థాయిలో విద్యార్థుల నమోదు శాతం పెరిగి ఆశించిన ఫలితాలు వస్తాయని ప్రభుత్వం భావిస్తుంది. రాష్ట్రంలో మొత్తం 26,823 పాఠశాలలను గుర్తించింది. 20,680 చోట్ల ఇప్పటికే అమ్మ ఆదర్శ పాఠశాలల కమిటీలను ఏర్పాటు చేశారని సమాచారం. 17,729 పాఠశాలల్లో అవసరమైన పనులన్నీ ఈ కమిటీలకు అప్పగించారు. పాఠశాలల్లో తలుపులు, కిటికీలు, బ్లాక్ బోర్డులు, ఎలక్ట్రిక్ స్విచ్ బోర్డులు, ఫ్యాన్లు, మరుగుదొడ్ల తాత్కాలిక మరమ్మతుల పనులన్నింటినీ ప్రభుత్వం పాఠశాల పునర్ ప్రారంభానికి ముందే మొదలు పెట్టింది. ఈ పనులకు రూ.667.25 కోట్లు కేటాయిం చింది. అందులో ఇప్పటికే రూ.147 కోట్లు కమిటీ లకు అడ్వాన్సుగా కూడా చెల్లించిందని సంబంధిత అధికారులు తెలుపుతున్నారు. ప్రభుత్వం చేస్తున్న హడావుడి మంచిదే కానీ ఎంత వరకు అనుకున్న లక్ష్యాలు నెరవేరుస్తుందని అందరు ఎదురు చూస్తున్న తరుణం. ప్రభుత్వానికి సంపూర్ణ అక్షరాస్యతను తీసుకు రావడం ఒక సవాలుగా మారనుంది కేంద్ర, స్వచ్ఛంద సంస్థలు బాల కార్మికులు నిర్మూలకై పోరాడుతున్న పూర్తి స్థాయిలో బాల కార్మికులను గుర్తించడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు విఫలమౌతు న్నాయి. అదే విధంగా ప్రైవేటు స్కూల్ లలో ఫీజులను నియంత్రించ లేక పోతున్నాయి. దీంతో చదువు వ్యాపారంగా మారింది. పేద విద్యార్థులకు నాణ్యమైన చదువు అందలేక పోతుంది. ఐఐటీ, సీబీఎస్, ఎస్ ఎస్ సీ, వంటి సిలబస్ లు ప్రభుత్వ పాఠశాలలో పెడితే బాగుంటుందని విద్యార్థులు అభిప్రాయ పడుతున్నారు. ప్రస్తుతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న బడి బాట కార్యక్రమం ఎంతవరకు విజయవంతం కానుందో వేచి చూడాలి.

-మిద్దె సురేష్, 9701209355

సమాజ తేజో దీప్తి నాగసూరి

(పుట్టంరాజు బుల్లెయ్య, రామలక్షుమ్మలసాహిత్య పురస్కారం..2024 సందర్భంగా...)

ఆ తల్లిదండ్రులు ఏ ముందుచూపు తోతమ కష్టాన్ని లెక్క చేయక పై చదువులు చదివించారో...ఆ ముద్దు బిడ్డని.!!వారి ఆకాంక్ష,ఆశీస్సుల బలం ఆ బిడ్డలో ఉన్న పట్టుదల వెరసి నేడు ఓ సాహితీ స్రష్ట , సామాజిక వేత్త, వైజ్ఞానిక దృక్కోణం తో సమాజాన్ని దర్శింప చేయగల మార్గ దర్శి, మనముందు నాగసూరి వేణుగోపాల్ గా సాహితీ రంగం లో ఉ వ్వెత్తు కెరటమై నిలిపిన ఆ తల్లిదండ్రులు నిజంగా ధన్యజీవులు.

జన మాధ్యమాలలో ఉన్నత కీర్తిని గడించడం,పేరు చెప్పకనే అక్షరాన్ని చూచి కలాన్ని పోల్చుకునేంతగా ఎదగడం కాకతాళీయం ఎంత మాత్రం కాదు. నిరంతర శ్రమ , పట్టుదల, సామాజిక స్పృహకలిగిన విజ్ఞాన వంతుడు ,చదవడం ,రాయడం ప్రవృత్తిగా మలుచుకోవడం ఈ నేల చేసుకున్న భాగ్యం కదూ..!

సాధారణంగా ఏదో కొంత చదువు,ఆపై ఉద్యోగం చేసుకుంటూ సంతోషంగా ఉన్నామనుకునే వారు ఉన్న ఈ సమాజంలో

ప్రత్యేక శ్రద్ధతో జర్నలిజం చేయటమే గాక, ఇష్టంగా చదువుకున్న భౌతిక శాస్త్ర విజ్ఞానం,సాహిత్యాభిలాష ఇవన్నీ సమన్వయం చేసుకుంటూ సమాజ హితాన్ని కాంక్షిస్తూ, అందుకొరకు రచనా వ్యాసంగాన్ని తమ అస్త్రంగా మలుచుకున్న చక్కటి అక్షర విలుకాడు ఈయన.

సామాజిక సమస్యలపై వ్యంగాస్త్రాలు సాధించడం లో బహు నేర్పరి, ధీశాలి కూడా.

ఎక్కడా రాజీ పడని ధోరణి అవతలి వారిని విస్తుబోయేలా చేస్తుంది ఇతని అక్షర తూనీరం.

లక్ష్యం వైపు ఒక్కసారి గురి నిలిపితే విమర్శల శర పరంపరలు , వివరాణాత్మక వ్యాసాలు,విశ్లేషణాత్మక పత్రాలు ,కాలమ్స్ రోజుల తరబడి విరామం లేకుండా సమర్పించగలగడం ఆయనకే చెల్లు.

విభిన్న రంగాలలో ప్రక్షాళన దిశగా చేపట్టిన కార్యక్రమాలు ఆయన దార్శనికత కు ,సమాజం పట్ల ఉన్న అంకితభావానికి నిదర్శనం.

ప్రతిదీ తార్కికంగా ఆలోచించడం,పరిష్కారాలను సూచించడం అందరికీ సాధ్యమైన పనికాదు. అలా చేయాలంటే సమాజాన్ని ప్రేమించగలగాలి.

చిన్న సంఘటన,దృశ్యం మొదలుకొని తీవ్రమైన ఘటనలను సైతం ఓ క్రమ పద్ధతిలో ,జన సామాన్యానికి అవగతమయ్యే రీతిలో వివరించి చెప్పగలగడం ఆయన ప్రజ్ఞకు సూచిక మాత్రమే కాదు ! అందరికీ అక్కరలేని అర్థం కాని విషయాన్ని, అందులోని మతలబును చూపగలిగి,ఆలోచింప చేసే నిత్య సాధకుడు.

ఎంతటి ప్రతిభా వంతుడు కాకపోతే ముప్పై ఏళ్లలో అరవై కి పైగా రచనలు విభిన్న రంగాలలో వెలువరించడం సాధ్యపడుతుంది.!! దాని వెనుక ఎంత నిరంతర కృషి దాగుందో అంతు బట్టనిఅద్భుతమే.!!

కాలి బాట తప్ప మరోమార్గం లేని ఎక్కడి కొనతట్టుపల్లి !! అంతర్జాతీయ విమాన మార్గాలున్న ఎక్కడ హస్తినాపురి..!! ఓ యువ కుడు ఢిల్లీ నుండి 1995 లోనే రేడియో స్కోప్ అనే ఆంగ్ల సైన్స్ సంచిక కార్యక్రమాన్ని దేశమంతటా ప్రసారం చేయగలిగారు.!? విద్యావంతుడు కావాలే గాని జ్ఞాన ప్రసారానికిహద్దులుండవని నిరూపించిన సాహసి.

అడుగిడిన ప్రతి ప్రాంతంలో తమదైన ముద్రలు వేస్తూ,సామాజిక చైతన్యానికి పెద్ద పీట వేస్తూ,కళలు, విద్య, భాష , సంస్కృతి,ఆరోగ్యం,సామాజిక సమస్యలపై అనేక అరుదైన కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తు, ఆ ప్రాంతీయులను భాగస్వాములు చేస్తూ కార్యక్రమాల రూప కల్పనలో ఆయన చేపట్టిన వైవిధ్యం ఆయా కేంద్రాలకు గొప్ప కీర్తిని తెచ్చిపెట్టాయి.

సామాజిక స్పృహ కలిగిన నాగసూరి వేణుగోపాల్ గారు సమాజ శ్రేయస్సుకై పరితపించారనడం ఎంతమాత్రం అతిశయోక్తి కాదు. ఆయన ఎంచుకున్న మార్గం ఓ నిర్దిష్టమైన , క్లిష్టమైన, క్రమ శిక్షణతో కూడుకున్నవ్యవహారం.

నిజానికి ఇంత సుదీర్ఘ కాలం లో ఒక వ్యక్తి తాను ఎంచుకున్న మార్గం లో నడవగలగడమంటే అందుకు కుటుంబ సహకారం పూర్తిగా అవసరం. ఆ విషయం లో వీరి సహధర్మచారిని హంసవర్ధిని పాత్ర ఎంతైనా ఎన్నదగినదని చెప్పవచ్చు. ఆయన చాలా అదృష్టవంతుడనే చెప్పాలి. నిరంతరం పఠనా వ్యాసంగం,రచనా వ్యాసంగం లో కొనసాగాలంటే ఎంత ప్రశాంత వాతావరణం అవసరమో కదా!!

వివిధ ప్రాంతాలలో పరిచయమైన ఎందరో సాహితీవేత్తల నుండి , వెలుగు చూడని మరెందరి రచనలనో క్షున్నంగా పరిశీలించి , అందులోని ఆంతర్యాన్ని అర్థవంతంగా పాఠకులకు అందివ్వడం ఆయన నిబద్ధతను నిస్వార్థతను తెలుపుతుంది.

వారి నిరంతర సాహిత్య సేవకు వరించి వచ్చిన అవార్డులు ,మన్ననలు ఎన్నో..!! రావలసిన అత్యున్నత పురస్కారాలు మరెన్నో!! ఉన్నాయి.

పని చేసే తత్వాన్ని,అందులోని తృప్తిని ఆయన తో కలిసి పనిచేసిన భాగ్యవంతులు అనుభవించారని చెప్పడం ఒకింత గర్వాంగాను, సంతోషంగాను ఉండగలదు.

నిత్యచైతన్యం ,అనర్గళమైన వాక్ప్రవాహం , వెరసి వారొక కదులుతున్న విజ్ఞాన సర్వస్వం అని చెప్పక తప్పదు.

కార్యక్రమం ఏదైనా వారి సృజనాత్మకత కొట్టొచ్చినట్టు కనిపిస్తుంది,వినిపిస్తుంది కూడా.

భవిష్యత్తులో వారు సామాజిక మార్పులకనుగుణంగా మరెన్నో విజ్ఞాన దీపికలను భాషా సర్వస్వాలను అందివ్వగలరని ఆశిస్తూ , వారు మరింత పరిశోధనలు చేయాలని కోరుతూ,సుఖ సంతోషాలతో వారిల్లు స్వర్గసీమే కావాలని మనసారా కోరుతున్నాను.

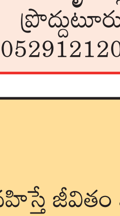

ఆకాశవాణి శ్రోత,
పాఠకురాలు
-అవధానం అమృతవల్లి
ప్రొద్దుటూరు.
9052912120.

హాపీ ఇండిపెండెంట్స్ డే టు అమెరికా?!

ఇంగ్లాండ్ పాలనలో ఉన్న అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు చేపట్టిన అమెరికన్ విప్లవం ఫలితంగా 04 జూలై 1776న స్వాతంత్ర్యాన్ని పొంది స్వేచ్ఛా గాలులు పీల్చడం జరిగింది. ఈ మహోఘట్టాన్ని పురస్కరించుకొని 04/05 జూలై రోజున అమెరికాలోని 50 సంయుక్త రాష్ట్రాలు సెలవు దినాన్ని పాటిస్తున్నాయి. 1812 జరిగిన యుద్ధానంతరం 'యుయస్ ఇండిపెండెన్స్ డే' వేడుకలను ఘనంగా పాటించటం ప్రారంభించారు. 1870 తరువాత స్వాతంత్ర్య దినం రోజున ప్రభుత్వం వేతనంతో కూడిన సెలవు దినంగా పాటించుట జరుగుతున్నది. ఈ ఉత్సవాల్లో భాగంగా దేశవ్యాప్తంగా కవాతులు, వినోదాలు, సభలు, సమావేశాలు, క్రీడలు, కుటుంబ కలయికలు, బాణాసంచాల జిలుగు వెలుగులు, విహార యాత్రలు లాంటి వేడుకల్లో ప్రతి ఒక్కరు చురుకుగా పాల్గొంటూ సంబరాల్లో మునిగి తేలుతారు.

04 జూలై – అమెరికా పుట్టిన రోజు:

అప్పటి వరకు బ్రిటన్‌కు చెందిన 'కింగ్ జార్జ్ – 3' చక్రవర్తి పాలనలో 13 అమెరికన్ కాలనీలు ఉండేవి. నాటి బ్రిటన్ పాలనలోని అమెరికన్ ఖండపు కాంగ్రెస్ 02 జూన్ 1776న స్వాతంత్ర్య ప్రకటనకు సంబంధించిన తీర్మానం చేసినప్పటికీ 04 జూలైన మాత్రమే స్వాతంత్ర్య ప్రకటనపై సంతకాలు చేయడంతో అమెరికా పుట్టిన రోజు''గా పాటించుట జరిగింది. 'థామస్ జఫెర్సన్' నాయకత్వంలో ఏర్పడిన ఐదుగురు సభ్యుల కమిటీ స్వాతంత్ర్య ప్రకటనను తయారు చేశారు. ఈ కమిటీలోని థామస్ జఫెర్సన్, జాన్ ఆడమ్స్, బెంజిమన్ ఫ్రాంక్లిన్ ఒక వైపు, ఇంగ్లాండ్ పాలకులు మరో వైఎజార్జ్ వాషింగ్టన్ – అమెరికా జాతిపిత:

స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం బ్రిటన్ చక్రవర్తి పాలనలో అమెరికన్లు దుర్భర బానిసలుగా బతకడం జరిగిందని, 'జార్జ్ వాషింగ్టన్' నేతృత్వంలో స్వాతంత్ర్యం కోసం పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమాలు, పోరాటాలు జరిగాయని చరిత్ర వివరిస్తున్నది. ఈ కారణంగానే తనదైన అమెరికన్ రాజ్యాంగంతో పాలన చేసిన తొలి అధ్యక్షుడు (1789–1797) జార్జ్ వాషింగ్టన్‌ను 'అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల జాతి పిత (ఫాదర్ ఆఫ్ యుయస్)'గా పిలవడం జరుగుతున్నది. తనకంటూ ఒక అమెరికన్ రాజ్యాంగం లేకుండానే 1776 నుంచి 1789 వరకు ఎనిమిది మంది అధ్యక్షులు సేవలు అందించారు. 1787లో ఏర్పడిన అమెరికా రాజ్యాంగ రచన చేసిన కమిటీకి జార్జ్ వాషింగ్టన్ చైర్మన్‌గా వ్యవహరిస్తూ ప్రధాన భూమికను నిర్వహించారు. 'డిక్లరేషన్ ఆఫ్ ఇండిపెండెన్స్' ప్రకటనపై సంతకాలు చేసిన థామస్ జఫర్సన్, జాన్ ఆడమ్స్‌లు అనంతరం అమెరికా అధ్యక్షులుగా పని చేయడమే కాకుండా ఇద్దరు 50వ స్వాతంత్ర్య వేడుకలు జరుగుతున్న రోజు 04 జూలై 1826న తుది శ్వాస విడవడం జరిగింది. అదే విధంగా మరో అమెరికా అధ్యక్షుడు జేమ్స్ మన్రో కూడా 04 జూలై 1831న తుది శ్వాస విడవడం జరిగింది. 04 జూలై 1872న జన్మించిన కెల్విన్ కూలిడ్జ్ కూడా యుయస్ అధ్యక్షుడిగా పని చేశారు.

అమెరికా 46వ అధ్యక్షుడిగా జో బైడెన్:

స్వాతంత్ర్యం పొందిన అమెరికాకు 46వ అధ్యక్షుడిగా నేడు జో బైడెన్ సేవలను అందించుట మనకు తెలుసు. 1776కు పూర్వం నేటి అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలను 'కాంటినెంటల్ కాంగ్రెస్'గా పిలిచే వారు.

జార్జ్ వాషింగ్టన్ ప్రభుత్వం హయాంలో 1792లో ప్రారంభమైన 'వైట్ హౌజ్' నిర్మాణం 1800 వరకు కొనసాగింది. శ్వేతసౌధంలో అడుగిడిన తొలి అధ్యక్షుడిగా 'జాన్ ఆడమ్స్' చరిత్రలో నిలిచారు. నవంబర్ 05, 2024న జరుగనున్న యూఎస్ అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో డెమొక్రటిక్ పార్టీ అభ్యర్థి జో బైడెన్‌తో రిపబ్లికన్ పార్టీ అభ్యర్థి పూర్వ అధ్యక్షులు డొనాల్డ్ ట్రంప్ మధ్య నువ్వా నేనా అనే రీతిలో పోటీ నెలకొని ముమ్మర ప్రచారం జరుగుతున్నది. నేడు అమెరికా పౌరసమాజం 248వ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవాలు జరుపుకుంటున్న శుభ గడియల్లో మనందరం వారికి శుభాకాంక్షలు తెలియజేద్దాం.

'హాపీ ఇండిపెండెన్స్ డే టు అమెరికన్స్'.

(04 జూలై 'అమెరికా స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం' సందర్భంగా)

– డా|| బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి,
99497 00037

అభినవ శ్రీకృష్ణుడు అయ్యదేవర పురుషోత్తమరావు

కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న అతిథులు...

సుప్రసిద్ధ రంగస్థల నటుడు అయ్యదేవర పురుషోత్తమరావు 92వ జయంతి సందర్భంగా హైదరాబాద్ అలకాపురి శృంగేరి శంకరమఠంలో నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న పాలెంకాలేజీ రిటైర్డ్ ప్రిన్సిపాల్ డా||శ్రీరంగాచార్య ప్రసంగిస్తూ అయ్యదేవర పురుషోత్తమరావు అభినవ శ్రీకృష్ణుడనీ, వెయ్యి పర్యాయాలు వారు రంగస్థలంలో శ్రీకృష్ణుడుగా నటించారనీ, నాటకరంగానికి వారు చేసిన సేవలను కొనియాడారు. సాహితీకిరణం సంపాదకులు పొత్తూరి సుబ్బారావు తన ప్రసంగంలో అయ్యదేవర పురుషోత్తమరావు నటుడు మాత్రమే కాదనీ, మంచి రచయిత అనీ, వారు రచించిన 'మర్యాద పురుషోత్తమ' పేరిట రచించిన రామాయణ కావ్యము, 'శ్రీకృష్ణదేవరాయలు' కావ్యము పాఠకుల అభిమానాన్ని చూరగొన్నాయనీ, భువనవిజయం సాహిత్య కార్యక్రమంలో వారు అనేక పర్యాయాలు శ్రీకృష్ణదేవరాయలుగా నటించారనీ అన్నారు. కార్యక్రమంలో పురాకృతి అధ్యక్షుడు పుల్లేవు నీలకంఠేశ్వరరావు, ఆలయ ధర్మకర్త కె. శ్రీనివాసు, ఎల్లస్వామి చౌదరి, మాధవశర్మ, సామ శ్యాం ప్రసాద్, మారమరాజు రామచంద్రరావు తదితరులు తమకు అయ్యదేవర పురుషోత్తమరావుతో ఉన్న అనుబంధాన్ని గుర్తు చేసుకున్నారు. అయ్యదేవర పురుషోత్తమ రావు కుమార్తె బసవరాజు విజయలక్ష్మి మనవడు బసవరాజు కిరణ్ కార్యక్రమానికి హాజరై నిర్వాహకులకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేసారు.

ఆ సందర్భంగా చోడేశ్వర నాట్యకళామండలి వారి ఆధ్వర్యంలో తిరుపతి వెంకట కవులు రచించిన 'పాండవోద్యోగము' నాటకములో ముఖ్యమైన ఘట్టము 'శయనదృశ్యము'ను ప్రదర్శించారు.

ఈ నాటకంలో మహబూబ్‌నగర్‌కు చెందిన బంగారు పెద్ద వెంకటయ్య శ్రీకృష్ణుడుగాను, అచ్యుతుని శివరామప్రసాద్ దుర్యోధనుడిగాను, బి.నారాయణస్వామి అర్జునుడుగా తమ పాత్రలను చక్కగా పోషించగా, అడవి రాముడు హార్మోనియం సహకారాన్ని, బి.పరమేశ్వర్ మేకప్‌ను అందించారు. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఎంతో వ్యయ ప్రయాస లకోర్చి మల్లాది వెంకటరమణ చక్కగా నిర్వహించారు. మల్లాది శ్రీ సాయి హరీష్ తన సహకారాన్ని అందించారు.

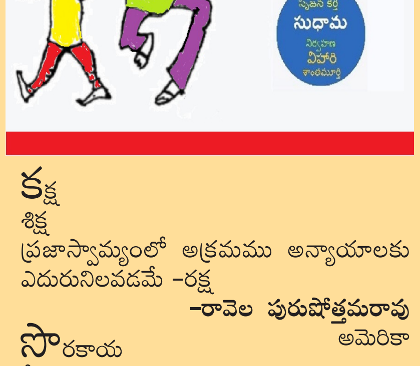

పలుకు
కులుకు
పసిపాప బోసినవ్వులు మదిలో అమృతాన్ని చిలుకు...!!
-శ్రీమతి భారతీకృష్ణ
హైదరాబాద్

బడి
గుడి
పసిబిడ్డలకు అన్నీ నిజముగా అమ్మ –ఒడి
-విజయకుమారి ముదిగొండ..
విజయవాడ

నచ్చనీ
మెచ్చనీ
సత్యమే నిత్యకృత్యం కానీ –ఎందరు నొచ్చనీ!
-నమ్మి ఉమాపార్వతీ నాగ్,
చెరుకువాడ.

ఆహారం
విహారం
తప్పక చెల్లించుకోవాలి శృతి మించితే
–పరిహారం
-అమృతవల్లి అవధానం
హైదరాబాద్

వేదన
రోదన
సాధారణం –పరిష్కారం కొరకై చేయాలి శోధన
-డా|| చిట్యాల రవీందర్
హైదరాబాద్

నూతననీ
సనాతననీ
ఏదైనా కొత్తగా చెప్పటమే సృజనాత్మకత,
ఆధునాతననీ
-యలమర్తి అనూరాధ
హైదరాబాద

కలహాలు.
విరహాలు.
నిలబడునేమో పెద్దరికం! –పిల్లలకు ఇవ్వకుంటేనే సలహాలు !!
-జీ యన్ వీ సత్యనారాయణ
హైదరాబాద్

హాసము
వాసము
యెదలోని తలుపులు తెరచినపుడే మనస్సులో వికాసము.
-పు ష్ప వే ఙ్క ట శ ర్మా.
ఒడిశా.భువనేశ్వరము.

శ్రీకారం
సాకారం
మన వేదాల సారం పరులకు
ఉపకారం **-గండె శోభారాణి**
చందానగర్,హైదరాబాదు

విశిష్టత
విస్పష్టత
ధర్మాన్ని ఆచరిస్తే కలగదు ఎప్పటికీ అస్పష్టత
-గద్దం దేవీప్రసాద్
బెంగళూరు

తిరుగు
పెరుగు
ఒక్కటున్నా– లోకమంతా విస్తరించు అవినీతి పురుగు
–విత్తనాల విజయ కుమార్, హైదరాబాద్

మబ్బు
ఉబ్బు
చిరుజల్లులకి ఉష్ణతాపం ఉపశమనంతో మనసు తబ్బిబ్బు.
-వి యస్ శాస్త్రి ఆకెళ్ల ,
విజయనగరం.

కక్ష
శిక్ష
ప్రజాస్వామ్యంలో అక్రమము అన్యాయాలకు ఎదురునిలవడమే –రక్ష
-రావెల పురుషోత్తమరావు
అమెరికా

సొరకాయ
బీరకాయ
ఆరోగ్యానికి చిరునామా !–అనారోగ్య కారణం బీరుకాయ
-యు.వి.రత్నం
ఒంగోలు

ఫలం
బలం
పండ్లన్నీ కొమ్మలకే –వేళ్లు కోరవు ప్రతిఫలం
-డా.పి.వి.రామ కుమార్
గుంటూరు

రవాణాలు
ప్రయాణాలు
అందరూ తప్పకుండా పాటించాలి దారిభద్రత ప్రమాణాలు.
-భమిడిపాటి వెంకటేశ్వర రావు
హైదరాబాద్.

ఉదయం
హృదయం
ప్రణవం తో నిండిన గుండె తెచ్చును మధూదయం!
-వీరేశ్వర రావు మూల
అమలాపురం

జగతి
ప్రగతి
స్వార్థంతో పనిచేసే నాయకునికి తప్పదు అధోగతి
-కాను కొలను వెంకట సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర రావు
హైదరాబాద్

నడక
పడక
సోమరితనం ఆవహిస్తే జీవితం ఎలా వుంటుంది – చెడక.
-ఉప్పలపాటి వెంకటరత్నం.
ఒంగోలు

ప్రతీక్షణం
నిరీక్షణం
బద్ధకస్తుల గుండెల్లో నిదుర పోతున్న–అవలక్షణం.
-పగడాల వెంకటరెడ్డి
గుంటూరు.

పెంపకం
అంపకం
తదుపరి వివాహిత సంపాదించాలి అత్తమామల ప్రాపకం
-ఆచార్య వై వి సుబ్రహ్మణ్యం,
హైదరాబాద్

కలగాలి,
మెలగాలి,
అత్తమామల పట్ల కోడళ్ళ వైఖరి తొలగాలి.
-డాక్టర్. షహనాజ్ బతుల్
హైదరాబాద్

కొంగుముడి
బ్రహ్మముడి
మూడుముళ్లు వేసాక జోడించకు మాంగల్యానికి మరోముడి
-కె.వరలక్ష్మీదేవి
కర్నూలు

ధాత్రి
మైత్రి
అవసరం –కష్టపడేందుకు పగలు , సుఖపడేందుకు రాత్రి
-ఆలేటి పరంజ్యోతి ,ఖమ్మం

మెరుగు
కరుగు
అద్దమైనా, నీడైనా చీకట్లో వాస్తవానికి మరుగు
-అభిషేక్
హైదరాబాద్

సుముఖం
బహుముఖం
అదృష్టం –స్వగృహం. అందరితో పొందు సుఖం
-డాక్టర్ కపిల లక్ష్మణరావు
కొత్తగూడెం జిల్లా

వివాదాలు
తగాదాలు
పంతాలు –పక్కన పెడితే దొరుకుతాయి ఆనందాలు.
-డి.అనూష, హైదరాబాద్

పుణ్యము
నైపుణ్యము
సంపాదించిన మానవుడు మహిలో అన్నింటా అగ్రగణ్యము
– **ప్రసాద్ రావు,** విజయనగరం.

మాట!
నోట!!
వాగ్దానం నిలబెట్టుకునే వాళ్లెప్పుడూ బంగారపు మూట!!!
-నేమాన సుభాష్ చంద్ర బోస్,
విశాఖపట్నం

హాస్యం
జ్యోస్యం
తన భవిష్యత్తు తానెఱుఁగని జ్యోతిష్కుని భాష్యం!
-చంద్రకళ.దీకొండ,
మేడ్చల్–మల్కాజిగిరి జిల్లా.

1990లో రాసిన కథ

నాటి తరం వారి కథలు నేటి తరానికి
కథల వంతెన

దొంగనోటు

రావుడుకి ఆరోజు తెల్సింది పట్నంలో తన అభిమానం హీరో సినిమా బొమ్మ వచ్చిన సంగతి. ఆ విషయం తెలిసినప్పటి నుంచి మనసు మనస్సులో లేదు. ఇంకొక నాలుగు రోజుల ముందు ఈ విషయం తెలిస్తే ఎంత బాగుండేదని తెగ దిగులు పడసాగాడు. అందుకు కారణం లేకపోలేదు. అప్పుడు జేబు నిండుగా డబ్బులు దండిగా ఉన్నాయి. నెల చివర కాబట్టి నీరసంగా వ్రేలాడుతున్నాయి. మళ్లీ ఆ జేబులు నిండేసరికి ఆ బొమ్మ ఉంటుందా? అన్నది పెద్ద సమస్య రావుడి మనస్సుని కాల్చి వేయసాగింది.

నిజానికి రావుడికి తెలియనిదట్టా ఏమిటంటే ఆ సినిమా వచ్చి ఎన్ని రోజులు అయింది? అది యింకా ఎన్ని రోజులు ఉంటుంది? ఒకవేళ అది నేనూ చూడకుండానే వెళ్లిపోతుందా అన్నది భయం. ఎవరైనా ఈ విషయం గురించి అడిగి చూద్దమంటే తన ప్రశ్నకు నవ్వుతారు. ఏదో ఒక సమస్యతో సతమతమౌతున్నట్టు ఏమిటా బడాయి అంటూ నలుగురు నాలుగు మాటలంటారు. ఎగతాళి చేస్తారు. పోని తన సమస్యకు తాను పరిష్కరించుకుందామంటే జేబులు ఖాళీగా ఎక్కిరిస్తున్నాయి.

రావుడికి పట్నం వెళ్ళడం పెద్ద సమస్యకాదు. టికెట్టు కొనకుండ పాసింజర్ బండిలో వెళ్లే బ్రహ్మవిద్య తెలుసు. కానీ సినిమా చూడటానికి టికెట్ తీసుకోక తప్పదు. ఒకవేళ టికెట్ తీసుకోకుండా సినిమా చూడటమంటే తన హీరోను అవమానించి నట్లే అవుతుందని అతని నమ్మకం. అప్పుడు ఆ హీరోకి తను అభిమాని ఎంత మాత్రాన కాదు. ఈ విషయంలో భార్యని డబ్బులు ఇమ్మని అడుగుదా మంటే పైసా సంపాదించటం చేతకాకపోగా సినిమా షోకులు కావల్సి వచ్చాయా అని నిష్టూరాలాడు తుంది. అంతేందుకు అసలు నువ్వు మగ పుట్టుక పుట్టావా; అంటూ తన మగతానాన్ని హేళన చేస్తూ పురుగును విదిల్చి కొట్టినట్లు విదిల్చికొడుతుంది. తన పరిస్థితికి తానే జాలివడ్డాడు. తన ననమ్యను తానే పరిష్కరించుకోవాలనుకున్నాడు.

ఆ రోజు రాత్రి అతని భార్య భోజనానికి రమ్మని ఎన్నిసార్లు పిలిచినా భోజనం చేయడానికి ఇష్టపడలేదు. తన భర్త భోజనం చేయకుండా పడుకోవడం వింతగా తోచింది శ్రీలక్ష్మికి. ఉదయాన్నే పనికి వెళ్లాలనే విషయం గుర్తు వచ్చి.. ఏదో నాలుగు మెతుకులు తిన్నాను అనిపించి, వంటింట్లో గిన్నెలు సర్దుకొని వచ్చి భర్త ప్రక్కను నడుము వాల్చింది.

అర్ధరాత్రి రావుడికి హఠాత్తుగా మెలుకువ వచ్చింది.అతని ప్రక్కన భార్య ప్రశాంతంగా నిద్రపోతు వుండటం చూసి పీకల దాక కోపం వచ్చింది. భర్త కష్ట సుఖాలలో పాలుపంచుకోవాలనే విషయం ఈ మనిషికి తెలియదంటూ తిట్టుకున్నాడు. రావుడు రాత్రి మంచం ఎక్కాడంటే మళ్లీ ఉదయమే నిద్రలేవటం. ఒకవేళ మధ్యరాత్రులు ఎంతటి ప్రళయం వచ్చినా అతనికి ఎలాంటి సంబంధం లేదు. అలాంటిది ఈ రోజు మెలుకువ ఎందుకు వచ్చిందా అనుకొని రావుడు తనను తాను ప్రశ్నించుకొన్నాడు? అందుకు సమాధానం ఇదే అన్నట్లు కడుపులో ఒక్కసారిగా ఆకలి మంట భగ్గుమంది. రాత్రి భోజనం చేయలేదు అన్న విషయం గుర్తుకు వచ్చింది.

భార్య మొద్దునిద్ర ఆ సమయంలో తనకు వరంగా భావించి, కడుపులో మంటను చల్లార్చడానికి నిశ్శబ్దంగా వంటింట్లోకి ప్రవేశించి మిగిలి ఉన్న అన్నము పెట్టుకు తిని ఆకలి మంటను చల్చార్చాడు. రావుడుకి ఎంతో ప్రశాంతంగా ఉన్నట్లు అనిపించింది. అంతలోనే మనసులో ఏదో వెలితిగా తోచింది. అందుకు కారణం అదే సంగతి అన్నట్లు తన హీరో బొమ్మ గుర్తుకు వచ్చింది. ఏమైనా చిల్లర మల్లర పైసలు దొరుకుతాయేమోనని ఆడవారి బ్యాంకుగా గుర్తింపు పొందిన పోపు పెట్టే తెరిచాడు. తళతళమంటూ యాభై రూపాయల నోట్లు కనిపించింది. తన అదృష్టానికి సంబరపడిపోతూ ఆ నోటును బొడ్లో దోపుకున్నాడు. తన భార్య శ్రీలక్ష్మీ ఆ సమయంలో వరం ప్రసాదించిన దేవతగా కనిపించింది.

రావుడు నిద్ర నుండి మేల్కొనేసరికి శ్రీలక్ష్మి పనిలోకి వెళ్లిపోయింది. పట్నం వెళ్లాలనే సంగతి గుర్తుకు రావడంలో నిద్రమత్తుతో ఉన్న బద్ధకం వదిలిపోయింది. మంచం మీద నుండి దిగ్గున లేచి, త్వరత్వరగా తయారయి, స్టేషన్‌కు బయలుదేరి వెళ్లేసరికి బండి వెళ్లిపోయిందని కంగారు పెట్టారు. అతను నిట్టూర్పు విడిచేలోపల, ఈరోజు బండి అరగంట ఆలస్యమని ఎవరో చెబుతుండగానే ప్యాసింజర్ బండి పట్టాల మీద ఆగింది. రావుడు పట్నం పోదం రా రమ్మనట్టుగా..! రావుడి టికేట్ లేని దొంగ ప్రయాణం మొదలైంది.

> నిజానికి నేను మంచిని మాట్లాడే అర్హత నాకు లేదు. అది నిజంగా దొంగనోట్లే కదా..! నా భార్య కష్టాన్ని దొంగి లించాను, జల్సా చేయాలని వచ్చాను. నాకు తగిన శాస్తి జరిగింది.

రావుడు ఎలాంటి అంతరాయం లేకుండా పట్నం చేరుకున్నాడు. కానీ, బండి పట్నం చేరేసరికి ఆలస్యమయింది. రైలు దిగిన రావుడు ఆ ప్యాసింజర్ బండిని తిట్టుకోసాగాడు. మార్నింగ్ షో ఆట అందుతుందా? లేదా?? అనుకుంటూ ఉరుకులు పరుగులు మీద అడ్డువస్తూన్న వాహనాలను తిట్టుకుంటూ, రోడ్డు దాటే ప్రయత్నం చేశాడు. ఇంతలో స్పీడ్ బ్రేకర్‌లా కానిస్టేబుల్ గిరీశం అడ్డుతగిలాడు.

ఏంటి ఆ పరుగు? ఎవరి జేబు కత్తిరించావు??.. నిజం చెప్పు.. నువ్వు కొత్త దొంగలా ఉన్నావు. ఒకసారి నీ జేబులు చూడాలంటూ దబాయించేశాడు. రావుడు పరిస్థితి పిల్లి నోటికి దొరికిపోయిన ఎలుకలా వుండి పరిస్థితి. నెత్తి నోరూ బాదుకొంటూ నేను దొంగను కాదండి, నేను నా అభిమాన హీరో సినిమా చూడాలని పట్నం వచ్చాను పోలీస్‌బాబు అన్నాను. కానిస్టేబుల్ గిరీశంకి చిర్రెత్తింది. మరి కాస్త రంకెలేస్తూ అంటే నీ మాటలు నిజామంటావు.. నేను నమ్మాలం టావు. నీ మాటలు నిజమనడానికి సాక్ష్యం ఏమిటి అసలు నీకు పోలీసులంటే భయం లేదు. నీ మాటలు నమ్మడానికి వెర్రి వెంగళప్పలా కనిపిస్తున్నానా? నా సంగతి నీకు తెలియదు.. కబుర్లు చెప్పకుండా నీ జేబులు చూడాలి. అప్పుడే నువ్వు దొంగవా, దొరవా అని తేల్చేస్తాను. ప్రతి వెధవ కథలు చెప్పేవాడే నేను అసలే మంచి వాడిని కాదన్నాడు దాబాయింపుగా గిరీశం.

రావుడు దిగాలుగా తన జేబులోని యాభై నోటు చూపిస్తూ పోలీసుగారు నా దగ్గర యాభై రూపాయలు తప్ప యింకా ఏమి లేవన్నాడు. గిరీశం ముసిముసిగా నవ్వుతూ.. ఏంటీరా! దొంగనాయలా నోటు తళతళలాడుతుంది. అది తప్పక దొంగనోటు, ఒకసారి చూడలంటూ తీసుకొని యిక వెళ్లమని హుకుమ్ జారీ చేసాడు.

రావుడు అమాయకంగా మరీ నా యాభైనోటు సంగతండి అన్నాడు. గిరీశం చిర్రు, బుర్రుమంటూ నేను అసలే తిక్క మనిషిని, నాకు కోపం రాక ముందే నోరు మూసుకొని వెళ్లిపో, నాకు కోపం వచ్చిందా దొంగనోట్ల వ్యాపారం చేస్తున్నావంటూ బొక్కలో తోయించేగలనంటూ తన పరిభాషలో హెచ్చరించాడు. అక్కడ నుండి కానిస్టేబుల్ వెళ్లిపోయే వంక చూస్తూ ఈ రోజుల్లో మంచితనానికి చోటు లేదు. నాలాంటి అమాయకులు పట్నంలో సుఖంగాను బ్రతకలేరు అనుకున్నాడు.

రావుడు ఒక క్షణం తడబడ్డాడు. నిజానికి నేను మంచిని మాట్లాడే అర్హత నాకు లేదు. అది నిజంగా దొంగనోట్లే కదా..! నా భార్య కష్టాన్ని దొంగి లించాను, జల్సా చేయాలని వచ్చాను. నాకు తగిన శాస్తి జరిగింది. ఆ పోలీస్‌బాబు నా కళ్ళు తెరిపించాడు అనుకుంటూ రైల్వే స్టేషన్ వైపు నడక సాగించాడు. తన ఊరు వెళ్లగానే లక్ష్మి ముందు తప్పు ఒప్పుకొని చెంపలేసుకొవాలని నిశ్చయించుకున్నాడు.

తన అభిమాన హీరో చక్కని గుణపాఠం నేర్పి నన్ను కూడా హీరోను చేసాడు అనుకొన్నాడు ప్రశాంతమైన మనసుతో రావుడు.

(జ్వలిత సంపాదకత్వంలో వెలువడిన "ఖమ్మం కథలు" నుండి...)

–బొల్లిమంత వెంకటరమణ
040–7551101

పృథ్వీ కొత్త ఆలోచనకు రూపం 'కిర్మీరం'

ప్రతులకు:
పి. ఉషారాణి,
10-4-6-140,యం.జి. స్ట్రీట్,
రామకృష్ణానగర్
రాజమహేంద్రవరం-533101

రాజమహేంద్రవరం నుండి మన సాహితీలోకానికి లభించిన ఒక మంచి కవి మన పృథ్వీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరరావుగారు, ఆయన వృత్తిరీత్యా రెండవ తరగతి మెజిస్ట్రేట్. మొదటి రచన తరంగాలతోనే తనదైన ప్రత్యేకతను నిరూపించుకుని, ఆ తర్వాత 30పైగా పుస్తకాలు వెలువరించారు. పృథ్వీ 25 రకాల సాహితీ ప్రక్రియల్లో రచనలు చేసారు. ఈ తాజా 'కిర్మీరం'లో అటు గురజడవారి 'ముత్యాలసరము', ఇటు ఆరుద్ర 'కూనలమ్మ'లను కలిపి, లఘు కవితా రూపాలుగా రూపొందించి మన ముందుంచారు. ఒక విధంగా ఇదొక కొత్త ఆలోచనగానే చెప్పుకోవాల్సి వుంది. ముత్యాల సరాల్లో కవి ఎన్నో మంచి మాటలను పాఠకులకు అందించారు. అప్పు చేస్తే ముప్పు తప్పదు, తప్పు చేస్తే కొంప మునుగుతుందనీ, కూటి కోసమే కోటి విద్యలున్నాయనీ, శ్రమించి తన కష్టంతో బ్రతుకు బాటలు వేసుకోవాలనీ అంటారు. ఇక లోకంలో పాపం అన్నది పెరిగిపోయిందనీ, పుణ్యం అన్నది జారిపోయిందనీ, జనం నడతలో నీతి తప్పిందనీ, లోకహితమనేది కనిపించకుండా పోయిందన్న ఆవేదన వ్యక్తపర్చారు. మననిషిలో కోపం వచ్చినా, తాపం వచ్చినా, వారి మనసులో చీడ పుడుతుందని చెబుతూ, అది అంతటితో ఆగక వారి భవితను పాతరేస్తుందంటూ, ఈ విషయాలను తెల్సుకుని శాంతితో బ్రతకాలని చెప్పుకొచ్చారు.

లోకమందు ఎంత మంది వున్నా కనిడా అమ్మల ఎవ్వరూ సాటి లేరంటారు. మనుష్యుల్లో రెండు నాల్కలవారున్నారనీ, వారి మాటలు ఎంతో తీయగా వుంటాయనీ, అయితే వారి గుండెనిండా విషయం వుంటుంది కావున, అలాంటి వారిని ముందుగానే గుర్తెరిగి వారికి తోడుగా నడువకెన్నడు, అంటూ చెప్పిన పృథ్వీ గారి మాటలు గమనించి బ్రతుకు సాగించాల్సిన అవసరం నేటి రోజుల్లో వుందనే చెప్పాల్సి వుంది.

ఇక కోయిలమ్మ పదాల్లో ఎన్నో సామాజిక అంశాలను అందంగా మలచి మన ముందుంచారు. అమ్మ చేతిన గాజు, నాన్నకెంతో మోజు, నాన్న అమ్మకు రాజు ఓ కోయిలమ్మ. ఊహ సొంతం కవికి, కాంతి సొంతం రవికి, ప్రేమ సహజం చెలికి ఓ కోయిలమ్మ. అమ్మ నవ్వులు రువ్వె, నాన్న వెలుగుల దివ్వె, మనసు నిండుగ నవ్వె అంటారు మరో పదంలో. నిజమే గృహలక్ష్మి ఎప్పుడూ నవ్వుతూ ఆనందంగా వుంటే, నాన్న మోహం వెలిగిపోతుంది ఒక దీపం లాగాను. తద్వారా కుటుంబ మంతా అందరి మనస్సుల్లోనూ, వారి గృహంలోనూ ఆనందమే ఆనందం నిండిపోతుందన్న ఒక మహత్తర సందేశాన్ని మన పృథ్వీ ఎంత మనోహరంగా వివరించారో మరి. ఇలా ఎన్నో కోయిలమ్మ పదాలను ఏర్చి కూర్చి, చదువుతుంటే హాయిగా అనిపించేలా తీర్చిదిద్దారు. పృథ్వీగారికి వారి మాతాపితలంటే ఎంతో ప్రేమ. వారి నాన్న అంటే అమిత ప్రీతి. అందుకేనేమో ఈ కోయిలమ్మ పదాల్లో పదే పదే అమ్మ ప్రసక్తి తెచ్చారు. ఎంతో కమ్మగా వున్నాయి ఈ పదాలు కూడా మన ఆరుద్ర కూనలమ్మ పదాల్లాగాను.

ఈ పుస్తకంలోనే పృథ్వీ మరో అయిదు పుస్తకాలు రాబోతున్నాయడం చూస్తుంటే, ఈయన నిరంతర సాహితీ సేవను ప్రశంసించకుండా ఎలా వుండగలము. మన పృథ్వీ రచనలు ఆయన స్నేహంలాగానే ఎంతో ఆత్మీయంగా వున్నాయి. కిర్మీరం గురజాడ గారికి అంకితం.

– డా॥ పులివర్తి కృష్ణమూర్తి,
సెల్: 99490 92761

పుస్తక సమీక్షలు

'గ్యారంటీ'గా ఇవి మంచి కథలు..

ప్రతులకు:
కే/ఆఫ్– సంద్రే ఇండియా
47-15-4, మొదటి అంతస్తు
గుర్బాంగా కాంప్లెక్స్
ద్వారాకానగర్
విశాఖపట్నం-500 016
సెల్: 98492 48495

జీవితం ఏమిటి? అన్న ప్రశ్న వేసుకుని రచయిత్రి డా॥ వరిగొండ సత్య సురేఖగారి కథా సంపుటి "అందమే ఆనందం" కథల్ని చదవండి. ఒక్కొక్కరు చదివాక, పుస్తకం మూసి రచయిత్రి ఈ కథల ద్వారా ఇవ్వాలనుకుంటున్న సందేశాన్ని వెదికి పెట్టుకునే ప్రయత్నాన్ని కాస్త సీరియస్‌గానే చేయండి. A thing of beauty is Joy for ever (అందమె ఆనందం) అన్న జాన్ కీట్సు కొటేషన్‌కు వివరణ ఈ కథలు అన్నీ జవాబు దొరుకుతుంది.

అడపా దడపా కథలు వ్రాసి ప్రచురించి, కొంత కాలానికి సంపుటిగా తెచ్చిన కథలయినా కథలన్నింటా ఒక నిర్దేశితమైన Phylosophy ఉంది. తన చుట్టూ ఉన్న జీవితాలను నిలకడగా పరిశీలించి వ్రాసిన సమున్నత్వం ఉంది.

పాలగుమ్మి పద్మరాజుగారి ఒకే ఒక్క కథ 'గాలివాన' చాలు అన్నట్లుగా ఈ సంపుటిలోని మూడున్నర పేజీల 'స్పృహ' చదవండి. లేదూ– మరో కథ 'అందమే ఆనందం' చదవండి జీవితం ఏమిటో.. ఎలా ఆస్వాదిస్తే అందంగా ఉంటుందో తెలుస్తుంది. అయితే– ఈ కథల్లోని పాత్రలు బాబాలు కారు. ఆధ్యాత్మిక ప్రవచనాలతో మనల్ని మరో లోకానికి తీసుకు వెళ్ళగల యోగి/యోగినులు కారు. రద్దీగా ఉండే రైళ్ళలో జనతా క్లాసులో జనాల్ని త్రోసుకుంటూ వాళ్ళు విసుక్కుంటూ దోవ ఇస్తే, దీటైన జవాబు ఇవ్వగలిగే పల్లీలమ్మాయి. కఠినంగా జవాబు ఇచ్చినా రచయిత్రిలాంటి మనసున్న వారే ఆ గొంతులోని బాధ పసిగట్ట గలరు.

ఉన్నంతలో తృప్తి చెంది ఓ వాచ్‌మెన్ భర్తకు గృహిణిగా తల్లిగా వాచ్‌మెన్ విధి నిర్వహణలో చేదోడు వాదోడుగా నిలిచి, "ఉన్నంతలో తృప్తి పడుతూ తమ ఇద్దరు పిల్లల్ని సరైన దారిలో నడిపిస్తూ, తన చుట్టూ ఉన్న వారితో నవ్వుతూ పలకరిస్తూ ఒక ప్రత్యేక aura ను తన చుట్టూ నిలుపుకుని ప్రకాశించే ఒక సాధారణ గృహిణి (అందమే ఆనందం). రచయిత్రి మాటల్లోనే పల్లీలమ్ముకునే అమ్మాయిని తెలుసుకుందాం. 'నల్లగా ఓ మాదిరి ఎత్తులో ఒళ్ళంతా చెమట కారుతూ మాసిన ఆకుపచ్చచీర మ్యాచింగ్‌లేని బ్లౌజు, ఎర్రటి మట్టిగాజులు మెడలో మురికి పట్టిన పసుపుతాడు నుదుటన చెమటకు జారుతున్న ఎర్రని బొట్టుతో ప్రదర్శనలిచ్చే అందం కాకపోయినా, శ్రమైక కళతో అందంగా కనబడే మామూలు అమ్మాయి. కథలోని పాత్రకు రెండు రూపాయల పల్లీలు అప్పుపెడుతుంది. ఆ రద్దీలో.. 'ఒక వేళ ఇవ్వకుండా వెళ్ళిపోతే...' అన్న సందేహానికి ఏమయితది సార్. ఆకలేసినోడికి పల్లీలిచ్చినసుకుంట అన్న జవాబు మనల్ని చకితుల్ని చేస్తుంది. 'మీరు ఎవరి దయా దాక్షిణ్యాల మీద బతుకుతున్నారో ఇప్పటికైనా అర్థమైందా!' అన్న చరుపు ధ్వనిస్తుంది. ఒకే ఒక సంఘటన. చిన్న కథ, మరిచిపోలేని కథ.

వాచ్‌మెన్ భార్య నిర్మల. ఆస్తిపాస్తుల్లో సామాజిక గౌరవంలో ఎందులోనూ కథ వివరిస్తోన్న సంపన్న పాత్రకు సరిపోలదు. ఎందుకంటే ఆమె పెద్ద దేశీయ కంపెనీలో అతిపెద్ద స్థాయి ఉద్యోగిని. ఆమె భర్త ఓ అంతర్జాతీయ కంపెనీకి మరో దేశంలో డైరెక్టర్, హోదాలో, వసతుల్లో సౌకర్యాలలో, మూలుగుతున్న ఆస్తుల్లో.. సమాజంలో ఆ భార్యాభర్తలకు లభించే గౌరవ మర్యాదల్లో 'చిత్రంగా ఎందులోనూ నిర్మలకు స్థానం లేదు. అయినా ఆమె చూసిన ప్రతిసారీ నిర్మల మరీ అందంగా కనబడుతూ ఉంటుందట!

శ్రమలోని సౌందర్యాన్ని ఉన్నంతలోనే తృప్తిపడి జీవితాన్ని ఆస్వాదించడం ఎలాగో తెలిసిన నిర్మల, పల్లీలమ్మాయి ఇద్దరూ సాటిలేని సౌందర్యవతులే!

నిర్మలభర్త వాచ్‌మెన్ అప్పారావు కథలో కనిపించడు కాని నిర్మల ద్వారా ఆయన వ్యక్తిత్వం ఆలోచనా సరళి అర్థం అవుతుంది. సంతోషంగా ఉన్న జీవితాన్ని డబ్బులొస్థాయని దుఃఖపెట్టుకోకూడదని, ఉన్న దాంట్లో సంతృప్తి ఉంటే ఎదగాలన్న ఆశకి అంతు ఎక్కడో తెలుస్తుంది అని నమ్మే మనఃస్తత్వం. ఇదంతా కథ చెబుతున్న పాత్ర బాల్కనీలోంచి సెల్లార్‌లోని నిర్మలను పరిశీలిస్తూ వివరించటం అన్యాపదేశంగా రచయిత్రి ఈ రెండు పాత్రల సమాజ స్థాయిని వివరించారు. ఆర్థిక స్థాయి కంటే మానసిక స్థాయి ఎంతో గొప్పదన్న వివరింపు ఇచ్చారు.

'చిన్నా' కథలోని చిన్నా పాత్ర మరో కోణం. ఎనిమిదేళ్ళ చిన్నాను, పిచ్చి తల్లిదీ, వదిలేసి తండి ఎక్కడికోపోతాడు. సిగ్నల్స్ దగ్గర అడుక్కుంటూ చిన్నా తననూ, తల్లిని పోషించుకుంటూంటాడు. ఇలాంటి దైవోపహతుల్ని సమాజం ఎలా ఆదరించాలో కంక్లూజన్‌గా కథ ముగింపుగా ఇచ్చి రచయిత్రి పాఠకులకు మంచి సందేశం ఇచ్చారు.

సమిష్టి కుటుంబాలు పోయి, వ్యష్టి కుటుంబాలు వచ్చాయి. తల్లీతండ్రి ఒకరు లేక ఇద్దరు సంతానం. కొద్ది రోజులకు ఎదిగిన పిల్లలు గూడు విడిచి వెళ్తే, మిగిలేది ఇద్దరే! ఆ ఇద్దరిలో ఒకరు పోతే ఎలా? నిర్సింహమూర్తికి భార్య జానకమ్మ అన్నీ ఠంచన్‌గా పడక్కుర్చీలోంచి లేవకుండా అందిస్తుంది. ఆమెపోతే ఎలా? అన్న ప్రశ్నకు జానకమ్మ సమాధానం(అదృశ్యం–కథ)" జంట జీవితం ఒంటరిదైతే భగవంతుని తోడు కోరాలె" అన్న ఎరిక నర్సింహమూర్తి దంపతులనే కాదు, మనల్ని కూడా తేలిక పరుస్తుంది. మార్పులకు అనుగుణంగా మనమూ మారాలి/ మార్చుకోవాలి. అంతేకాని ఎలా అంటూ విచారపడితే ప్రయోజనం లేదు అని ఈ కథ చెబుతూ రేపేదో అవుతుందని ఇవ్వాళ్టినుండే విచారించటం అనవసరం అన్న సందేశం బావుంది. కొన్ని తప్పనిసరి పరిణామాలను ఎదుర్కోవటం తప్పనిసరి.

కథ, కథనం ఎత్తుగడ ముగింపు అన్నీ సమపాళ్ళలో కలిపి గొప్ప శైలీ శిల్పంతో ఈ కథల్ని అందించిన రచయిత్రికి అభినందనలు.

మంచి రచయిత, కవి, జ్యోతిశ్శాస్త్ర ప్రవీణులు అయిన శ్రీ వరిగొండ కాంతారావుగారి తనయ సత్య సురేఖ కథకురాలిగా తండ్రిని మించినది అనిపించుకున్నారు. నేడు కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పోటీలు పడి ఇస్తోన్న 'గ్యారంటీ'ల కంటే గ్యారంటీగా ఇవి మంచి కథలు!

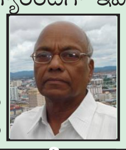

– కూర చిదంబరం
సెల్: 8639338675

కమల కరుణ కథ

కమల,అరుణ,శైలజ ఆరవ తరగతి చదువుతున్నారు.ఒకరోజు పాఠశాలకు వెళ్తుంటే దారిలో కాలి బొటన వ్రేలు కు గాయమై బాధ పడుతున్న భిక్షగాడు కనిపించాడు.కమల అతని దగ్గరకు వెళ్లి "ఇంత పెద్ద దెబ్బ తగిలినా ఆస్పత్రికి ముందుకెళ్ళ లేదు?"అని అడిగింది.

"ఈ ఊళ్ళో ఆస్పత్రి ఎక్కడుందో తెలియదు. నేనువెళ్తే చూస్తారా?"అన్నాడు.

"నావెంట రా! తీసుకెళ్తాను" అంది కమల.

మెల్లగా లేచి నిల్చున్నాడు.

"బడికి టైం అయింది.ఆలస్యంగా వెళ్తే పెద్ద సార్ అరుస్తారు.కోపంగా ఉంటే కొడతాడు కదా!"అన్నారు అరుణ,శైలజ.

'అలా వదిలేసి వెళ్తే గాయం చీము పట్టి చాలా బాధపడాల్సి వస్తుంది కదా! మీరెళ్ళండి.నేను తొందరగానే వస్తాను"అంది కమల.వాళ్ళు వెళ్లిపోయారు.

కమల బిక్షగాడిని ఆస్పత్రికి తీసుకెళ్ళింది.చీటీ వ్రాయించింది.నర్స్ గాయాన్ని శుభ్రపరిచి కట్టు కట్టింది. మాత్రలిచ్చారు.బిక్షగాడు కమల వైపు కృతజ్ఞతగా చూశాడు.కమల అతన్ని పంపించి పాఠశాల కొచ్చింది. ప్రధానోపాధ్యాయుడు ఆలస్యానికి కారణం అడిగాడు.జరిగిన సంగతి చెప్పింది.చిన్న వయసులోనే దయాగుణం తో ఇతరులకు సహాయపడిన కమలను ప్రధానోపాధ్యాయుడు, ఉపాధ్యాయులు అభినందించారు.

– రెడ్డమ్మ
8వ తరగతి, జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల
పెద్ద చెప్పలి గ్రామం కమలాపురం మండలం

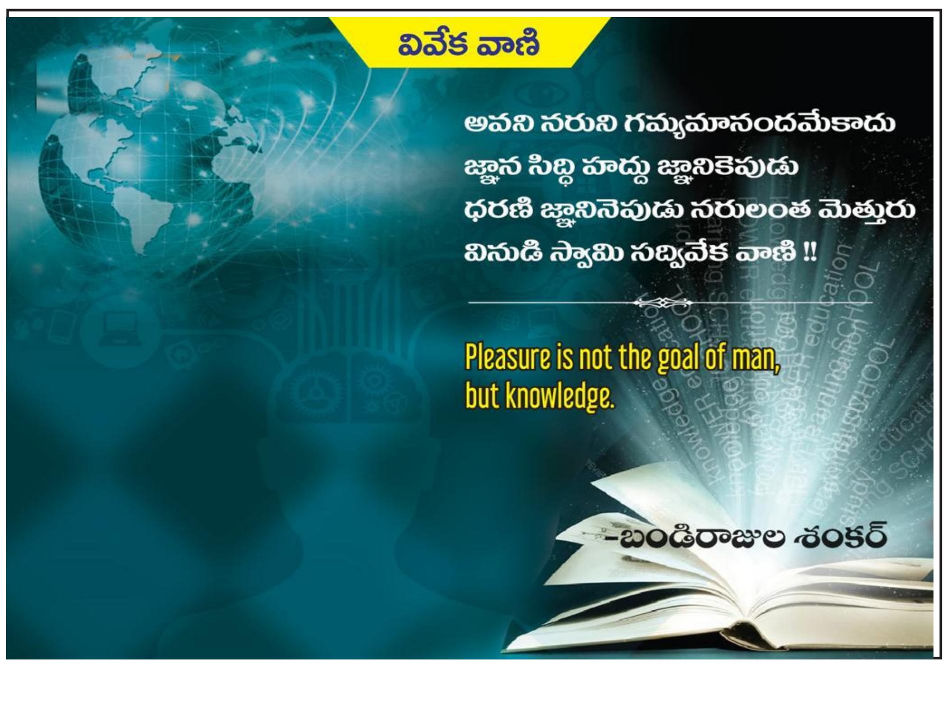

పరాన్న జీవి

ఆకలి సహజం అందరికీ
తీరని యాకలి ఎందరికి
కడుపు నిండా తింటే పోయేదా...
కడుపులు కొట్టందే తీరని యాకలదే...
కట్టెల కెక్కిన తీరనిదే.

అభివృద్ధి ముసిగేసిన దొంగయది
అడవిని మింగేసిన సింగమది
కొండలు కనబడ నివ్వని అనకొండది
గోదావరిలో
గుంటలు పెట్టిన నక్క యది
ఎంతెంత దోచిన
ఎంతెంత దాచిన
ఇసుమంత తీరని యాకలది.

విద్య
వైద్యం
ఉద్యోగం
రంగమేదైనా
రాజకీయమే
తీర్చుకోవాలని
తీరని ఆకలి కోసమే
ఇది తెరపడని నాటకమే.

మందుల్లో ను
విందుల్లో నూ
అందిన దంత
కాచెయ్యాలని
అందలాల కెక్కేయాలని
తీరని యాకలి
తీర్చే టందుకు
కోరని వరములు కురిపిస్తూ
కోరల తోనే కాటేస్తూ...
డబ్బాకలి తో
కృశించి పోతూ...
నశించి పోయే...
పరాన్న జీవి కి యంకిత మిస్తూ....

–నీలం కృష్ణ మూర్తి
6303999199

నానీలు

అడ్డదారుల్లోనైనా
అధికారం
కోరుకునేవారు!
అసలు నియంతలు?

ఎవరి జబ్బులు
వారే చరుచుకోవటం
వాపు
రాజకీయాలు!.

ప్రతి భావోద్వేగం
రాజకీయమే
అధికార అందలానికి
ఎన్నో మెట్లు.

ఓట్లవేటకు
ఉన్నంత పోటీ
అభివృద్ధిలో
ఉండకపోవచ్చేమో

ప్రజాస్వామ్యానికి
రాచరికానికి
మధ్య చిన్న గీత
"రాజనీతి"

–సాకి
9951172002

"అమరావతి సాహితీమిత్రులు" సంస్థ అధ్యక్షులు డా॥ రావి రంగారావు ఫేస్బుక్ గ్రూప్ లో నిర్వహిస్తున్న "వారం వారం మినీ కవితల పోటీ"లలో ఎంపికైన "నగరాలు" పై మినీ కవితలు...

మన నగరాలు

నాజూకుగా వున్న నగరాలు
జన సాంద్రత గల సాగరాలు...
తలెత్తుకొని చూసేంత భవంతులు
కళ్ళు చెదిరేలా ఖరీదైన విల్లాలు...
అభివృద్ధికి మహా కర్మాగారాలు
ఉపాధి కల్పనకు చిరునామాలు...
విభిన్న జాతుల విలక్షణ సుమహారం
ప్రతిభకు కట్టిన పసిడి తోరణం...
విశాలమైన విశ్వ నగరంలో
నేర ప్రవృత్తులు పెరిగి పోయాయి,
అచ్చమైన మనిషి దొరకడు
స్వచ్ఛమైన గాలులు వీచవు...
కట్టెదుట మనిషి చనిపోయినా
కరగని రాతి హృదయం నగరం..!
వేసవిలో గరం గరం..
వర్షా కాలంలో భయం !
నగర్వంగా చెప్పుకునే మన
నగరాలు..!!.

–జి. సూర్యనారాయణ

పరుగాపినా వేళ

ఇంటిపైనా ఇల్లు
ఇంటిమీదా ఇల్లు.
ఆ పైన, ఆ పైన
ఆకాశమును తాకె...
నేలమీదా ఇల్లు
నేడు గగనంబాయె..
గగన మంచులవరకు
నగర సంసారంబు..
స్వచ్ఛమైనా గాలి
పీల్చి ఎన్నాళ్లాయె...
సరదాగా వాహ్యాళి
చేసి కొన్నేళ్లాయె..
నేలతల్లిని చూసి
నెలలు దాటీ పోయే..
రాతి గోడలమధ్య
బతుకు సాగిపాయే..
పబ్బులకు క్లబ్బులకు
పయనమైనా పరుగు..
పరువు మర్యాదలు
పడకేసే నగరాన..
ఉరుకుపరుగుల హోరు
ఊపిరాడని తీరు..
ఉనికి లేనే లేని
ఉద్యోగ పర్వాలు..
నిద్రంటు ఉండదు
నగరానికెప్పుడు..
పగలు సాఫ్ట్ వేరు
రాత్రి పబ్బుల జోరు..
వాహనములా హోరు
విష వాయువుల తీరు..
నగర జీవన మంత
నరక మయ్యెను నేడు.
కాంక్రీటు వనమిది
కంకరుల గుణమిది..
రణగొణుల ధ్వని ఇది
కాలుష్య కడలిది..
పరుగులెడుతుంటెనె
పలకరిస్తుంది
పరుగాపినా వేళ
పట్టించు కోదులే.

–మేడిశెట్టి యోగేశ్వరరావు
సియాటెల్, అమెరికా

ఇరుకైన మనసులు

పొట్ట చేతపట్టుకొని
బ్రతుకును పచ్చదనం చేసుకోవడానికి
నగరాల వైపుకు వేసే అడుగులు...
స్వచ్ఛమైన గాలిని మరుస్తూ
మనసును ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసే
కాలుష్య కోరల్లో
బంధీగా మారటమే...
విశాల గదులలో
స్వార్థపు పరదాలు కప్పుకున్న
ఇరుకైన మనసులు,
ఆర్థిక వెతల వెతుకులాటలో
పోటీ పడుతుంటాయి...
ఉపాది అవకాశాలు ఎక్కువైనా
చుట్టూ మనుషులున్నా
కష్టం వస్తే పలకరింపు కరువైనా
మిరిమిట్లు కొలిపే విద్యుత్ కాంతుల్లో
చీకటిని ప్రాలద్రోలి పెళ్లికూతురిలా
అందరినీ
తనవైపు తిప్పేసుకుంటుంది.

–చింతా రాంబాబు

నగర సుందరి

పాదరక్షలు అద్దాల బీర్వాల్లో
అపురూప అమూల్య చారిత్రక గ్రంథాలు
నాల్గు వీధుల కూడళ్లలో...
తలగుడ్డ ఊడిపోయేట్లు
తలెత్తుక చూడవలసినంత
బహుళంతస్తులు
ఆకాశం కనపడనట్లు ఎడ్వర్టైజ్మెంట్లు...
మురికి వాడల
పందుల కుక్కల ఆవుల
పరుగు పందేలు...
మత్తెక్కించే నగర సుందరీ దరహాస
వదన సదనం నాజూకు నగరం,
దేహంలో ఒక భాగం లావైతే బలమా జబ్బా!
పడవలో అంతా ఒక ప్రక్క చేరితే
ప్రమోదమా.ప్రమాదమా!
ప్రాణంపోసే పల్లెతల్లులను వీడి
నాజుకు నగర జీవన వాసం మోజు
ప్రమాదం,
విద్య వైద్యం ఉద్యోగం వస్తు క్రయ
విక్రయం
నగరవాసం అనివార్యం...
నీటికి కటకట
ఢిల్లీ గల్లీయైనా ప్రాణవాయువు
కాలుష్యం బుసబుస
కన్నతల్లిలాంటి పల్లె తల్లిని వదలి
సవతి తల్లిలాంటి
నగర సుందరి ప్రేమ ఎండమావే.

–ఈమని శేషయ్య నూజివీడు

నగర స్మృతి

నడకకు వేగం వచ్చేది ఇక్కడ..
గతి తప్పి గమ్యం చేరేది ఇక్కడ..
రాటుతేలి 'రవ్వ' యై మెరిసేది ఇక్కడ..
లక్ష్యం కోసం అడ్డదారులు తొక్కేది ఇక్కడ..
లోపించే విలువల విహంగ విహారాలు ఇక్కడ..
జీవించడం అంటే ఇక్కడ ముఖానికి రంగులు అద్దడమే
వినోదించడం అంటే ఇక్కడ ఎదుటోడి పొట్ట కొట్టడమే!
తంత్రమో.. మంత్రమో తలపై చేయి పెట్టి ఎదగడమే..
నిలబడట మంటే నిజాయితీని పూడ్చి భవంతి కట్టడమే!
రంగంలో గెలవాలి అంటే రంకులాటతో పోవడమే,
తరంలో నిలవాలి అంటే కోట్లు దాచి బీద అరుపు అరవడమే!
రంగ రంగ వైభవం అంటే గుణం విషమై కాటు వెయ్యడమే,
పోరాట మంటే వెన్నుపోటు పొడిచి ఊరేగడమే!
రాజ్యం ఏలడ మంటే మొసలి కన్నీరు కార్చడమే,
టపాసులు పేల్చడమంటే ఎవరో ఒకరి దీపాలు ఆర్పడమే!
మేడిపండు మనసులు.. ఈ నగరంలో బతుకులు.

–కంచి శేషగిరిరావు

అంటు తొక్కిన పట్టుకొమ్మలు

నగరాలు నగరీకరించుకుంటున్నాయి,
వెంకన్న కొండ లాగా!
డబ్బుకొద్దీ దర్శనమన్నట్లు,
డబ్బుకొద్దీ హోదా ఇక్కడ!
కంకణం వేస్తేనే కదా దర్శనం,
సంపాదనకు ఎన్నో కంకణాలు ఇక్కడ!
అన్నీ సవ్యమైతే దేవుడు
తొందరగా దర్శనం ఇచ్చినట్లు,
చేసే పని సవ్యమైతే నగరం
అక్కున చేర్చుకుంటుంది!
ఏదైనా సరే వెంకన్న దర్శనమే
పవిత్రంగా భావించినట్లు,
నగరవాసులుగా స్థిరపడ్డాక
నగరాన్ని పవిత్రంగానే భావించాలి!

–మాధవి మేళ్ళచెర్వు, గుంటూరు

నగరాలు నిద్రపోతున్న వేళ

కళేబరాల్లాంటి దేహాలు
ఎముకలు కొరికే
చలిలో నిదుర పట్టక
ఫుట్పాత్ పై దొర్లుతున్న ఒక దృశ్యం..
ఉదరబాధలు తీరక
దేహతాపం తీరుస్తామంటూ
గుడిసెల బైట గాజులసవ్వడి చేస్తూ
కదులుతున్న చేతులు ఒక దృశ్యం..
ఆడమగల తేడాలు లేని వస్త్రధారణ జేసి
సిగ్నల్స్ వద్ద ఆపిన పోలీసులను
అయ్యబాబుల పేర్లు చెబుతూ
బెదిరిస్తున్న రేవ్పార్టీ
యువత ఒక దృశ్యం..
తప్ప తాగి పడివున్న
తండ్రి సాక్ష్యంగా,
తల్లి ఎదుట బిడ్డను,
బిడ్డ ఎదుట తల్లిని
అల్లరిచేస్తూ పీడించే
కాల్మని గుండాల దౌర్జన్యాలు
ఒక దృశ్యం..
రియల్ ఎస్టేట్ గొడవలు కాబోలు
గోనెసంచుల్లో మాంసపు ముద్దలను
మురుగు కాలువల్లో పడవేస్తున్న
ఒక దృశ్యం..
తెల్లవారు జాముకల్లా
అన్నీ సద్దుమణుగుతూ
దేవాలయాల్లో అర్చనలు,
కూడళ్లలో తేనీటిదుకాణాల వద్ద
రాజకీయ చర్చలు...
ఎప్పుడో
రాతి అడవు లయిన నగరాలు
బిందెడు నీటికొరకు
వీధి పోరాటాల
మరో దృశ్యానికి సిద్ధమవుతున్నాయి!

–అన్నాప్రగడ

నగరాలు భూమాత నగలు

చెరువులను మింగేస్తూ, చెట్లను నమిలేస్తూ
కొండలను కొరికేస్తూ, గ్రామాలను ముంచేస్తూ
ముందుకు ముందుకు, పైపైకి 'ఎత్తు'కు పోతుంటాయి
పచ్చపచ్చని చూపులను 'ఎత్తుకు' పోతుంటాయి...
పలకరింపులు నోచుకోని, వేలవేల జనాలతో
ప్రయాణానికి ఇరుకైన, సువిశాల రహదారులతో
వెలుగుల జల్లులు చల్లుతూ చల్లగా ఆహ్వానిస్తుంటాయి
క్షణం 'తీరిక' లేకుండా మా 'తీరి'క ఇంతేనంటుంటాయి...
బాగా ఉన్న వారికి చచ్చేంత సుఖ మిచ్చే స్వర్గ ధామాలు
ఏమీ లేనివారికి తప్పని బ్రతుకిచ్చే నరక కూపాలు
అందరినీ ఆకర్షించే అద్భుత అయస్కాంతాలు
జేబులకు వేస్తుంటాయి కళ్ళకు కనబడని కంతలు...
ఒక క్షణం భూమి కంపిస్తే గజగజ వణికి పోతుంటాయి
ఒక గంట వాన కురిస్తే గుండెలు చెరువులైపోతుంటాయి
ఒక పూట విద్యుత్తు ఆగిపోతే ఊపిరి ఆగినట్లైపోతుంటాయి
ఒక రోజు నీళ్ళు రాకపోతే ఊరకే నీరుగారి పోతుంటాయి...
అయినా భూమాతకు పెట్టిన నగలుగా నగరాలు
అన్నింటికీ తట్టుకొని మెరుస్తూ మురిపిస్తూ ఉంటాయి
అందర్నీ అక్కున చేర్చుకొని భరిస్తూ నిలుస్తూ ఉంటాయి
చీకటి వెలుగుల ఉపాధికి విస్తరి వేస్తూ విస్తరిస్తూ ఉంటాయి.

–గోలి హనుమచ్ఛాస్త్రి, గుంటూరు

ఎదిగిన కొడుకులు

పల్లె తల్లుల రొమ్ము తాగి
ఎదిగిన పసి పిల్లలు,
పల్లెల చెమటచుక్కలతో పోగేసిన
సంపదల సరస్సులో
తుళ్లుతూ ఎగురుతున్న చేపపిల్లలు...
పల్లెలు చొక్కా లేకుండా తిరగటంవల్లే
నగరాలు ప్యాంటూ షర్టేసుకుని
కులుకుతున్నాయి...
దేశ దేహంనిండా
నగరాలు నరాలై తేలుతున్నాయి,
పల్లెల చెమట రక్తమై
ప్రవహించటం వల్లే
కొమ్మల్లా విస్తరించిన నగరాలకు
బలాన్ని సమకూర్చిన
చెట్టు వేర్లు పల్లెలే,
ఇవాళ నగరాలు
చెట్టంత ఎదిగిన
కొడుకులయ్యాయంటే
పెంచి పెద్ద చేసిన
పల్లెతల్లుల చలవే...
మూలాలు మర్చిపోతే
పుట్టగతులుండవు
పునాదుల్ని కూల్చుకుంటే
లేచిన మేడలు నిలబడవు
వృద్ధాప్యంతో
శిథిలమవుతున్న పల్లె తల్లుల్ని
ఎదిగిన కొడుకుల్లా
దగ్గరికి తీసుకోవాల్సింది
నగరాలే!

–చిత్తలూరి

నగరాలు

నగరాలు నాగరికతకు ఊయలలు
నగరాలు బ్రతుకుతెరువుకు మార్గాలు
నగరాలు దేశ కీర్తి కిరీటాలు
నగరాలు నవ సమాజవీచికలు...
నగరాలు కర్షక స్వేద బిందువులు
నగరాలు శ్రమైక సౌందర్య సింధువులు
నగరాలు అద్దాలమేడలు
నగరాలు అందాల ముసుగులు...
నగరాలు హడావుడి బతుకులు
నగరాలు అరువు నవ్వులు
నగరాలు జనావాస ఎడారులు
నగరాలు అతకని అనుబంధాలు
నగరాలు సజీవ సమాధుల
సమూహాలు...
అతడు డబ్బుల్లో,
ఆమె పబ్బుల్లో,
పిల్లలు డ్రగ్గుల్లో,
నగరాలు జీవన చిద్రాలు.

–ఎనికేపల్లి శివకుమార్

పల్లెలను మింగే నగరాలు

పల్లెలు పట్నాలయ్యేను అంటే
ఏమిటో అనుకున్నా..
పక్క వాడిని పట్టించుకోనీ
నేటి పల్లె జనాలను చూసి
అనుకున్నా ఇదేనని..
పాల కోసం జనాలు
క్యూ కడితే అనిపించింది..
మన పల్లె పట్నం అయిందని.
పొలాలు పాడు బెట్టి..
బియ్యం కోసం
షాపులో ఎగబడుతుంటే
అనిపించింది..
మన పల్లె నగరం అయిందని...
నడమంత్రపు డ్రెస్సుల్లో
మనుషులు తిరుగుతుంటే
అనిపించింది ఇది పల్లె కాదు
నగరమని.
కాయ కష్టం లేక
రోగాల పాలయ్యే
పల్లె జనాలను చూసి
పల్లెలు నగరాలుగా మారుతున్నా
యనిపించింది...
అందుకేనేమో
తమకు పోటీ వస్తాయేమోనని
నగరాలు పల్లెల్ని మింగేస్తున్నాయి.

–వి వి రావు గుంటూరు

నగరాలు

ప్రపంచీకరణ క్షేత్రాలు
నగరాలు,
విద్య ఉపాధికి
చిరునామాలు నగరాలు!.
పారిశ్రామిక పొలిమేరలు
నగరాలు,
కర్మాగాకాల వాకిలి ద్వారాలు
నగరాలు!.
ఆర్థిక అంతస్తుల
ఆకాశ సౌధాల వీధులు
నగరాలు!.
పై పై మెరుగుల అందాలే తప్ప
ఆనందం ఆరోగ్యం కోల్పోతున్న
అనారోగ్య హెచ్చరికలు నగరాలు!.
ఉమ్మడిగా అభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్నా
ఎవరికి వారే ఒంటరి జీవితం
సాగిస్తున్న
ఏకాకి జీవితాలు నగరాలు,!!.

–రాజు కల్లూరి, ధవళేశ్వరం

నగర ముఖచిత్రాలు

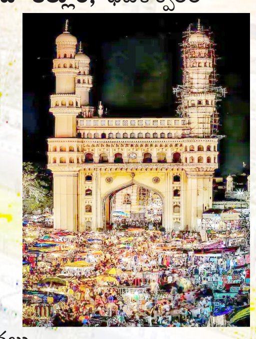

నగరాలన్నీ దొంగలు కాబోలు ...
అడుగడుగునా నిగా కళ్ళు ,
అవేవో సీసీ కెమెరాలట వాటి పేర్లు..!!
ఎటు చూసినా కానొచ్చే రహదారులు...
వెళ్లాల్సిన చిరునామా
మర్చిపోయాయి కాబోలు..!!
ఊరి మధ్యలోనే సారా దుకాణాలు ,
ఇంటి మధ్యలోనే మరుగుదొడ్లు..!!
గాలి , నీరును కలుషితం చేస్తున్నా లేవు శిక్షలు...
నలుదిక్కుల్ని బంధిస్తూ ముస్తాబైన కాంక్రీట్ చెరసాలలు ..!!
ధరలు నింగినంటడంతో తమ స్థానాన్ని కోల్పోయాయి మేఘాలు..!!
కరువు కాటకాలకు కొట్టుకొచ్చిన పల్లెటూర్లపై
తమ పార్టీ కండవాని కప్పుతున్నాయి నగరాలు..!!
బొగ్గు పులుసు వాయువు పుచ్చుకొని
ప్రాణవాయువు నిచ్చే అమాయకులు చెట్లు...
గుడిసెలెన్నిటినో తరిమి , వెంచర్లేసి
అంచలంచెలుగా ఎదిగిన నిపుణులు నగరాలు..!!
అర్ధరాత్రి దాటినా నిద్రపోవు కదా నగరాలు..!!
ఆధునిక యంత్రాలు .. అక్క డక్కడ హృదయాలు..

–లీలా కృష్ణ,
తెనాలి

కోతి ఉపకారం కథ

సుందరవనం అనే అడవిలో ఒక చిట్టి కుందేలు ఉండేది. అది ఒకసారి అడవిలో దారి తప్పింది. ఆ అడవిలో జంతువులన్నిటికీ వైద్యం చేసే ఒక కోతి దానిని చూసింది. అక్కడికి ఒక పెద్ద పులి, దాని వెనుక మరో చిరుత పులి రెండూ ఆ చిట్టి కుందేలు వెనుకనుండి పరిగెత్తుతూ వస్తున్నాయి. అది ఆ చిట్టి కుందేలు గమనించలేదు. వెంటనే అది గమనించిన ఆ కోతి ముందుగా వచ్చిన ఆ పెద్దపులితో "ఓ పులి మామా! ఆ చిట్టి కుందేలును పట్టుకొని పరుగెత్తు" !అని అంది. వెంటనే ఆ పెద్దపులి ఆ చిట్టి కుందేలును నోట పట్టుకొని పారిపోయింది.

ఇది దూరం నుండి ఒక నక్క గమనించి సింహానికి కోతి పై ఫిర్యాదు చేసింది. ఆ సింహం కోతిని తన వద్దకు పిలిపించింది . అక్కడే ఉన్న నక్క " మృగరాజా! ఈ కోతి ఒక ప్రాణిని కాపాడాలి. కానీ ఇది ఒక చిట్టి కుందేలును పట్టుకొని పొమ్మని పెద్దపులికి చెప్పింది. అది అలాగే చేసి దాన్ని పొట్టన పెట్టుకొంది" అని అంది. అప్పుడు సింహం ఆ కోతితో "ఓ కోతీ! నీకు అడవిలో చాలా మంచి పేరు ఉంది. నీవు అందరికీ మంచి వైద్యం చేస్తావని విన్నాను. మరి ఈ నక్క చెప్పిన మాట సంగతి ఏమిటి? నీవు అలా ఎందుకు చేశావు? అది తప్పు అని నీకు తెలియదా!" అని అడిగింది.

అప్పుడు కోతి "మృగరాజా! పైకి కనిపించేదంతా నిజం కాదు. ఆ బుజ్జి కుందేలును కాపాడటానికే నేను అలా చేశాను. ఆ చిట్టి కుందేలు చాలా దూరం నడచి నడచి అప్పుడు నడవలేని స్థితిలో ఉంది. అందువల్ల ఆ పెద్దపులిని పట్టుకొని వెళ్ళమని అన్నాను. ఆ పెద్దపులి కుందేలు మాంసం ముట్టదని నాకు తెలుసు. ఆ పెద్ద పులి కొన్ని రోజుల క్రితం జబ్బుతో నా వద్దకు వచ్చింది. అప్పుడు దానిని తన జబ్బు తగ్గేవరకు కుందేళ్ల మాంసం ముట్టవద్దని నేనే దానికి చెప్పాను. అది నా మాటను వింటుందని నాకు తెలుసు. అందువల్లనే వెనుక నుండి వస్తున్న చిరుతపులి నుండి కాపాడటానికి నేనే ఆ పెద్ద పులిని దానిని పట్టుకొని వెళ్లమన్నాను. లేకుంటే ఆ చిరుతపులికి ఆ చిట్టి కుందేలు ఆహారమయ్యేది. అందుకే దానికి అలా చెప్పాను. దానికి ఈ కుందేలు ఇల్లు తెలుసు. అది దాని ఇంటి ముందు దానిని వదలిపెట్టింది.ఆ చిట్టి కుందేలు బ్రతికే ఉం . మీరు విచారణ చేయవచ్చు. అనవసరంగా ఈ నక్క నా పేరును అపఖ్యాతి పాలు చేయడానికి మీకు ఫిర్యాదు చేసింది. ఇది ఇతరులను కాపాడితే సహించలేదు" అని అంది.ఇంతలో అక్కడికి తల్లి కుందేలుతో పాటు ఆ చిట్టి కుందేలు కూడా వచ్చింది. ఆ తల్లి కుందేలు సింహానితో "మృగరాజా! ఈ కోతి చెప్పింది అంతా నిజమే ! నా బిడ్డను కాపాడుటకే ఈ కోతి ఆ పెద్దపులిని అక్కడినుంచి పట్టుకొని పొమ్మంది. లేకుంటే నా బిడ్డ ఆ చిరుత పులికి ఆహారమయ్యేది"అని అంది. అది విన్న మృగరాజు సంతోషించి కోతిని అభినందించింది. అస లు నిజం తెలుసుకోకుండా తనకు ఫిర్యాదు చేసినందుకు జిత్తుల మారి నక్కను మందలించింది.

–సంగనభట్ల చిన్న రామకిష్టయ్య,
9908554535

నాటి తరం వారి కథలు నేటి తరానికి

కథల వంతెన

సెలిమె

కథ

-జాజుల గౌరీ
8519923199

పడమట సూరీడు ఆత్రంగా అమ్మ వడిలకు వదిగి పోతున్నయాల, చుట్టు సందె చీకట్లు అలుముకుంటున్నయాల, కువ కువ మంటు పిట్టలు రయ్యి రయ్యిన ఎగిరిపోతూ గూళ్ళకు తిరుగు ముఖం పడ్తున్నయాల. పొలాలల్ల కూలీనాలి చేసి అలసి సొలసి పాత చింపుల కుంచె గొంగళ్ళ మాటున సలికాచుకుంట యిండ్లకు తిరిగి పోతున్నప్పుడు మాదిగ వాడల కెళ్ళె ఒక గుంపు ఊరు మొఖానికి వస్తా వుంది. ఆ గుంపు చంద్రమ్మను నడుమ పెట్టుకుని మౌనంగా కదిలి వస్తా ఏదో బాధను తవ్వి పోసుకుంట తవ్వి పోసుకుంట నడుస్తా వుంది.

పొలాలల్ల కెళ్ళి తిరిగొస్తున్నోళ్లు పక్క పక్కగా జరిగిపోతా రాళ్ళ లెక్కన నిలవడి, ఆ గుంపును సూస్తా మోకాన కొంగును పెట్టుకుని గుడ్ల నీళ్ళు కుక్కుకోవట్టింద్రు.

యింకొందరికి దుఃఖం తోటి కుతికలు ముడివడి ఏం మాట్లాడ లేక రెండు సేతులను చెంపలకు ఆనించి "హా... భగవంతా ఏమి రాత రాస్తివిరా!" అంట చంద్రమ్మను చూస్తుండగానే ఆ గుంపు ముందు నుండి కదిలిపోతావుంటే రస్తల అడ్డంవచ్చినోళ్ళు పక్కకు పక్కకు జరిగి నిలవడవట్టింద్రు.

యింగ ఊళ్లెకుపోనికి పదంగల దూరం ఉండంగానే రాజమ్మ పెద్ద పెద్ద అంగలేస్త నడిసొచ్చి "నా యమ్మ.. ఓ యమ్మ.. నా బిడ్డే నీకెంత కష్టమొచ్చెనే" అంట చంద్రమ్మను గుండెకు అదుముకుంట "ఏమి రాత రాసిండే దేవుడు...." అంట ఒక్క పెట్టున ఏడ్చే తాల్లకు మేనత్త చేతిల గువ్వలెక్క వదిగిన చంద్రమ్మ దుఃఖం ఉప్పెన లెక్క ఎగసెగసి పడింది. గది సూసి సుట్టు ఉన్నోళ్ళ శోకం కట్టలు తెగింది.

నడితోవలనే ఒకలను పట్టుకుని ఒకలు ఏడుస్తా ఉంటే.. అంతట్లనే మొగోళ్ళు ముందట తేరుకొని "ఆ... పాండ్రి పాండిరా! సీకటాళ్ళయింది జెల్దీ సేదు ఇడ్పించుకొని రావాలే జెల్ది నడువుండి" అంట ముందుకు కదులుతుంటే గా గుంపులకెళ్ళి చంద్రమ్మ చిన్నత్త తేరుకొని "ఓ రాజమ్మ పిల్లను పట్టుకుని గట్లేడుస్తవేందిరా! నువ్వే గట్లేడుస్తే పిల్ల పుట్టెడు దుఃఖంల వుండి యింకెట్ల ఏడ్వాలె" అంట ఆమెను పక్కకు ఇడదీసి చంద్రమ్మను దగ్గరకు తీసుకుంట గదువ కింద ఒక చెయ్యి ఉంచి రెండో సేతితో కండ్ల నీళ్లు తుడుస్త "వూకో.. వూకో.. నాయమ్మ నాయమ్మ వూకో బిడ్డ. నీకు వచ్చిన కష్టం తక్వదా సెప్పు జర ఓర్చుకో కొడుకా" అంట పొదివి పట్టుకుని ముందుకు దారితీసింది. గుంపు గుంపంతా కల్లు కంపోనుకు పోయేతాళ్ళకు కల్లు కంపోను జనంతోటి కిటకిట లాడవట్టింది.

ఆ గుంపు ఓ మూల జాగ చూసుకుని నిలవడే తాళ్ళకు వంశపోల్లంతా ఒక్క తాన వరుసగా కూకుంద్రు. వెంట వచ్చినోళ్లు తలా ఒక కల్లు సీసా తీసుక్కుని అందరి సేతులల్ల కొంచెం కొంచెం కల్లు పోస్త మిగిలిన కల్లు సీసాలను చెంద్రమ్మ ముందువుంచి పక్కకు జరుగ వట్టింద్రు. సేదు ఇడిపించనీకి అరిచేతుల పోస్త పోతుంటే దాన్ని నోట్ల పోసుకుని నీళ్ళ పుక్కిలించినట్లు పుక్కిలించి ఉంచేయ సాగింద్రు. చివరాకరికి మిగిలిన కల్లు సీసాను చంద్రమ్మ ముందుంచి వంశపోల్లందరికి తలా ఒక సీసా పంచి అందరు అది తాగంగనే సట్టున లేసి యింటి ముఖం పట్టింద్రు.

అప్పటికి పూరగా సీకటి అలుముకుని సుట్టుపక్కల కెళ్ళి కీచురాళ్ళ రొదతోటి కప్పల బెకబెకలు కలగలసి పోతుంటే దూరంగా కుక్కలు ఉండుండి అరుస్తున్నయి. రస్తల అందరు భారంగా నడిచిపోతుంద్రు. చంద్రమ్మ సూపంతా పొలాల దిక్కుపోయే రస్తెంటనే ఉంది. చుట్టంతా కారు సీకటి అయినా ఎండి ఎలుగోలె పసిబిడ్డ నెత్తుకుని పొలం దిక్కు నడిసి పోతున్న యాది తలంపుకొచ్చి ఎర్రి సూపులు చూస్తుంటే కడుపుల కర్ర సుండి దేవినట్లయి కడుపుకోత యాతన పెడ్తుంటే దుఃఖం ఎగదన్నుకొచ్చి "హ..ఆ...ఆ..." అంట ఒక్క పెట్టున ఏడుస్తా ఏడుస్తా నా బిడ్డా...... బిడ్డా... అంట ఓసిలు తప్పి కుప్ప కూలింది.

అందరూ తేరుకొని నలుగురు కలిసి చంద్రమ్మను చేతులల్లోకి తీసుకుని లేవదీస్తుం డగనే మొగులయ్య సటుక్కున భార్యను భుజం మీదేసుకుని జెల్ది జెల్ది యింటి దిక్కు నడుస్తుంటే చుట్టాలంతా గుంపు గుంపుగా ఎన్కపడిఆత్రంగా ఇంటి దిక్కు ఉర్కెతాల్లకు సాయిబాన్ల, పీట మీదేసి ఆమె ముఖం మీద సల్లటి నీళ్లు చల్లే సరికి మెల్లగా కదలిక సురువై" నా బిడ్డ...' నా... బిడ్డ" అంట భారంగానే కండ్లు తెరిచినట్లనే తెరిచి మల్ల గుడ్లు తేలేసింది.

బిడ్డ కయాలు తప్పుడు చూసిన ఎల్లమ్మ "నాయమ్మ నాయమ్మ... నీకు ఎంత కష్టమొచ్చెనే నా తల్లి..." అంట శోకాలు పెడ్తుంటే, "ఏ ఊకో ఎల్లక్క ఊకో నువ్వే గిట్లేడుస్తే ఆ పిల్ల యింకా గుండేపగులుతది" అంట లచ్చువ్వ అనంగనే ఆమె ముఖానికి కొంగు అడ్డం పెట్టుకుని లోపల లోపలే కుమిలి కుమిలి ఏడ్వసాగింది. అందరి గుండెలు భారంతోటి బరువెక్కి ఎక్కడోళ్లక్కడనే బేజారుగా పంచల పొంటి కూర్చొని పచ్చి మంచినీళ్లు ముట్టలే చెట్ల మీదున్న పిచ్చుకలు నిద్రలోకి జారుకుంటుంటే గపుడే మేల్కొన్న గుడ్లగూబలు ఉండుండి "గుర్రుర్.... గుర్రుర్" మంట అరుస్తున్న యాల పసిపిల్ల పేరు మీద దీపం పెట్టి పాలు పోసిండు.

నడిజాము దాటుతుండగా చంద్రమ్మ కయాలుకొచ్చి నెత్తి తిప్పి అటు ఇటు సూసేతాళ్ళకు ఏడోళ్ళు ఆడనే కూసొనే కురుపట్లు పడుండు చూసి మొగని దిక్కెల్లి సూసింది. దూరంగా పంచకు చేరగిలబడి నెత్తికి చేయి ఆనించి సీకట్లకు చూస్తుండు. గది చూడంగనే గుండె యింకింత చెరువై కండ్లల్ల కెళ్లి దుఃఖం పొంగుకు రాంగనే కన్నీళ్ళు కాల్వలలెక్కె పోతా పోతా గుండె తలుపులు బళ్లున తెరుచుకుని యాదేంట ఉర్కినయి.

ఆయల్ల.........ఆయల్ల....

తొలి కాన్పయి తల్లిగారింటి నుండి అత్తగారింటికి వస్తున్న చంద్రమ్మ తొలిచూలు బిడ్డనెత్తుకుని నిండు పున్నమి లెక్కుంది. పలుగురాళ్ళతోటి తొవ్వగుడిపి తంగేడి పూలేస్తా బిడ్డను సంటి పిల్లతోటి పలుగు రాళ్ళమీద నుంచి దాటిస్తా. "పైలము బిడ్డ సంటి పిల్లను మంచిగ చూసుకో, మందగల్ల ఇల్లు మీది ఏ పని సెయ్యకున్నా మాటలొస్తాయి కొడుకా.. గట్లనే నీళ్లల్ల ఎక్వ నానకు పిల్లకు మొగులొస్తాయి, ఒక యాడాది దాక సంటిదాన్ని భద్రంగా సూసుకో, నడుమ నడుమ నేను నాయిన వస్తనే వుంటం తమ్ముడ్ని గూడ పంపుత తియ్యి బిడ్డా..." అంట బిడ్డకు ఆమాట ఈ మాట చెప్తునే "యింకా రెండు నెలలు ఉంచమంటే అప్పుడే తీస్కపోవడ్తివి జెర పిల్లలు పయిలం వొదినా..." అంట బిడ్డను అప్పజెప్పి బస్సెక్కించి పంపిస్తా... తోవ కనుమరుగయే దాకా అంగలారుస్తుంటే ఎల్లమ్మ గుండె బరువెక్కింది.

గప్పటికి సెంద్రమ్మ అత్తగారింటికి వచ్చి నెలైంది. కాన్పయి వెళ్లిన కాణ్నించి ఊకే పిల్లను సూసుకుంట కూకుంటే యింట్ల ఏమనుకుంటరోనని సంటి పిల్లను సూసుకుంట సూసుకుంటనే యింట్ల ఆ పని ఈ పని సగవెట్టవట్టింది.

సిట్ట సిట్ట దినాలు గడుస్తున్నయి.. సంటి పిల్ల బోర్లపడి నడింట్ల సందమామోలే పారాడ వట్టింది. బిడ్డను సూసి మొగులయ్య మస్తు మురిసిండు.

"ఎద్దు ఎవుసం గల యిల్లు పిల్ల యింట్లనే కూకుంటే పనెట్లయితది చెప్పు" అంట అత్త సనుగుడు సురువు చేసే సరికి చెంద్రమ్మ యింట్ల పనులు చేసుకుంటనే, పిల్లను ఓ కంట కనిపెట్టుకుంట మిగతా టయిముల పొలం కాడికి గూడా పోయి సెట్టు కింద పిల్లనేసి పొలం పన్లు చేస్తా ఓ కన్ను పని పిల్ల దిక్కు ఎయ్యవట్టింది. ఒకనాడు పొద్దుగాల్లనే కలేగూర గంపనెత్తుకుంట... "ఓ పిల్లా నేను కూరలమ్మ

> **"చెప్పుకుంటే ఎట్ల బిడ్డా... గింత జెల్ది పన్లకి దిగితే పిల్లకు సర్దయి మొగుల్లొస్తయి జర భద్రం బిడ్డా..."**

పోతున్నగాని జెర బిరాన పని చేసుకుని పొలం కాడికి పోయి పాలకూర తెంపు, రేపు మనూర్లనే అంగడి ఉంది.. జెల్ది పోవాలె..." అంట అత్త చెప్తున్న మాటలు యింట్ల పనిచేస్తున్న చంద్రమ్మ చెవిలపడి గింగురులు తిరుగుతున్నయి.

పదకొండాలకల్ల బిరానా పన్లు ముగించుకుని పిల్లను సంకనేసుకుని పొలం కాడికి పోయేతాళ్లకు ఎండకు పాలకూర నిగనిగ లాడవట్టింది.

పొలం కాడున్న గడ్డాముల చింత సెట్టుకింద మంచి దాపు చూసి పిల్లను పొత్తిల్లల్లో వేసి పాలకూర మడిలకు పోయి పాలకూర కోసి కట్టలు కట్టుకుంటా గడ్డాము దిక్కు మనసు మర్లుతుంటే బిడ్డకు వినిపించేటట్టుగా పాటందుకుంది.

"లాలి లాలి జోలాలి
ఓ ఓ హాయి
కండ్ల నీళ్ళా నా తల్లి
ఓ ఓ హాయి
నిన్ను యిడిసే యాలల్ల ఓ.. ఓ.. హాయి
ఎక్కి ఏడ్చే నా తల్లి ఓ ఓ హాయి
నాయిన వస్తే నా తల్లి ఓ ఓ హాయి
పండు తెస్తడు నా తల్లి ఓ ఓ హాయి
నాయినొచ్చే దాకైనా ఓ ఓ హాయి
పండుకోరా నా కొండ ఓ ఓ హాయి ॥లాలి॥

నేను లేని యాలల్ల ఓ ఓ హాయి
చెట్టుకొమ్మే అమ్మాయే ఓ ఓ హాయి
ఊయలూగే యాలల్ల ఓ ఓ హాయి
నా యాదే నీ లాలాంట ఓ ఓ హాయి॥లాలి॥

మడులల్ల నేనుంటే ఓ ఓ హాయి
సెట్టు దిక్కే నా పానం ఓ ఓ హాయి
నిన్ను మరువ నా సెండు ఓ ఓ హాయి
నన్ను ఇడ్వ నా పండు ఓ ఓ హాయి॥లాలి॥

సెట్టు పట్టు తేనిచ్చే ఓ ఓ హాయి
పట్టు కొమ్మ పూలిచ్చే ఓ ఓ హాయి
వెన్నెలల్లే మెరిసేవు ఓ ఓ హాయి
సందమామల్లె నవ్వేవు ఓ ఓ హాయి॥లాలి॥

సక్కనమ్మ నా తల్లి ఓ ఓ హాయి
నిద్రపోరా నా కన్నా ఓ ఓ హాయి
ఊయలూగు నా తల్లి ఓ ఓ హాయి
కంటి నిండా బజ్జోరా ఓ... ఓ... హాయి ॥లాలి॥

అట్ల దినాలు గడుస్తున్నాయి.

ఒకనాడు ఎల్లమ్మ బిడ్డను పండుగకు తీసుకుపోదామని వచ్చే తాళ్లకు చంద్రమ్మ పొలం కాడుందని ఎర్కయి పొలం కాడికి బిర బిరా పోతుంటే తోవల గడ్డాము కాడ చెట్టు కింద మనుమరాలు ఉంగ.. ఉంగ.. అంట బోర్లపడి మన్ను పెడ్డలతోటి అడుకునుడు సూసి ఆమె మనసు మస్తు రంజి వడ్తుంటే సంటి బిడ్డను సటుక్కున ఎత్తుకునే సరికి ఆవును చూసిన లేగ లెక్క సంటి పిల్ల ఏడుపందుకుంది. ముక్కుల కెల్లి కారుతున్న సీముదునున నోట్ల కెలి కారుతున్న జొల్లునంతా కొంగుతోటి తుడుస్త" నా అమ్మనే..... ఊకో బిడ్డ.. ఊకో.. అని గుండెలకు అదుముకుంట బిడ్డ దిక్కెల్లి అటు ఇటు చూసింది. దూరంగా మడిల పాలకూర కోస్తా" బిడ్డ కన్పించేనరికి మనుమరాలిని భుజం మీదేసుకుని అటు పోతనే "ఓ చెంద్రమ్మ ఏంది బిడ్డ పిల్లను గిట్ల వంటరిగిడిసి ఏందిరా.. ఆపని..." అంటుంటే పాలకూర కోసుడు ఆపి చేతులు దులుపు కుంట తల్లి కాడికి బిర బిరా ఎదురొచ్చి 'బాగున్నవాయె' అంట నవ్వుతనే అడిగి సంటి పిల్లను తీసుకోంగనే "ఏంది బిడ్డ ఏంది ముత్యమంత పిల్లనేసుకుని గీ నర్దిల గీపనేందిరా..." అంట బిడ్డను రంజిగ అడిగింది.

"ఆ... మల్ల ఏం జెయ్యమంటవే ఇంట్ల ఎవలమన్నా ఉట్టిగున్నమా సెప్పు. ఎవల పనులు ఆళ్ళకున్నయి. మా అత్త తిరిగి తిరిగి కూరలమ్మి వచ్చే తాళ్లకు గీడ పచ్చకూరలు రడీగుండాలంటే యింట్ల పని అవంగనే పొలం కాడికి వచ్చి పాలకూర కోస్తున్న" అన్నది. "కూలోళ్ళను పెట్టుకోవచ్చు కదా" అన్నది.

"అమ్మ మా అత్తకు ఎట్ల చెప్తునే.." అన్నది భయంగా.

"చెప్పుకుంటే ఎట్ల బిడ్డా... గింత జెల్ది పన్లకి దిగితే పిల్లకు సర్దయి మొగుల్లొస్తయి జర భద్రం బిడ్డా..." అంట మనుమరాలిని దగ్గరకు తీసుకుని మురిపెంగా చూస్తా "అమ్మలు పండుగకు పోదాం యింటికి వస్తవామ్మ" అన్నది. తల్లి పండుగకు తీసుకుపోను వచ్చిందని చంద్రమ్మకు సమజయింది.

ఆ మాట ఈ మాట మాట్లాడుకుంట మంచి చెడ్డలు అర్సుకుని సేన్లకు కూర కట్ట పోయింది ఎల్లమ్మ. చంద్రమ్మ బిడ్డకు పాలిస్తా చెట్టు కింద సేదదీరింది.

పొద్దుగుంకి పోయేయాల్లకి కూరగాయల గంపతోటి వచ్చిన నర్సమ్మ వియ్యంకు రాలిని మడిల సూసి దగ్గరకు పోతనే "ఎప్పుడొచ్చనవు వొదినా, అన్న గిట్ల బాగున్నరా" అంట పలకరింపు విన్పించి వెనకకు మల్లి చూస్తా. "బాగున్నరొదినా, మీరెట్లున్నరు? అంతా మంచిగున్నరా? ఇయ్యాల పగటాళ్ళకల్లా యింటికొచ్చిన కానీ యింటికాడ ఎవలు లేరు యిగ పొలం కాడుంటరని తెలిసి ఇటొచ్చిన" అంటనే నర్సమ్మ ఈతనార చీరుతుంటే పాలకూర కట్టలు కడ్తనే "పిల్లను గింత జల్ది పన్లకు దించిన వొదినా" అన్నది బాధతోటి.

"ఏం జేద్దు పిల్లా ఊర్ల కూలోళ్ళు దొరుకతలేరు నేనా అంగట్ల అంతా అమ్మి వచ్చే తాల్లకు గింత యాళ్ళయితది గందుకనే" అని అనంగనే ఎల్లమ్మ మారు మాట్లాడక పాలకూర కట్టలు కట్టడంల మునిగింది.

పూరగా చీకటిపడే యాళ్ళకు అందరు యింటిముఖం పట్టింద్రందరు.

×××

మర్నాడు ముని మబ్బులనే లేసిన ఎల్లమ్మ యింటికి పోను తయారయి "పొలం కాడ మస్తు పనుంది మీ అత్త పండుగకు పంపనన్నది బిడ్డా పసి పిల్ల పయిలం జర భద్రంగ చూసుకో. నేను పోయొస్త" అంట పసిపిల్లనెత్తుకుని గుడ్లల్ల నీళ్ళు తెచ్చుకుంట కదిలి పోతున్న తల్లి రూపాన్ని కన్నీళ్ళ మసకచేశాయి చంద్రమ్మకు.

దినాలు గడుస్తున్న కొద్ది యింటి పని పొలం పనితో చంద్రమ్మకు వశమయితలే అట్లని ఊకే కూకుండ ఆమెకు మనసొప్పక ఎట్లనో ఒకట్ల పిల్లను సముదాయించుకుంటనే అన్ని పన్లు చేసుకోవట్టింది.

మొగులయ్య భార్య అవస్థను సూస్తనే వుండు కాని ఎద్దు ఎవుసం గళ్ళ యింట్ల ఎవలపని ఆళ్ళకు వుండి ఊపిరి సలపనిస్తలే.

యిటు యింట్ల అటు పొలం పని చేసేసరికి తల్లి సర్ది సంటి పిల్లకు తగిలి కుస్...కుస్... అనవట్టింది.

ఆడికి మొగులయ్య పొలం కాడికి భార్యను పంపొద్దని తల్లికి చెప్పిండు అది విన్న నర్సమ్మ "మల్ల పెండ్లాన్ని పొలంకు పంపొద్దని బాగానే చెప్తున్నవు కానీ కూలోళ్ళను పెట్టి పొలం పనులు సేపియ్య రాదు" అంటూ కోపంగంటుంటే తల్లి ముందల గుటికెలు మింగిండు.

అందరి సేండ్లల్ల పొలం పనులు మస్తు జోర్గ నడుస్తుంటే కూలోళ్ళు దొరుకుడు కష్టం గుంది గట్లకాక ఆళ్ళు ఎంత అడిగితే అంత ఇచ్చే స్తోమత లేదు.. అందుకే గమ్మునయిండు.

సలి కాలంకు తోడు తుఫాను పట్టి రెండు మూడు వాన జల్లులు పడ్డయి. ఊరు ఊరంతా తడిసి ముద్దయితుంటే.. పొలం పని తప్పినా చంద్రమ్మకు యింటి పని తప్పలే. వానలో నానుడు ఆ పని ఈ పని చేసుకునే తాళ్ళకు పసిపిల్లకు సలితోటి వొళ్ళు ఎచ్చవడి జ్వరం పట్టింది.

> **" అత్త కోడండ్లు సేతుల పిల్లనేసుకుని ఉరుకుల పరుగుల మీద ఉర్లకొచ్చే సరికి జనం గుమి గూడింద్రు"**

ఆరం దినాలు గట్లనే గడిసే తాళ్ళకు నర్సమ్మకు కాలుసేతులు ఆడలే పొలంల నీళు ్ళనిండి పాలకూర ఏడ కుళ్ళిపోతదో అని రంజి పడింది. కానీ నాలుగోనాడు గొరిచ్చింది. అందరు మల్ల పన్ల పడ్డరు. ఐదోనాడు చంద్రమ్మకు పొలం పనులల్ల దిగక తప్పలే. పొలం కాడికి పోయి గడ్డాముల బిడ్డకు ఎచ్చంగా పక్కపరిచి పాలు ఇయ్యపోతే పిల్ల సర్దితోనుండి సరిగి పాలు తాగలే పసిపిల్ల ముక్కులకెల్లి చీముడు కారుతుంటే కొంగుతోటి తుడిసి "ఏం బిడ్డా పాలు తాగుతలేవేందిరా" అంటుంటే సంటి పిల్ల నిదుర కండ్లతోటే సందమామోలే నవ్వింది.

బిడ్డకు అట్లనే గుండెలకు అదుముకుని నెత్తిమీద ముద్దు పెట్టుకుంట "జెర నిద్రపో బిడ్డ జెల్ది జెల్ది కూర కోసొస్త" అంట గడ్డాముల నిండుగ చీరగప్పి జోకొట్టె సరికి పసిపిల్ల నిద్రలకు జారుకుంది. "బిడ్డ సర్దితోటి మస్తు కుస్స కుస్స అయితంది. దబ దబ కూర కట్టి బిడ్డను తీసుకుని బిరాన యింటికి పోవాలె" అని మనసులో అనుకుంట పొలం కాడికి పోయి సట్ట సట్ట కూర కోస్తా కోస్తా పనిల మునిగింది.

ఎంత సేపయినా అటు సెట్టు కింద నుండి కూడా సంటి పిల్లసప్పుడు లేక పోయేతాళ్ళకు తిండి తినడం మాని ఆత్రంగా పనిల పడింది.

పగటాల దాటుతుండగా నర్సమ్మ సరాసరి కోడలి తానకు వచ్చి 'ఏం పిల్ల బువ్వ తింటివా.. బుడ్డ పిల్లకెట్లుంది' అనడుగుతుంటే తినలేదత్తమ్మ పిల్ల యింకా సుస్తిగానే ఉంది బిరాన పనిచేసుకుని పోదామని పనిలనే ఉన్న పిల్ల లేస్తే పోదామను కుంటి, కాని బుజ్జి యింకా లేసినట్లు లేదు" అంట గడ్డము దిక్కు చూస్తుంటే. "సరే తియ్యి యింటి కాడ కట్టలు కడ్తముగాని గంపల ఆకు కూరంతా ఎత్తు, పిల్లను తీసుకొస్తా"నంట నర్సమ్మ సెట్టుకాడికి పోతుంటే అటు దిక్కు తిరిగి చూస్తనే పచ్చ కూరనంతా ఎత్తి గంపలో మట్టంగా పేర్చసాగింది చంద్రమ్మ.

అంతతట్లనే గడ్డాము కాడికి చేరిన నర్సమ్మ చెట్టు కింద పసిపిల్లను చూస్తానే ఒక్క పెట్టున 'ఓయమ్మ' అంట కెవ్వున కేకేసి ఒర్లే తాళ్ళకు మడిల ఉన్న చంద్రమ్మ గుండె జల్లుమన్నది.

సేతులున్న పాలకూరను ఆడనే పడేసి అర్దుతగా గడ్డము కాడికి ఒక్క అంగలో ఉర్కింది. చెట్టు కింద బిడ్డను సూసేతాళ్ళకు మిఠాయి మీద ముసిరిన ఈగల లెక్క సలి సీమలు పసిబిడ్డ చుట్టు దట్టంగ ముసిరి వుండటం సూసి "నా బిడ్డ" అంట మీదకప్పి ఉన్న చీరను గుంజింది. కానీ అప్పటికే చీర లోపల తెట్టలు తెట్టలుగా చేరిన చీమలు మిఠాయిని తింటున్నట్లుగా పిల్లను కొరికి పెడుంటే చేతుల తోటి ఆత్రంగా దులపసాగింది. అంతట్లనే నర్సమ్మ యాప చెట్టుకాడికి ఉరికి యాపకొమ్మలను రపరప ఇరుసుకొచ్చి చీమలను పారదోలేసరికి అవి ఇద్దరి మీద కలబడ్డయి.

"ఓయమ్మ నా పిల్లను ఏం చేస్తయే" అంట ఏడ్చుకుంటనే యిద్దరు తలా ఒక దిక్కు దులిపేసరికి అవి బిల బిల మంటూ నలు దిక్కులకు సర్దుకుంట అడొచ్చిన యిద్దరిని కరువవట్టినయి. అయినా అత్త కోడలు తంటాలుపడి సలిసీమల గుంపుల కెల్లి పిల్లను పక్కకు గుంజింద్రు. అప్పటికే పసిపిల్ల ఓసిలు తప్పి యిదువసందు లేకుండా రక్తం ముద్దయి గుడ్లు తేలేసింది.

అత్త కోడండ్లు సేతుల పిల్లనేసుకుని ఉరుకుల పరుగుల మీద ఉర్లకొచ్చే సరికి జనం గుమి గూడింద్రు. ఆత్ర పడతా ఏ డాక్టరు కాడికి తీస్కపోయినా ఒక్క డాక్టరు కూడా చెయ్యి పట్టి చూడలే. అందరు కూడ పెద్ద దవఖానకు తీస్కపొమ్మని నీలవురి దవాఖానాకు రాసింద్రు.

అందరు గూడి ఆగమేఘాల మీద ఆ దవఖానకు పోతే ఎమర్జెన్సీల ఏసి గులుకోసు పెట్టింద్రు.

రెండు దినాలు కొన ఊపిరితో వున్న పసిపిల్ల మూడోనాడు ఊపిరి ఆపేసి కడుపుకోత మిగిల్చింది.

యాదినంతా నెమరేస్తూ ఎక్కెక్కి ఏడుస్తున్న భార్య దగ్గరకొచ్చిన మొగులయ్య నెత్తి మీద చెయ్యి వెయ్యంగానే రెండు చేతుల తోటి ఆ చెయ్యి పట్టుకుని సెలిమలెక్క మారుతున్న ఆమె దుఃఖంతో ఊరు ఊరంతా బళ్ళున తెల్లారి కన్నీటి సెలయేరయింది.

దేహాకాశం

చుక్కల్ని వేటితోనూ లెక్కించలేం
చంద్రుడి వెన్నెల్ని ఏ త్రాసుతోనూ
తూచలేం
చంద్రుడ్ని చూసిన నగ్న కళ్లతో
సూరీడుని తేరిపార చూడలేం
కిరణాల్ని అసలే లెక్కించలేం
చూపు ఎంత దూరం ప్రాకినా
మనం
సాకే పసిపాపల్లా
మన కన్నులు ఇక్కడే
మన వద్దనే
మన లోపలి ఆకాశంలో
కనిపించకుండా దాగుండేది
చంద్రుడో మరి సూర్యుడో!

-మాధవి సనారా
సెల్: 8639491246

గులాబి

ఎన్ని రోజులు
ఎన్ని రాత్రుళ్ళు
నన్ను నేను మత్తులో
ముంచేసుకొన్నానో!
ఎన్ని మోసగించిన సమయాలు
నాకు తెలియకుండానే
నలిగి
తల వాల్చేసిన సందర్భాలు!
ఎన్ని కన్నీళ్లు,
ఎంత నిస్సహాయత!
ఎన్నిసార్లు
మరణించి జీవించానో!
నిద్ర పోతుందో కుమిలి పోతుందో
తెలియని శ్రీమతి గుండెల్లోకి
ఎన్నిసార్లు రక్తాన్ని చిమ్మానో!
బ్రతుకు రంగుకి
రక్తాన్ని పులిమి
మనసుతో కలబడి
పోట్లాడిన ఉదయాలెన్నో!
ఇప్పుడు గులాబీలతో
అలంకరించిన జీవితం
నేను ఛేదింపలేకపోతున్న
రహస్యమే!

-ఏటూరి నాగేంద్రరావు
7416665323

ప్రేమ ఒక విశ్వజనీన సూత్రం

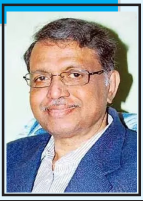

- డా॥ కత్తి పద్మారావు
9849741695

ఆ కొండ అంచునే మొలచిన
పచ్చిక బయళ్లపై
ఆ బాల సూర్యుడు పవళించటం ఒక రమ్య దృశ్యం!
ఆ కొండల మీద ఉదయకాలాన్నే
ఒక గొర్రె పిల్ల
పచ్చికను కొరుకుతున్న చిత్రంలో
జీవన శోభ ఉంది
ఏరు పారుతున్నప్పుడు
అడవి నుండి పులి మెల్లగా వచ్చి
దాహం తీర్చుకుంటున్న సడికి
అల గర్వంగా తలెత్తింది
ఆ నది మధ్యలో
పడవలో ఉన్న జాలరి
చీకటిలో వెలుగుతున్న లాంతరు వెలుగులో
తన సుతను
తలంచుకున్న తలంపులో
అనురాగం ఉంది
ప్రతి ప్రారంభానికి
ఒక ముగింపు ఉంది
ప్రతి ముగింపులోనూ
ఒక ప్రారంభం ఉంది
భూవారు మొన్న నీ పల్లకి మోశారు
ఇప్పుడు వారు ఆ పల్లకీనే ఎక్కారు
సమాజం అంతర్గతంగా
వేగంగా పరిగెడుతుంది
బహిర్గతంగా మందంగా కదులుతుంది
ఏవి కల్పించబడ్డాయో
అవి మెల్లగా కరిగిపోతున్నాయి
రూపానికీ, స్వరానికీ
గుర్తింపు వచ్చాక
పైన పూసిన రంగు మృగ్యమవుతుంది
వారిని వీరు కన్నారు
అందుకు ఆధిపత్యాన్ని కోరుకుంటున్నారా!
నాన్నలు అధిపతులు కాదు సుమా!
ఆత్మీయులు
ఆధునికానికీ, సనాతనానికి
ఒక యుద్ధరా
సనాతనంలో స్తబ్దత ఉంది
చీకటి ఉంది
అధునాతనంలో ప్రవాహత ఉంది
సృజన ఉంది
సౌజన్యం ఉంది
వెలుగు ఉంది
వెన్నెల ఉంది
ఇప్పుడు ఆధిపత్యం, ప్రభుత చెల్లదు
ఆ సుభాషిణి
తన తండ్రిని కోల్పోయింది
ఆయన వజ్ర కిరీటాన్ని
ఈమె ధరించింది
ఈమెకు జీవితం మృగ్యమైంది
ఏది బరువో అది బలహీనం కూడా!
మనల్ని మనం కోల్పోయిందేదీ
మనం సాధించలేం!
నిజానికి ఏది ప్రేమ?
ఏది అనురాగం?
స్వేచ్ఛలోనే ప్రేమ దాగుంది
స్వేచ్ఛలోనే విస్తృతీ ఉంది
స్వేచ్ఛలో అమృత ధారలున్నాయి
స్వేచ్ఛలో జీవన సౌరభాలున్నాయి
స్వేచ్ఛ ఓ విజయ పతాక
స్వేచ్ఛ లేని మనిషికి
వజ్ర కిరీటమైనా.. ముళ్ళ కిరీటమే!
నిజమే! ఆ తండ్రి ఆ కూతుర్ని
పెంచి పెద్ద చేశాడు
ఆమె కులాంతరిత అయింది
కత్తి దూశాడు!
ఆమె జీవితాంతం
కత్తి వాదర మీద నడిచింది
నిజమైన ప్రేమకు
కులం అడ్డుగోడ కాకూడదు కదా!
ఆ తండ్రి సనాతనుడు
ఆ కొడుకు అధునాతనుడు
తండ్రి, "దేవుడున్నాడు" అన్నాడు
కొడుకు, "లేదు" అన్నాడు
ఇంటి నుండి గెంటేశారు
ఇది సనాతన ఆధిపత్యం!
భావాలు తరానికి, తరానికి
ఘర్షించటమే గతితర్కం
భావాల ఘర్షణ నుండే
జ్ఞానం పుట్టుక
సమాజానికి, కుటుంబానికి
ఎప్పుడూ ఘర్షణే!
అతడు కుటుంబ పెత్తనాన్ని దాటాడు
ధైర్యం, సాహసం, బుద్ధి కుశలత
అలవడ్డాయి
ఆ పురోహితుని పుత్రుడు
విగ్రహ నిష్ఠను ఉల్లంఘించి
అక్షరాల్ని ధరించాడు
జ్ఞాన సముద్రుడయ్యాడు
నిస్తబ్ధమైన, నిస్తేజమైన
ఆ శిలకు ఆ తలను బలివ్వకుండా
ఆకాశాన్ని అలుముకున్నాడు
ప్రపంచ మానవుడయ్యాడు
నాన్న అక్కడే ఉన్నాడు
కొడుకు జ్ఞానాకాశంలో నక్షత్రమయ్యాడు
నిజమే! నాన్న
భుజాలనెక్కించుకుని పెంచుతాడు
మనం అతణ్ణి శతవత్సరుణ్ణి చేయాలి
కొందరు ప్రపంచాన్ని దోచి
తమ పిల్లలకు కట్టబెడతారు
నెత్తుటి చుక్కలతో
సింహాసనం నిర్మించి
సుతుల్ని ఎక్కిస్తారు?!
ఆస్తి వ్యామోహం
ఒక సజీవ సమాధి
పిల్లలకు స్వేచ్ఛనివ్వండి
ప్రేమనివ్వండి
ప్రేమ ఒక బాధ్యత
ప్రేమ ఒక స్వేచ్ఛ
ప్రేమ ఒక విశ్వ జనీన సూత్రం
ఆ ప్రమోదిని!
గిరులు గీసుకుంటూ జీవిస్తుంది
తనకు తాను సంకెళ్లు బిగించుకుంటుంది
ఉక్కు చట్రంలో మనిషి నుంచి బొమ్మగా
మారింది
స్ఫురద్రూపం నుండి
స్ఫూర్తివిహీనం అయ్యింది
ఎవరో ఆమెతో "మీరు
పుత్ర వ్యామోహితులు" అన్నారు
వ్యామోహం ఏదైనా స్వీయ దగ్ధమే!
మనిషి నిర్వచనాలకు
అతీతంగా ప్రజ్వలించాలి
ఆ తథాగతుడు తండ్రిని,
రాజ్యాన్ని వదిలి
ఒక వృక్షం కింద కూర్చున్నాడు
ఆ చెట్టుకు పూత పూస్తుంది
చూశాడు
ఆకులు రాలుతున్నాయి
చూశాడు
పక్షులు గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి
వాలాయి చూశాడు
పక్షులు ఎగిరిపోయాయి
చూశాడు
వీక్షణంలో జ్ఞానం ఉంది
నిర్వీక్షకులు రాజ్య కాంక్షతో
ఇదే ప్రారంభం అనుకుంటారు
నిజానికి!ప్రతి సూర్యోదయానికి
అస్తమయం ఉంది
ప్రతి ప్రారంభానికి ముగింపు ఉంది
అదిగో! ఆ జ్ఞాన సూర్యుడు ఒక్కడే
రాత్రీ, పగలూ వెలుగొందుతున్నాడు!
ఆ ఉదయానికి ముగింపు లేదు.

ఘనంగా జరిగిన పుస్తక జన్మ దినోత్సవం

"ది గ్రేటెస్ట్ బ్యాటిల్ ఆఫ్ కల్చర్" నవల ఆవిష్కరణ

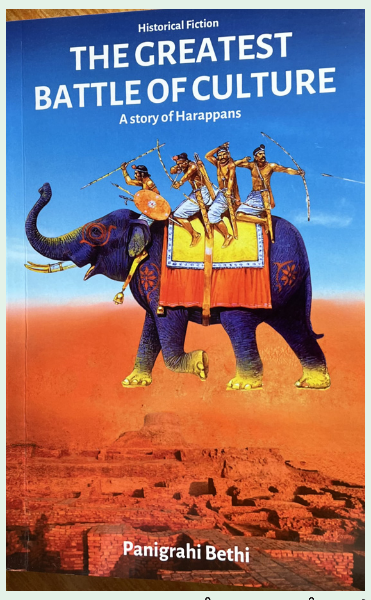

ఆ పుస్తకం జన్మదినోత్సవం అంటే హరప్పా సింధు ప్రజల సంస్కృతి నాగరికతల జన్మదినోత్సవమే!

బాల సాహితీ వేత్త పాణిగ్రాహి బేతి కలం నుండి వెలువడిన " ది గ్రేటెస్ట్ బ్యాటిల్ ఆఫ్ కల్చర్ " అనే పుస్తకం యొక్క జన్మదిన కార్యక్రమం ఇటీవల జరిగింది. నాలుగు వేలఏళ్లనాటి సింధు నాగరికత , హరప్పా ప్రజలు వారి సంస్కృతి, ఆర్యుల ప్రవేశం వారి జీవన విధానం రెంటి మధ్య సంఘర్షణ కాలక్రమంలో సాగిన సమ్మేళనం ఒక చరిత్ర. ఇటీవల జెనెటిక్సు, డిఎన్ ఏ పరిశోధనలు అనేక నూతన విషయాలను వెలికి తీసాయి. ఇంతదాకా ఉన్న చరిత్రను, చారిత్రక అవగాహనను మలుపు తిప్పాయి. ఈ పరిశోధనల వెలుగులో రాయబడిన ప్రాచీన చరిత్ర కథనమే " ది గ్రేటెస్ట్ బ్యాటిల్ కల్చర్" నవల. నూతన పరిశోధనల వెలుగులో హరప్పా సింధునాగరిక ప్రజలపై ప్రపంచంలో వెలువడిన తొలి నవల ఇది. అమెరికాలో స్థిరపడిన తెలంగాణ ముద్దుబిడ్డ ఈ నవల రాయడం విశేషం. హైదరాబాద్ గచ్చి బౌలి, మైండ్ స్పేస్ సమీపంలోని రాంకీ టవర్సులో ఈ కార్యక్రమం జరిగింది. పాణిగ్రాహి 50 వ జన్మదినం సందర్భాన్ని పెద్ద ఎత్తున జరపాలనుకున్న కుటుంబం ఉత్సాహాన్ని అంగీకరించక పోవడంలో కుటుంబ సభ్యులు ఈ సందర్భాన్ని పాణిగ్రాహి రాసిన పుస్తకానికి జన్మదినంగా నిర్వహించారు. బర్త్ డే కేక్ పుస్తకం ముఖ చిత్రంతో తయారు చేయించడం ఒక నూతన ఆలోచన. బి ఎస్ రాములు పెద్ద కొడుకైన పాణిగ్రాహి 1998 లో అమెరికా వెళ్లి అక్కడి పౌరసత్వం తీసుకున్నారు. బాల్యం నుండే పత్రికలకు అనేక రచనలు పంపి బహుమతులు గెలుచుకున్న పాణిగ్రాహి పుస్తక ప్రియుడు, చిన్నపుడు కె వి నరేందర్, కథలను, సి నర్సింహారావు, యండమూరి వీరేంద్రనాథ్ ల వ్యక్తిత్వ వికాస గ్రంథాలను అభిమానించేవాడు. అమెరికాలో పుస్తక పఠనం మరింత విస్తరించింది. ఆ క్రమంలో రాయబడినదే " ది గ్రేటెస్ట్ బ్యాట్స్ ఆఫ్ కల్చర్" నవల. ఇటీవల అమెజాన్ , ఫ్లిప్ కార్ట్ లలో వేగంగా అమ్ముడవుతున్న నవల గా ప్రశంసలు పొందుతున్నది. నవల వెలువడిన వెంటనే చక్కని లోతైన సమీక్షలు వెలువడడం ఈ నవల విశిష్టత.

రోజలిండ్ గారి ఏహారీ పోటర్ నవల కన్నా భిన్నంగా అంతే ఆసక్తి కరంగా, ప్రతి పేజీ ఉత్కంఠతో ఈ నవల చదివింపజేస్తుంది. ఈ నవల చదవుతుంటే ఆయా దృశ్యాలు సన్నివేశాలు బాహుబలి సినిమా వలె పాఠకుల మనో ఫలకం పై కదలాడుతాయి.

పాఠకుల ఊహాశక్తిని కల్పనా శక్తిని పెంచుతాయి. ఇలా అనుకోకుండా ఒక పుస్తకం తన జన్మదినం జరుపుకోవడం, అది హరప్పా వారసులైన

బంధుమిత్రుల మధ్య కుటుంబ పండుగగా జరగడం ఒక విశేషం.

నవల ఆవిష్కరణలో బి.యస్.రాములు మరియు కుటుంబ సభ్యులు.

మెరిసిన రేఖ

గాలి విదిలింపుకు
బలంగా తెరుచుకుంది
హఠాత్తుగా కిటికీ రెక్క
కంటిచూపులు కలువలై
దూరంగా సాగాయి
వెలుగుకై వెంపర్లాడుతూ.

చీకటి విరజిమ్మిన మౌనం
అంతటా పరచుకుంది
దూరంగా అక్కడక్కడ
రాతిరిని బంధించాలన్న
మిణుగురుల ఆరాటం
మెరుస్తోంది చుక్కల్లా
తీతువొకటి ..
గానాన్ని గాలితో బంధించి
సాగిపోతోంది శబ్దతరంగంలా
కొమ్మల్లో దాగిన కువకువలు
నిశ్శబ్ద శ్వాసలతో
ముచ్చటిస్తున్నాయి.

రహదారికి ఆ వైపున
ఆకలి నిట్టూర్పులతో
చిల్లుల దుప్పటికింద
మునగదీసుకొని
వెచ్చదనాన్ని కప్పుకుంటోంది
పేదరికం.

గడియ బిగించిన
తలుపుల వెనుక
కంటికి ఎదురుపడని
సంతోష, విషాదాల
దృశ్య కావ్యాలెన్నెన్నో
తొలి వేకువ కూతకు విరిసే
జీవిత పరిణామాలెన్నో
అప్పటిదాకా
గడ్డకట్టుకున్న చైతన్యం
విప్పుకుంది ఒక్కసారి
కదిలే జీవనప్రవాహానికి
కర్తవ్యదీక్షా సంరంభంగా
సంకల్పబలంగా
మెరిసింది మనోరేఖ.

– అరుణ ధూళిపాళ
8712342323

శుక్రవారం రవీంద్రభారతిలో ప్రముఖ రచయిత ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ 94వ జయంతి సందర్భంగా ప్రముఖ రచయిత ఎమ్బీయస్ ప్రసాద్‌కు ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ స్మారక పురస్కారం ప్రదానం చేస్తున్న డా॥ మోహన్‌కంద, శ్రీమతి ముళ్ళపూడి శ్రీదేవి, ఎస్వీ రామారావు, లంక లక్ష్మీనారాయణ, యాట సత్యనారాయణ, శ్రీమతి శోభారాణి తదితరులు.

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 1191వ రోజు 'సుభాషితం' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. 'సుభాషితం' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా...

-సంపాదకులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
అడ్మిన్ & ఏకాంశ కవిత్వ నిర్వహణ:
-డా॥రాయారావు సూర్యప్రకాశ్‌రావు, 9441046839

దెయ్యాలు- వేదాలు

సుబిరుచిరసుందర
భాబి షణం భూషణం
సుభాషితాలు ప్రజాహితానికి
గురుకులాల్లో బుడతల బుర్రలో
ఆనాటి గురువులు నాటిన
కల్తీలేని విత్తులు
రాజు పేద దాకా
సంస్కృతంలోనూ
తెలుగు శతకాలతోనూ
శోభిల్లిన సమాజం
రాజ్యం
సంస్కారాన్ని ఆచరణలో పెడితే
రామరాజ్యం.
నేడు సుభాషితాలు
దెయ్యాలు వల్లించే వేదాలు
ఏ ఎండకా గొడుగు పట్టు అని
నూరిపోసే నినాదాలు.
పరీక్షల్లో నెగ్గడంకోసం బట్టీ
మార్కుల తో నేర్చిన
సుభాషితాలు నేలపాలు
ఆచరణలో శూన్య హస్తాలు.
ఒకప్పుడు అందరికీ
కరతలామలకాలు
మంచిని గ్రహించి
పెంచి పోషించిన భాండాగారాలు.
నీతి శతకాలు పొత్తాలకే పరిమితం
విత్తం కోసం చదువులు పరుగులు
ఈ చెవితో విని
ఆ చెవితో వదిలే కాలం
బుర్ర నుండి మంచిని
బైటికి గెంటితే తొర్ర
దెయ్యాల కొంప
సమయానికి తగు మాటలాడి
తప్పించుకు పోవడమే
బతుక నేర్చిన వాడి సుభాషితం
నిజం చెప్పి అభాసు కాకు అనే
సుభాషితం పట్టుకు వేలాడే
సమర్థుడే ఆదర్శం.
గురివింద గింజల జీవితాలు
మెరుపుల మాటల చెమక్కులతో
చిత్తు చేసే నక్కజిత్తులదే హవా
దూదూబసవన్నగా మారడం
పదుగురాడుమాట చెల్లు అనే
కొత్త సుభాషితాలు
ఖాతా తెరవడం
ఆచరణలో రావడం ఖాయం.
సాహిత్యం లోనే సుభాషితాలు
ఆచరణలో పెడితే
అభాసుపాలు
నేటి నిజం
కానీ చదువంటే
మమకారం ఉన్న
మనిషన్న వాడు
తన మాట నడతతో
మంచినే పట్టుకుని
వేలాడతాడు.

-ఎ.రాజ్యశ్రీ

సకలార్థ సాధనం

సు అంటే మంచి
భాషితమంటే భాషణం
వెరసి సుభాషితమో
చక్కని సంభాషణం
సుమధురమైన భాషితం
సుభాషితం
సకలార్థ సాధనం
మంచి వ్యక్తులతో స్నేహం
పలికిస్తుంది సదా సత్యం
తొలగిస్తుంది బుద్ధి మాంద్యం
పెంపొందుతుంది జ్ఞానం
సంఘంలో పెంచుతుంది గౌరవం
తొలగిస్తుంది కల్మషం
మనసును చేస్తుంది నిర్మలం
కలిగిస్తుంది మనో వికాసం
పరువు ప్రతిష్టలను
పెంచుతుంది సత్వరం
సుభాషితం
కలిగిస్తుంది సజ్జన సాంగత్యం.
మంచిని చెప్పడమే సుభాషితం
నడవడికను మార్చేదే సుభాషితం
సుభాషితం చెప్పేవారు దొరకడం
పూర్వ జన్మలో చేసుకున్న పుణ్యం
విని కూడా పెడచెవిన పెట్టడం
మనిషి చేసుకున్న దౌర్భాగ్యం.

-జె.వి.కుమార్ చేపూరి

మంచి భాషణం

సుభాషితం సకల శ్రేయస్కరం
సుభాషితం అంటే మంచి భాషణమే
నోరు మంచిదైతే ఊరు మంచిది
భాష ఏదైనా భాషణం బాగుండాలి
మాట మంచి తనానికి గీటురాయి
పరువూ ప్రతిష్టలను పెంపొందించి
సమున్నతుడిగా తీర్చిదిద్దేది
మనిషికో మాట పశువుకో దెబ్బ
సుభాషిత రత్నాలు
మనుషులను
సన్మార్గంలో నడిపిస్తాయి
సమాజాన్ని ప్రగతి పథంలో
నడిపిస్తాయి
మాటలో మమకారాలుంటే
సుభాషితం కాజాలదు
అది లోక హితంగా ఉండాలి
లోక కళ్యాణం జరగాలి
నోరు పలకరించి
నొసలు వెక్కిరించినట్లు ఉండరాదు
బద్దెన వేమన మారవి
భర్తృహరి
లోకహితం కోరి
సుభాషిత రత్నాలు రచించారు
దైవ సమానులుగా నిలిచారు
సుభాషితం వ్యక్తిత్వాన్ని పెంచి
ఎదుటివారిలో కలిగిస్తుంది ఆనందం
నోరు జారిన మాట తిరిగి రాదు
భాషణం చేసేప్పుడే
జాగ్రత్తగా ఉండాలి
అది సుభాషితం కావాలి
కలకాలం నిలిచిపోవాలి.

– గుండం మోహన్ రెడ్డి

వాగ్భూషణం

సుగంధ లేపనాలకంటే
సుభాషణం
సుందరమైన భూషణం
మధుర భాషణమే భూషణమై
వ్యక్తిత్వానికి తెస్తుంది వన్నె!.
చిన్నారి ముద్దు పలుకులు
అచ్చ తెనుగు భాషలో
పదాలు పంచదార చిలుకలు
మంచి మాట తీరు
మనిషి నడవడికకు సూచిక.
కఠినమైన మాటలను తూలువారు
అందరికీ విరోధులు!.
ఎదుటివారిని మార్చగల
మహిమగల పలుకులు
మనిషిలో పరివర్తన కారకాలు
తీవ్ర కలహాలను రూపుమాపి
పలుకులే ఔషధమై
వేదనొందిన మనసుకు
అందిస్తాయి శాంతి!.
పంచదార పూసిన తీయని
పలుకుల్లో మైమరచి
విలువైన జీవితంలో
విషం నింపుకోకు!.

-చంద్రకళ దీకొండ

జీవన శైలికి మంచి మార్గాలు

సుమధుర భాషితం
సుభాషితం చక్కని భాష
మంచి మాట మంచి సూక్తి
సుభాషితాలు
మానవ జీవన శైలికి
మంచి మార్గాలు.
మన జీవితతత్వాన్ని ప్రభోదిస్తూ
రాసే చక్కని ప్రభోదయం
సూక్తి రత్నాలు
మనలో చైతన్యం నింపే
ఉష: కిరణాలు నీతి శాస్త్రాలు.
భగవద్గీతలో మాధవుడు
లోక కళ్యాణార్థం
అర్జునుని
నిమిత్తునిగా చేసుకుని
మానవాళికి అందించిన
సుభాషిత శ్లోకాలు
అతి దివ్యం
అనంత శక్తిమంతం.
భర్తృహరి, చాణక్యుడు, వేమన
బద్దెన, కాళిదాసు, భవభూతి
మహాత్ములు మహనీయులు
నీతి శతకాల సుభాషితాలతో
మానవులను మేల్కొల్పారు
అభ్యసించి
ఆచరణలో పెడుతున్నవారు
నిర్మల యోగులు
నీతి నిజాయితీపరులు
మహా పురుషులు.
కాశ్మీర్ వల్లభ దేవుడు
సూర్య కళింగ రాయడులాంటి
పండితులు
సుభాషితావళి సూక్తి రత్నాకరంతో
మానవుల జీవితాలకు
మార్గనిర్దేశం
చేస్తూనే ఉన్నారు.
ఇంకా ఎంతో మంది
మహా కవులు
మహనీయులు
తమ సూక్తుల ద్వారా
మానవ జీవితాలకు
మార్గదర్శులుగా నిలుస్తున్నారు.

-ప్రభాకర్ రావు గుండవరం

ఆచరణ యోగ్యత

అనుభవాలు రంగరించి
తీరుతెన్నులు నిర్ధారించి
హితం ఆపాదించి
ఆచరణకు యోగ్యమైన
భాషితాలే సుభాషితాలు.
నడి సంద్రంలో
ఆటు పోట్లలో
నిలకడగా
నావనడిపే నావికుడు
అదురు బెదురులతో
రహదారిపై
వాహనాలను నడిపే చాలకుడు
కాయకష్టం చేసే
అన్నదాత కర్షకుడు
యంత్రాల సందడిలో
ఉత్పత్తి చేసే కార్మికులు
బతుకుతెరువులను ఆశ్రయించి
జ్ఞాన కుశలతలనొసగే
గురుదేవులు
కని పెంచి
సత్సంస్కారాల ప్రయోజకుడిని
కాంక్షించు తల్లితండ్రులు
పలికేవన్నీ శుద్ధ సుభాషితాలే
నమ్మకాన్ని
వమ్ము కానీయని మహనీయులు.

-రాజప్ప

మంచిమాట

అనుభవ పూర్వక హితం
ఆచరించే హితం
పాటిస్తే
పదిమందికి హితం
సుభాషితం.
మంచి చెడులను
ఓర్పు నేర్పులను
చాకచక్యంతో తెలియచెప్పి
ఆచరించి
పాటించేందుకు అమలు జరిపే
సుగమ మార్గం.
అనుసంధానంతో
అవలంబించేందుకు
అంతరంగ విశ్లేషణ అత్యవసరం
నిత్య జీవితంలో
నిర్భాగ్యపు నీడలు
తప్పుకొనే మార్గం
తప్పించుకొనే దారి
తెలియజెప్తాయి
భారరహిత జీవనం కోసం.
అద్భుత వరాల పంట
మానవాళికి ఆశీస్సులతో
అదృష్టాలనందించిన
దివ్యవరం
సౌభాగ్యం సుభాషితం!

– కె.కె.తాయారు

వినదగు...

సు మంచికి మరో పేరు
భాషితం మాట
సుభాషితం
వినదగు
ఎవరు చెప్పిన
ఎపుడు చెప్పిన
ఎన్ని సార్లు చెప్పినా
మంచి గా మాట్లాడటం
ఒక కళ
ఎవర్నీ నొప్పించక
తానొవ్వక మధురంగా
మాట్లాడితే
అభిమానులకి కొదవలేదు
విలువలు పెంపుదల
పేరు ప్రతిష్టల ఆగమనం
మాట ఒక పదునైన ఆయుధం
వాడి కత్తికంటే పదునెక్కువ
అప్పుడే
సుభాషితాల విలువ తెలిసేది.

-మోటూరి శాంతకుమారి

అనుసరణీయాలు

అందరూ చెబుతున్నారు
ఇలాగే ఉండాలని
ఆలాగున ఉండరాదనీ
సుభాషితాలు విని
వదిలేసేవి కావని
జీవన పర్యంతం
ఆచరణీయాలనీ
అందరూ అంటారు
సత్య వాక్కు
ముమ్మాటికి సుభాషితమే
ధర్మం నిలుపుతూ జీవితం
ధర్మరాజు కే కష్ట తరమైతే
కృష్ణ ఆశీస్సులతో
గెలిచి ఆదర్శంగా
నిలిచిచూపారు.
గాంధీకి సత్యంతో సహజీవనం
కాలేదా కష్టతరం
అభ్యసిస్తే ఎంతో
ఆనందం పంచలేదా
శుభం కలిగించు భాషితమేదైనా
సుభాషితమేనన్నది
తెలుసుకుంటూ
ఆ గొప్పదనాన్ని
జీవన గమనంలో
ప్రస్ఫుటం చేసుకుంటూ
ఉత్తములమనిపించుకుందాం.

– ప్రశాంతి రేవూరి

సుమభాషితం

సుభాషితం
సుమధుర భాషితం
సుమభాషితం కావాలి
సుభాషితాలు విని ఆచరించాలి
సుభాషితాలు చెప్పారెందరో
మహనీయులు
భర్తృహరి నీతిశతకం
చెప్పింది నీతులెన్నో
ఏనుగు లక్ష్మణుడు
బద్దెన వేమన నీతులు
నీతిశతకాలు
నీతిచంద్రికల సారమెంతో
సామాన్యుడి భాషలో
సుభాషితరత్నాలు
ప్రతి భాషణం ఒక అమృతభాషణం
సుధలు చిందే
సుభాషిత రసధారలో
మాట ఒకటి మారుస్తుంది
మనిషి మనుగడను
మనిషి స్వరూపం
తేటతెల్లం మేడిచందం
తివిరి ఇసుకన తైలం
మూర్ఖుడిమదితో
సుభాషితాలు కోకొల్లలు
చెప్పేటందుకే నీతులు అన్నచందం
నిన్నటి భాషణం నేటి ప్రతిభాషణం
తిరగవేసి వల్లెవేత
నేటి భాషణాలు
మాయమాటల
మోహావేశాలిప్పుడు
మదిలోని సుభాషితాలు
మందసలోకి
మనం అభివృద్ధి పేర
ఆకర్షణల్లోకి
మనిషి మారుతాడెప్పుడో
నైతికతలోకి
మాయా ప్రపంచం
మారుతుందెప్పుడో
స్వార్థం మోహం వీడి
సుభాషితం వైపుకు.

– లక్ష్మారెడ్డి పసుల

పట్టిసీమ నుంచి గోదావరి పరవళ్లు .. కృష్ణా డెల్టా రైతాంగం కోసం నీరు విడుదల చేసిన మంత్రి నిమ్మల

అమరావతి, జులై 3 :క్యూసెక్కులకు, టీఎంసీలకు తేడా తెలియని వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు సాగునీటి వ్యవస్థను భ్రష్టు పట్టించారని, అనడానికి పులిచింతల, పోలవరం ఒక ఉదాహరణగా నిలిచాయాని విమర్శించారు ఏపీ జల వనరుల శాఖ మంత్రి నిమ్మల రామానాయుడు? ప్రజల తాగు నీటి అవసరాలు కూడా ప్రాజెక్టులలో నీటిని నిలువ చేయలేకపోయారని మండిపడ్డారు. పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల నుంచి నేటి ఉదయం జలవనరుల శాఖ ప్రత్యేక పూజల అనంతరం గోదావరి నీటిని విడుదల చేశారు.

అనంతరం పట్టిసీమ డెలివరీ పాయింట్ వద్ద మీడియాతో మాట్లాడుతూ, తన ప్రమాణ స్వీకారానికి ఏర్పాట్లు చేయమని అధికారులను విశాఖపట్నం పంపిన వైఎస్ జగన్.. ప్రజల తాగునీటి అవసరాలకు మాత్రం చర్యలు తీసుకోలేకపోయారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.. కరువు రహిత దేశంగా, రాష్ట్రంగా ఉండాలి అంటే నదుల అనుసంధానం ముఖ్యం అని నమ్మిన వ్యక్తి ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు అన్నారు. పోలవరం ప్రాజెక్టు ఆలస్యం అవుతుందని ముందు చూపుతో పట్టిసీమ ప్రారంభించారన్నారు. పట్టిసీమ ప్రారంభించినప్పుడు ఒట్టి సీమ అంటూ.. వైఎస్ జగన్ అవహేళన చేశారని, ఇప్పుడు అదే పట్టిసీమ ద్వారా రైతుల కష్టాలు తీర్చుతున్నామని స్పష్టం చేశారు.ఇక పోలవరం కుడి కాలువలో గోదావరి నీరు పరవళ్లు తొక్కుతోం దీంతో 1000 క్యూసెక్కుల నీరు పట్టిసీమ డెలివరీ పాయింట్ వద్ద ద్వారా పోలవరం కుడి కాలువలోకి చేరుతోంది. కృష్ణ డెల్టా రైతులకు సాగునీరు అందించేందుకు ముందస్తుగా పట్టిసీమ ద్వారా నీటిని విడుదల చేస్తున్నారు. దీనిపై మంత్రి వివరణ ఇస్తూ భవిష్యత్తు అవసరాల మీద నీటి విడుదల శాతాన్ని అధికారులు మరింత పెంచానున్నారు. . సముద్రంలో వృథాగా పోతున్న నీటిని ఒడిసి పట్టి ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని కరువు రహిత రాష్ట్రంగా మార్చేందుకు పోలవరం ప్రాజెక్టుకు చంద్రబాబు అధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చారని తెలిపారు.

ఆహ్వానం

కిన్నెర ఆర్ట్ థియేటర్స్
హైదరాబాద్

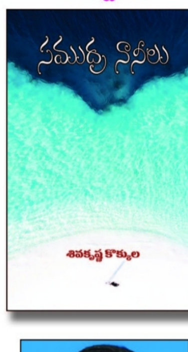

శ్రీ కొక్కుల శివకృష్ణ
రచించిన
సముద్ర నానీలు
గ్రంథావిష్కరణ
ఆదివారం 07-07-2024
ఉదయం 10 గంటలకు
రవీంద్రభారతి సమావేశ మందిరం,
మొదటి అంతస్తు, హైదరాబాదు

ముఖ్యఅతిథి - ఆవిష్కర్త
డా॥ ఎన్. గోపి
పూర్వ వైస్ ఛాన్సలర్, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం
కేంద్ర సాహిత్య అకాడమి అవార్డు గ్రహీత

సభాధ్యక్షులు
ఆచార్య సూర్యా ధనంజయ
పూర్వ అధ్యక్షులు, తెలుగుశాఖ, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం

విశిష్ట అతిథులు :
డా॥ పోరెడ్డి రంగయ్య
ప్రముఖ కవి, వ్యాఖ్యాత
శ్రీ కుడికాల వంశీధర్
ప్రముఖ కవి, సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజనీర్

గౌరవ అతిథులు
శ్రీ సుంకరి కృష్ణ ప్రసాద్, ప్రముఖ కవి
శ్రీ చిత్తలూరి సత్యనారాయణ, ప్రముఖ కవి

డా॥ ఆర్. ప్రభాకరరావు, ఐ.పి.ఎస్. (రి) అధ్యక్షులు
మద్దాళి రఘురామ్ కార్యదర్శి

నేటినిజం సభ్యత రుసుము

ప్రతి వారం ప్రచురిస్తున్న 'సాహితీ కెరటాలు' గల 'నేటినిజం' 5 సం॥రాలకు రూ.700/-లు. 10 సం॥రాలకు రూ1200/-లు. పత్రిక కావాలనుకున్నవారు సభ్యత రుసుమును సెల్: 9705011453 కి గూగుల్‌పే మరియు ఫోన్‌పే ద్వారా పంపవచ్చు.

'నేటినిజం' దినపత్రిక,
ఎస్ఆర్‌టి-169, జవహర్‌నగర్, హైదరాబాద్-500 020.

సాహిత్యరంగంలో నామినేట్ పదవులను ఆయా శాఖల్లో అనుభవం ఉన్నవారినే నియమించాలి

విజయవాడ; జూలై 3: కొత్తగా ఏర్పాటైన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం సాహిత్యరంగానికి సంబంధించి త్వరలో భర్తీ చేయనున్న నామినేట్ పదవులను ఆయా శాఖల్లో అనుభవం ఉన్నవారినే ఎంపిక చెయ్యాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ రచయితల సంఘం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతోంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ, తెలుగు అకాడమి, అధికార భాషా సంఘం, గ్రంథాలయ పరిషత్ తదితర సాహిత్యరంగానికి చెందిన శాఖల్లో నియమించే రాష్ట్ర ఛైర్మన్‌లు, జిల్లా ఛైర్మన్‌లు, సభ్యులను సాహిత్యేతరులతో కాకుండా ఆయా రంగాల్లో జాతీయ స్థాయిలో విశేష అనుభవం ఉన్నవారినే ఎన్నుకోవాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ రచయితల సంఘం సూచిస్తోంది. అలాగే కవులు, రచయితలు, కళాకారులకు ఇచ్చే ఉగాది పురస్కారాలు, కళారత్నా అవార్డులు ఇవ్వడం కొనసాగించాలని, గత ప్రభుత్వం వీటిని విస్మరించడం వల్ల సాహిత్యరంగంలో నిరుత్సాహం నెలకొందని తెలిపింది. అలాగే గత ప్రభుత్వం కవులు, రచయితలు, ప్రచురణకర్తలనుండి జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థలు పుస్తకాలు కొనుగోలు చేసాయని, కాని రెండున్నర సంవత్సరాలు గడిచినా కొన్ని జిల్లా సంస్థలనుండి లక్షలాది రూపాయల బిల్లులకు సొమ్ము విడుదల జరగలేదని, దయచేసి ఈ ప్రభుత్వం దీని తాలుకా సొమ్మును వెంటనే విడుదల చెయ్యడంతోపాటు, కొత్త పుస్తకాలు కొనుగోలు ప్రక్రియకు శ్రద్ధ చూపాలని ఆయా శాఖా మంత్రివర్యులను ఈ ప్రకటన ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రచయితల సంఘం విజ్ఞప్తి చేస్తున్నది. అలాగే కవులు, రచయితల పుస్తకాలు ప్రచురించుకునేందుకు గతంలోలాగే భాషా సంస్కృతిక శాఖా ద్వారా ఆర్థిక సహాయం అందించేలా కృషి చెయ్యాలని, అన్నిరంగాల అభివృద్ధితోపాటు తీవ్ర నిస్పృహ, నిస్తేజంతో ఉన్న సాహిత్యరంగ అభివృద్ధికీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కృషి చెయ్యవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని, ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి వర్యులను, రాష్ట్రమంత్రివర్యులను రచయితల సంఘం కోరుతున్నది.

-డా. సి.భవానీదేవి, అధ్యక్షులు
-చలపాక ప్రకాష్, ప్రధాన కార్యదర్శి

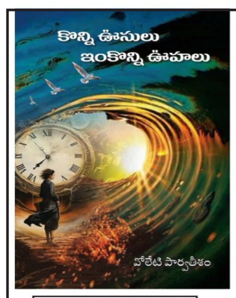

ఆహ్వానం
తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం
భాషా సాంస్కృతిక శాఖ
సహకారంతో
కిన్నెర ఆర్ట్ థియేటర్స్
ప్రముఖ సాహితీవేత్త
డా॥ వోలేటి పార్వతీశం రచించిన
కొన్ని ఊసులు
ఇంకొన్ని ఊహలు
కవితా సంపుటి
ఆవిష్కరణ-అంకితోత్సవం
06-07-2024 శనివారం, సా॥ 6 గం॥లకు
రవీంద్రభారతి సమావేశ మందిరం
(మొదటి అంతస్తు), హైదరాబాద్.

ముఖ్య అతిథి : డా॥ కె.వి. రమణ, ఐ.ఏ.ఎస్. (రి)
తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పూర్వ సలహాదారు
అధ్యక్షులు : శ్రీ మండలి బుద్ధప్రసాద్
శాసన సభ సభ్యులు, ఆంధ్రప్రదేశ్
విశిష్ట అతిథి : డా॥ ఏనుగు నరసింహారెడ్డి, స్పెషల్ గ్రేడ్ డిప్యూటి కలెక్టర్
గౌరవ అతిథి : శ్రీ నగ్నముని, దిగంబర కవితోద్యమ ప్రయోక్త
ఆత్మీయ అతిథి : శ్రీమతి శైలజామిత్ర, రచయిత్రి
కృతి స్వీకర్త : శ్రీమతి ప్రేమామాన్వి, దూరదర్శన్ పూర్వ ప్రయోక్త

ప్రముఖ గాయని శ్రీమతి సురేఖామూర్తి దివాకర్ల
లలిత సంగీత విభావరి

డా॥ ఆర్. ప్రభాకరరావు, ఐ.పి.ఎస్. (రి) అధ్యక్షులు
మద్దాళి రఘురామ్ కార్యదర్శి

పరిశోధకులకు మార్గనిర్దేశనం ఇనాక్ రచనలు

సభలో ప్రసంగిస్తున్న అయాచితం శ్రీధర్

పరిశోధకులకు ఇనాక్ రచనలు మార్గనిర్దేశనం చేస్తాయని తెలంగాణ గ్రంథాలయ పరిషత్ మాజీ చైర్మన్ అయాచితం శ్రీధర్ అన్నారు. త్యాగరాయ గానసభ ఆధ్వర్యంలో జరుగుతున్న ఆచార్య కొలకలూరి ఇనాక్ సాహితీ సమాలోచన సప్తాహం లో భాగంగా అభ్యుదయ రచయితల సంఘం అధ్యక్షుడు ఆచార్య రాచపాళెం చంద్రశేఖర రెడ్డి ఇనాక్ పరిశోధన సాహిత్యంపై సోదాహరణ ప్రసంగం చేశారు. ఈ సందర్భంగా శ్రీధర్ మాట్లాడుతూ బడుగుజీవుల పక్షాన నిలిచి ఇనాక్ రచనలు చేస్తున్నారన్నారు. చంద్రశేఖరరెడ్డి మాట్లాడుతూ ఇనాక్ రచించిన తెలుగు వ్యాస పరిణామం సమగ్రమైన సాహితీ పరిశోధన అన్నారు. రచించిన తెలుగు వ్యాస పరిణామం సమగ్రమైన సాహితీ పరిశోధన అన్నారు.జానపద సాహిత్యమే భాషా సంపదకు మూలం అని ఇనాక్ స్పష్టం చేశారన్నారు. గానసభ అధ్యక్షుడు కళా జనార్ధనమూర్తి అధ్యక్షత వహించిన సభలో ఆచార్య కొలకలూరి ఇనాక్ ధన్యవాదాలు తెలిపారు. బండి శ్రీనివాస్ పాల్గొన్నారు.

డాలస్‌లో డా॥ వడ్డేపల్లి కృష్ణ గీతావిష్కరణ, సన్మానం

అమెరికా 'డాలస్' మహా నగరంలోని శిర్డీసాయి ఆడిటోరియంలో "ఉత్తర టెక్సాస్ తెలుగు సంఘం" ఆధ్వర్యంలో 'నెలనెలా తెలుగు వెన్నెల' ద్విశతి మాసోత్సవం అత్యంత వైభవంగా జరిగింది. దయాకర్ మాడ సమన్వయకర్తగా వ్యవహరించారు. విశిష్ట అతిథులుగా డా॥ వడ్డేపల్లి కృష్ణ, సినీ దర్శకులు వి.ఎన్. ఆదిత్యను, ముఖ్య అతిథిగా ప్రసిద్ధనటులు, రచయిత తనికెళ్ల భరణిగారిని వేదిక మీదికి ఆహ్వానించి సభాసదులకు పరిచయం చేశారు. వి.ఎన్. ఆదిత్య 'సినీ మాయాజాలం'పై ప్రసంగించగా, డా॥ వడ్డేపల్లి కృష్ణ "లలిత గీత వికాసం"పై ఉపన్యసించారు. ఆ తర్వాత తోటకూర ప్రసాద్ గారి సూచనతో వడ్డేపల్లి కృష్ణ రచించిన "నెలనెలా నెలనెలా తెలుగు వెన్నెలా –జలజలా కురిసే తెలుగు వెన్నెలా' అనే గీతాన్ని తనికెళ్ల భరణి ఆవిష్కరించి ప్రశంసించారు. 'పాడుతా తీయగా' ఫేమ్ కుమారి శివాత్మిక ఆ గీతాన్ని మృదుమధురంగా గానం చేసి అందరినీ అలరించింది.

కోరినంతనే అద్భుతంగా తమ ద్విశతి మాసోత్సవ గీతాన్ని రచించిన డా॥వడ్డేపల్లి కృష్ణను సంస్థ అధ్యక్షులను బండారు సతీష్, చంద్రశేఖర్ శాలువా, పుష్పగుచ్ఛంతో తనికెళ్లభరణి చేతుల మీదుగా సన్మానించారు. అతి తక్కువ సమయంలోనే అద్భుతంగా గీతాన్ని రచించి అందించినందుకు తోటకూర ప్రసాద్‌గారు వడ్డేపల్లి కృష్ణను, శ్రావ్యంగా ఆలపించి అలరించినందుకు శివాత్మికను అభినందించారు.

చివరలో సుబ్బు జొన్నలగడ్డగారు తమ సంస్థ పూర్వ అధ్యక్షుల్ని సభకు పరిచయం చేస్తూ వందన సమర్పణ గావించారు.

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ,

నిర్వహిస్తున్న
'బుధవారం బాద్షా' పోటీ ఫలితాలు

అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి
8985613123

నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య

మనసున మనసై

మదిలో తెలియని ఊహలు
మనసులో కదిలే రూపాలు
చిరునవ్వుల దరహాసాలు
నాలో తెలియని గుసగుసలు
మనసున మనసై....
మధుర ప్రేమ.
కదిలిన జ్ఞాపకాల దొంతరలు
మెదిలిన వ్యాపకాల భ్రమలు
ఆలోచన కలిగిన కదలికలు
మెరిసిన ఆనందపు కేరింతలు
మనసున మనసై....
చిలిపి ప్రేమ.
యేమని చెప్పను నేస్తం
ఎందాక వెతకను ప్రియ నేస్తం
నీ కోసం వెతికే నా మనసు
అడియాశల ఆశల బతుకు
మనసున మనసై....
విరహ ప్రేమ.
ఏదో చెప్పాలని తపన
ఏమి చెయ్యలేని నిరీక్షణ
అమాస చీకటిలో అంధకారమై
కను రెప్పల మాటున రూపమై
నా మనసున మనసై....
తొలి ప్రేమ.
నీ తీయని పిలుపుకై నా ఆరాటం
నీ చిలిపి నవ్వుకై నా మౌన పోరాటం
నా మనసులో దాగిన యామిని
నా స్వప్నం లో విహరించే భామిని
రావా మనసున మనసై....
అమర ప్రేమ

-షేక్ రహీమ్ సాహెబ్
7330938773

అమర ప్రేమ

కంటి చూపుతో
మొదలైన పరిచయము
నవ్వుల పూలు రెక్కలు విప్పుకొని
మాటల వర్షంలో తడుస్తు
ప్రేమ కోటకు పునాది వేస్తారు.
ప్రేమ పరుగులో
హార్డిల్స్ లాగ అడ్డుతగిలే
ఆచారపు కట్టుబాట్లు
అడుగులేయనీకుండా
ఆపాలని చూస్తుంటే అణచబడ్డ
ప్రేమ స్వేచ్ఛా విహంగమై
విహరించాలని చూస్తుంది.
వయసు ఉరకలేస్తుంటే
మనసు ఉబికివచ్చే
కోరికల అలలపై ప్రేమ తీరాన్ని
చేరుకోవాలని ఆరాటపడుతు
ఆగకుండా అడుగులేస్తుంది.
త్యాగానికి తల్లివేరులా ప్రేమ
బీజాలు చల్లుతు కడదాక
కలిసి ఉండే కమ్మని ఆశతో
కష్టాన్ని కట్టిపడేసి కమ్మని
కలల ఊయలలో ఊగుతుంది.

-డా.బి.సుధాకర్

చరిత్ర సాక్ష్యం

ఒక లైలా ,ఒక మజ్ను
ఒక సలీమ్, ఒక అనార్కలి
ఒక పార్వతి..ఒ కదేవదాసు
చరిత్ర పుటలలో అమర ప్రేమకు
భాష్యమై నిలిచిన ప్రేమజీవులు
పరువు ప్రతిష్ఠల పెత్తందారీలకు
బలైపోయిన అమర ప్రేమికులు
ప్రేమ కావ్యానికి గురుతులుగా
మిగిలిన సంతకాలు.
ప్రేమే నేరమై
ప్రేమ లేని మనుగడ భారమై
ప్రేమను అర్థంచేసుకోలేని
పెద్దలను ఎదిరించలేక
వారిలో మార్పు తేలేక
ప్రేమను బలిపెట్టలేక
తమ ప్రాణాలనే ఆహుతి చేసుకుని
తమ జీవితాలకు ఇచ్చుకునే
ముగింపు తీర్పు.
ప్రేమ గాథలు విషాదాలుగా
మిగిలిపోవలసిందేనా
ప్రేమను గెలిపించుకోలేని
జ్ఞాపకాలుగా చరిత్రలో
మిగిలిపోవలసిందేనా
అమర ప్రేమకు గురుతులు సమాధులేనా
ప్రేమ పండితే మధురం
ప్రేమ విషాదమైతే అమరం.

-కొలచన విజయ భారతి

అమర ప్రేమ

అదేమిటో...
చూపుల్లోంచి ప్రసరించే వెన్నెల
మనసంతా
చల్లని మమతల వర్షంతో
తడుపుతూ...
కనుల కొలనులో
అనురాగాల అరవిందమై విరుస్తూ
ఆలోచనల తుమ్మెదలన్నింటినీ
తన చుట్టే పరిభ్రమింప చేస్తూ...
ఆకలి దప్పుల మాటలను ఏమార్చి
సదా సాన్నిధ్యపు
స్మరణల్లో ముంచుతూ
కలిసి జీవించాలనే
నిర్ణయపు మూడు ముళ్ళను
గట్టిగా బిగించి ఒక్కటిగా చేసేదే
అమర ప్రేమ!
కష్టాలైనా ఇష్టాలైనా
సుఖమైనా దుఃఖమైనా
ఇరు దేహపు తంత్రుల్లో
ఒక్కటే అనుభూతి
అదే మధురమైన జీవితానికి
అందమైన బహుమతి!
అర్థ నారీశ్వరమా...
అజరామరమైన విశ్వజనీన తత్వమా..
ఏదైతేనేం అమరత్వం దాని సొంతం
ప్రేమత్వమే తన సంతకం!
ఇలలో ఇదే కదా శాశ్వతం..

-పురిమళ్ల సునంద,
డల్లాస్ అమెరికా

Printed, Published and owned by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana.
Published at SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana.'Editor: B. Devadas.
RNI No.52865/93. E-mail :netinijam93@gmail.com